

AHMED MİDHAİ,

MENFÂ'

1294

60

توضیح

توضیح

TDV İSAM  
Kütüphanesi Arşivi  
No 2E.1093

12



منتها

شو سرلوحه التنده اوج سنه وايكي آي امتداد ايند فلاك اغتري  
ياز مقدم

احمد مدحت

TDV İSAM  
Kütüphanesi Arşivi  
No 2E.1093

ایلك دفعه

اولق اوزره قرق انبار مطبعه سنه طبع اينلشدر

۱۲۹۲



شوسر لوجه التند اوج سنه وايكي آي مدت دوام ايدين منفيك ايچنده  
كورديكم احوالي يازيورم :

بويله سرگذشته نامه دنيايه  
ايضاك دفعه اوله رق شمدي بنم طرفين  
يازلقده دكلدر . انشالي بك چوق  
كوريلور . نتي بو ككي برشي  
يازلقده كي مقصد ايكي صورته انقسام  
ايده جيكي ججهتله صورت اشعاري دخي  
بويله ايكي صورته منقسم اولور .  
برنجيسي صاحب سرگذشتهك كنديسي  
ارباب مطالعه يه بر حكايه نك الك بيوك  
اعضاسندن اولوق كي بر حالده  
كوسترتك ايسته مسيدر . بو حالده  
صاحب سرگذشته كنديسي في النفس  
الامر نه ايسه صورت اشعارنده او يله  
كوسترمز . زيرا او يله كوستر ايسه  
رومانلر اصحاب سرگذشته دن بريسي  
كي كوريلامش اولور . بلاكه نفس الامرده  
كنديسندن بشقه اولان بر ذات تصوير  
ونخيل ايدوب اني ايشته بو بنم  
ديه ميدانه قويا . او ذات نخيل  
ايسته ديك كي زرين ايار . اول صورته  
كوسترتك صكره بو ذات كنديسي

اولديغني دريش ايديجه كندي  
احوالنه كنديسي دخي شاشار .  
ايكي صورتدن ايكنجيسي صاحب  
سرگذشتهك اورته به بر رومان عرض  
ايتك جهته كيتيوب بلاكه نفس الامرده  
كنديسي نه ايسه اني اصلا دكشدير .  
مكسزبن اولديغي كي كوسترتك  
ايسته مسيدر . بو حالده سرگذشته  
نامه سني خيالات و تصورات ايله  
طولديرهفه زوم كورمز . او آدم  
البت باشندن كچن حالرك بر فهرستني  
طوشيدر . بو فهرستنه مندرج  
اولان وقوعاتي برسلسله انتظام ايله  
يكديگرينه ربط ايلديكي كي مقصد  
حاصل اولور كيدر .

بن سرگذشته بر منوال محرر  
ايكي صورتدن برنجيسي كي يازميه جغم .  
يعني اولي اي نهمتم اولان قارنارم  
افنديلر يه نقشه اسناد اولمش بر  
رومان عرض ايتيه جكم . زيرا  
كنديلر يني منبسط ايتك ايچون

رومان يازماش بر انم دكم . ابلر بو  
هوسنه دوام ايتدكجه خدمت مذ كورده  
بوندن صكره دخي انشالله دوام  
ايده جكم . سرگذشته ايكنجيسي  
صورته يازمق عزبنديم . يعني  
حقيقتنه نصل بر آدم ايسه م بو كره  
حضور رينه او يله چيغه جغم . احوالي  
اولوق طوغري حكايه ايدوب اول  
درجه بظرفانه محاسبه ايله جكم كه  
وجدانم بني لسي المحاسبه يالانچليق  
ايله اهم ايتككه ممكن دكل موفق  
اوله ميه جقي . بويله جرئت ايتديكجه  
وشهره جقيقتدن بر خطوه خارجه  
چيقر يغم . شاهد از نور ايسه . آز  
دكلدر . چوقدر . هم ده يك چوقدر .  
ز برانه لجه والمته شو كنج ياشمله  
بر بر تاسك . نظار امتحانندن اوزنق  
ومتور ياشماش اولوب بالعكس دائما  
نظر دقت عمومي او كنده بولمش او يله  
بيوشمدر . يعني احوالدين هر نه يني  
ذكر ايله جك ايسه م اني رأي العين  
كورمش بر چوق آدمار وارادر .  
اصل مقصدم اولان منفيك احوالك  
شهودي اوله رق قوجه بر مملكت  
خياقي موجوددر كه اذناني خركام  
دخي ايتك كورلري او كنده سيق  
ايتلدر .

وراچنده بكا بر اعتراض ايديله  
بلور . دنيلور كه  
سنك ماضيكده نه اهميت اوله بيلور كه  
كنديسي ارباب مطالعه يه في نفس  
الامر نه ايسه م او يله عرض ايله جكم .  
ديه بر تيلوب طور بيورنك . سنك قدر  
عادي بر آدم دكل آكر چكندن اهميتلي  
اولان بر آدم ييله بويله برشي يساجق  
اولسه بو قدر اوله يه زوم كورمز .  
برازده آلت برده دن طور ايتلي دكل  
بن بو اعتراضك ايدلديكي ايسه م .  
حتي ايشته بوراده اني بالانزام كند  
تصوير ايلدم . اعتراضني في الحقيقه  
ايدلمش اعتبار ايتدم . چونكه مقصد  
اصلي بو اعتراضه جواب مقابله  
ايضاح ايتكي سوز صر سنجه ده  
او يعون بولقد م . جوابم بودر .  
بر كره بن او يله آلت برده دن طور ايتله  
يعني تملق و تبصص ايتكجه هيچ بر  
زوم كورمه دكلن بشقه بني نوعك يو كا  
رعايت ايتكده بولند قير يند تاسف دخي  
ايدرم . تملق مسكننه منجر اولوب بو  
ايسه يعينه تكبر كي كاذبانه بر حر كيدر .  
طوس طوغري بر آدم اولوق بولور ايتكن  
كذبني اختياره نمدن مجبور اوليم ؟  
كنديسي خلقه بكنديرك وسرديرك  
ايچون ؟ او حالده مقصد ايله جرئت



TDV İSAM  
Kütüphanesi Arşivi  
No 261093

متناسب دوشمزل . مثلا سز بنی بش  
 نسبتده بر آدم بوله رق سو مشسکر .  
 بن کنیدی سزه حسب التلق ایکی  
 نسبتده کورتر ایسه سزنی تکذیب  
 ایش اولدوقدن فضله مقصد اصلی  
 توجه کزی قرانلق اولدیفنه کوره  
 بش نسبتده کی توجه کردن کنیدی  
 ایکی نسبتده کی توجه کزه ایندیر که  
 چالشمش اولورم . اما مملغه تکبره  
 باقیوبده کنیدی طوس طوغری  
 عرض ایدر ایسه احوال خصوصیه  
 لدی الامکان بعض سو نیله جک  
 جهنر کور یله جک ایش . بنجه بونک  
 هیچر تأثیری اولدوقدن ماعدافائده سی  
 بیله واردر . مزعه فسانه اکیلان  
 کذب و دروغ تخمی ینه اونوعدن  
 بر محصول ویره چکی درکاردر . اکر  
 ماهیت ذاتیه اولدیغی کبی کوره رک  
 بی توجهه شایان بولورز ایسه بن  
 انجق بو توجهی حقیقی اولق اوزره  
 با تلقی کنیدی مسعود و بختیار عد  
 ایدرم . والا اولیله بغیر حق نائل  
 اولدیغیم محبت جعلیه ایله افتخار  
 ایده جک قدر فکر ضعیف اربانندن  
 بولدیغی کورمک نیم ایچون بر  
 اذتدر .  
 ماهیتده بر اهمیت اولوب اولدیغنه

کنجه : اول امرده شوراسی معلوم  
 اولماید که بو سرگذشتنامه ی  
 یازمقده کی مقصد کوره نیم کنیدی  
 ماهیتده بر اهمیت اولوب اولدیغی  
 نحری ایجاب ایتمز . مقصد اصلی  
 اخوان زمانه بر نمونه عبرت  
 و یرمکدر . محرر زهره بونونه  
 عبرتی و یرمک ایچون ماهیتلرنده  
 اهمیت اولان ذواتی دکل حتی عالمه  
 هیچ ماهیتی و وجودی اولیان بخلاق  
 بیله عرض ایدرلر . شو حالده مثلا کنیدی  
 خیالده وجود بولاش اولان حسن ملاح  
 وحسین فلاح وراق و نصوح کبی  
 ذوات ایله نیم ارامده کی فرق مفعولده  
 موجود ویلان ایله کرچک اراستده کی  
 فرق قدر اولور . ماهیتده و وجودده  
 بر اهمیت بوق ایسه باری ماهیت و وجودم  
 اولسون واردریا ؟ اوده کافیدر .  
 بنده بر ماهیت بولنوبده اتی  
 دخی حالیه عرض ایدر ایسه معروض  
 ضاعت نتیجه سی اخوان زمان ایچون  
 فائده لی بر نمونه عبرت یرینه کچه چکنده  
 اصلا شیهم بوقدر . اشاعیده صره سی  
 کنجه کور یله چکی وجهله بن سلامت  
 نفسی اصلا دوشومز بر چوچق ایکن  
 و یریلان نصیحتلری ماصال قدر  
 دخی بر اهمیتله دیکله من ایدم .

صکراری نجر به از یکدیگر بنی تعاقب  
 ایتدی که اکلادم که نفسک سلامتق  
 تأمین ایچون کوستریلان صور تبارک  
 نه قدر اهمیتلی شیلر اولدیغی ناسلامت  
 نفسدن محروم قاشه نیجه حقیقه  
 اکلایشله میده جق . مثلا عشرته افراط  
 وجودی تهله کده برافه جنی هر زمان  
 احتضار ایلدیکی حالده هوسکار عیش  
 ونوش اولانلر تا وجودلر بنی تهله که یه  
 دوشمش کور منیجه بوا خطاراته بردارو  
 اهمیت ویره میده جکر . همده و یرمورل یا  
 چونکه قبول ایتمورلر . بناء علیه بر بونک  
 فیلسوفک « سرخوشه سرخوشلق  
 نه قدر فنا بر شی اولدیغی کور ستروب  
 بو عیبی تعدیل ایچون آیقلمغی زماننده  
 کنیدیسنه بر مست لا عقلی کور سترمکدن  
 دها تأثیرلی صورت اوله مز « دیه  
 سو یلدیکی سوزیک بجا کور یلبور .  
 کنجلاک سکر یله سکران و فلاکت عالمه  
 قهرمانانه بر نظر تحقیر ایله نکران  
 اولان کنجاره دخی بو یولده کی مستلک  
 ایجابجه بعض احوال بکر کونه دوچار  
 اولشیلری کور سترمک تعدیل احوال  
 ایچون فائده دن خالی قاله جقدر .  
 اما ارباب عیش ونوشه بو یولده کی  
 تهله کی کور سترمکدن غایت مقصد  
 حافظک دخی شکایت ایلدیکی وجهله

کنیدیلر بنی صفای میدان بارکلیه محروم  
 اینک اولسی کبی بنی دخی جسارت  
 مفرطه اربانک حدود حریتنی پک  
 طار تحدید ایدر و بلکه او وسعتی  
 بوسه تون قالدیره غه چالیشور بر آدم اولق  
 نظر یله کوره رک تعذیب ایتمیکز .  
 بن اولیله تحدید حدود جهتلر ینه  
 یناشیمه جفم یله . کنیدی حسابنی کنیدی  
 رویت ایتمکده هر کس نکال یله حر در .  
 بن یالکن نه بولنده بو بوب  
 نصل حرکت ایدرک نهل کورمش  
 اولدیغی صحتی و جهله بالمشکا یه  
 کیفیتی ایسته دکلری کبی تاقی و محاکمه ده  
 قارئین کرامک صلاحیت واقعه لزندن  
 بروفق مراد استفاد بل ینه اصلا  
 مانع اولیه جفم . چونکه اوله م .  
 قح کلام مقامنده سو یلدیکم شو  
 ایکی سوزی بتورمه دن مرامک بو  
 جهتنی ده عرض ایدم که : سرگذشت  
 احوال پر محنت و پرمشقت اولدیغندن  
 بو دارالم مشقده ذاتا هر بری  
 کنیدیسنجه بر صورت دیکره محبتکش  
 اولسی انسانقلری شانندن اولان  
 اخوانی برده کنیدی دردمه دردناک  
 ایش اولیه جفم . حکایه ایدر حکم  
 احوال ایچنده او قویانلرک ذوقیاب  
 اوله جقلری خصوصیات دخی پک



چو قدر . هم ده او يله محنتي كنديسنه  
ذوق ايندازك طائقداري ذوق اوردن  
دكل . زيرا كورديكه احوال ايچنده  
انلر دخی بشقه جه بر قسم مخصوص  
اوله چقدر .

بن صباوتمی استانبولده و شبانمی  
تمامیله طشمرده کچورمش اولدایم  
حالده بوندن بیش سنه مقدم یگرمی  
بیش یگرمی التی باشمده اوله رق پای  
تخته گلش برادم . پای تخته کلنجه به  
قدر کچوردیکه عمری قیصه جه حکایه  
ایده بیلورم .

طونه ولایت جلیله سی تشکل  
ایلدیکی زمان یعنی بیک ایکوزسکسان  
سنه سنده هوزنیش قصبه سی رشیده  
مکتبندن یکی چیقمش اولدایم حالده  
مرکز ولایت اولان دو سجده کلوب  
قلبه کیردم . اما دهادرت لقردی بی  
بریره کتوروب ده کاغد اوزرینه قویامز  
ایدم . اوزمانه قدر تحصیل عربی  
وفارسینک بر رشیده ده اوقوته بیله جک  
درجه سیله پراز قوزموغر افیسا  
وجعفر افیا دن و بر مقدار فرانسوزجه  
و کندی کندی ایلدیکه  
مطالعاتک ثمره سی اوله رق بر مقدار

TDV İSAM  
Kütüphanesi Arşivi  
No 2E.1093

دخی نارنجدن عبارت اییدی . اما  
تخصیصک شو هیچ بوق ذنبه جک  
درجه سی بزم ایچون نه قدر بیوک  
اولد بغنی ملاحظه ایتمک لازمدر .  
کندی عی علامه دهر ظن ایدر ایدم .  
طالبده «بیتک» ذیلور برشی و ازایسه اوده  
بنده اولوب هرشی بزم یلدیکه کبیر  
دعوا سنده جان فدا ایلایدم . ذاتاً  
دنیاده بیلدیکم عملردن ماعدا علم اطلاق  
اولتور برشی نصور ایده مزدم که !  
بو دعوان طولانی معبوب اولدم .  
زیرا دوز دوزی به قرآن کریم اوقومغه  
انجق مقدر اولدایم حالده نیش مکتب  
رشیده سنه کتوروب اورا ده اوچنجی  
سنه صنفنده بولدیقم شاگردانه سکر  
اون آی ظرفنده یئشد کدن ماعدا ایکی  
سنه دوام ایندن مدت تحصیلده عند  
الامتحان مکتبک علی الاعلا سی بن اولدم .  
هم بو درجه به قدر امر تحصیلده وجودیمی  
پیراندرجه سنه چالیشه رق واصل  
اولدم . الحاله هنده هر شینه مر اقلی  
بر آدم اولدایم کی چو جقلغمده دخی  
هر شینه هوس ایدر و هر هوسنده  
افراطه قدر کدر بر افغان اولدایمندن  
کلی آناره تنکه سلاح آتغه صید  
وشکار ارقه سنده قوتغه جان ورز  
ایدم . روم ایلیک اولدایم قیساننده

ضیدوشکار جنیله قیرل ده قار اوزرنده  
قالد بزم کیمه چوقدر . ایتمدی  
برچو چق کندی سن و سالنک امر ایلدیکی  
مجنونلقلرک هیچ بریسنندن کیر و قالمق  
شوبیله طور سون جله سننده افراط  
ایتمکله برابر سائر امثالنک بش سنه ده  
اوگر ندکاری شی ایکی سنه ده تحصیل  
ایدرده بتون اقراننه فائق اولور و حتی  
(سویلمی عیب اولسون اما) مباحثات  
واقعه سنند مملتی دخی عاجز برا قور  
ایسه کندیسی هر کسک قو قنده  
کورمزده نه یار ؟

بزم استقبالندن امید و اولان  
و فقط بو امیدنی بجه بالکلجه مجمول  
بولتان ذات عالیقدر که الیوم شوری  
دولت رئیس امپراطور دولتلو مدحت  
پاشا حضر تلی او لوب وطنک ترقیات  
سعادت می کندیلرندن مأمول و منتظر  
اولان ذوات کرامک برنجیلرند ندر  
بوندن اون بیش سنه مقدم نیش ابالتی  
والیسی ایکن مؤخر آ او ایالت کبی سکر  
اون سنجاقدن عبارت بولتان پرولاتک  
احیاسنی درجه ایله ایلدیکی حالده دخی  
اقتدار فوق العاده سنه مقابل متعسر  
الکامل برپاره کورس ویرمامشجه سنه  
کال سهولت و سرحته مظهر موقفیت  
اولسنندن و طونه ولایتندن صکره

بو آنه دکن طاله داستان اولان اجرات  
جسیه سنندن دخی کلاشیه جنی وجهله  
نیش ایالتیکی کندی اقتدار عال العائنه  
نسبت بر او بویجاق مرتبه سنده قالمسیله  
شوا ایسیرلک ایچنده بر در لو بکه مامکتله  
بولسندیغی غیر تی صرف ایده جک بر  
ارادین صروده برادریمک دایره  
دو تاثیرنه منسوب اولسی مناسبتیله بی  
اله آلمش و یوقارو ده درجه سنی عرض  
ایلدیکم اوفاجق بر تحصیل کندی  
نظارت تلی الکنده منسر اولمشدر .  
شوققره بی عرض ایتمکدن مرادم  
او کندیکم شیملر اوزرینه بنا ایلدیکم  
دعوانک اساسند اولان قوتک اسبابندن  
بر یوجکی دخی کوستر مکر . بو ذت  
عائیشان هفتک بر قاق کونی مکتبه  
کچوروب شاگردانک افکارینه وسعت  
ویرمک ایچون اوقونان درسلر اوزرینه  
بیانغی خصمانه و مصرانه و معنادانه  
بحث و مجادله ایتمکی کندیسنه ذوق  
ایدنمش اولدایم جهمله بو مجادلانده  
اک متجاسرانه بر صورتله ایلر ویه  
کیدن بن اولدایم کی بعضی اوقشاملری  
حضور دولتلرنده اجضا رانیه یته  
مجادلاته کیشمک مقتادی اییدی . حتی  
براقشام کندیسی طصامده و بن ابانق  
اوزرنده بحث و جداله ایکن فرانسوزجه



برترجه امرنده اول قدر تضيق  
 کوستزدی که ذاتاً درجه غایه ده  
 نحیف البینه وعصبی المزاج بولمخام  
 مناسبیله طاقتم تو کنه رک بره یقیلوب  
 بایشم وشو صورتله کنه یارینه مرق  
 وتلاش ویرشم . ایدمی برچوجق  
 مدحت پاشا حاضر تازی کبی برذکای  
 مجسم ایله مباحثه یه الشمس وبرچوق  
 شیرده ( اما کرک بحق و کرک برای  
 تشویق برالتفات اولق اوزره  
 حقی دخی تسلیم ایتدیرمش اولور  
 ایسه که بدیسنی دیو آینه سنده کورمزده  
 نه اولور?  
 مع ما فیه برچوجقنی بو قدر  
 سر بازانه تربیه ایتکده نو عتاهلکه لر  
 اولدیفنی تاصکرلری اکلادم .  
 اوزمانلردخی بکا بو حقیقی کورسته  
 یله جک احوال ظهوره کلامش کلدر .  
 ظهوره کلشدر . انجیق بنی اصلاح  
 ایچون جسارت معندانهمی بکه مامشدر .  
 بافکر نه قدر رواهی بر دعو اذنه قدر  
 حصص اولدیفم حالده نه درجه معندانه  
 اصرا رایش اولدیفمه دائر سزه  
 پر مثال عرض ایدیم :  
 رشدییه مکتبنده فوزه وغرافیا  
 مقدمه سیله جعفر افیا تعلی ایچون  
 کورد بکمز کره مسطحه ده اورویا

وآسیا و افریقا و اوسترالیا نصف کره  
 شرقیده و امریقا نصف کره غربیده  
 کوستراش ایدمی . طونه و اوزلر بک  
 بریسنده بو ترتیبک عکسنه یعنی اورویا  
 و آسیا و افریقا و اوسترالیا نصف کره  
 غربیده و امریقا نصف کره شرقیده  
 اوله رقی تنظیم ایداش فرانسزجه  
 بر کره مسطحه یی یا کاش اولق اوزره  
 تلقی ایدم . حضاردن بر قاچی  
 پی استهنز اینه باشلاد یار . واقعا  
 دعوام باطل ایدمی . بونی شدی  
 اکلادمیم . کرچه اوزمان دخی  
 ارضک حرکت بومیسه سی بختی بیلور  
 ایدم . لکن حرکت مذکور  
 ایجابجه ارضک تقسیماننده شرق  
 وغرب جهتار بک معین وثابت اولدفلری  
 و صرف بر امر اعتباری بولندقلری  
 خصوصانده می حکمتی صکره محاکمه  
 ایدم . بنم ایچون اوزمان الله بولنان  
 سند مکتبنده کوروش اولدیفم کره  
 مسطحه نک بر عکس اولدیفم ایدمی .  
 بو ایسه کافی ایدمی . حتی ویردیکم  
 احتیاجلرده نصف کره شرقی وغربیده  
 بولنان قطعلری اولوجهله صایدیم  
 آفرین الدم . بو قدر قوت البینه  
 اولدیفنی و اول قدر جسارت وعناد  
 بنده بولندیفنی حالده دعوانه مغلوبانه

TDV İSAM  
 Kütüphanesi Arşivi  
 No 2E/1093

تسلیمت بنم ایچون ممکنی اولور ؟ اگر  
 بو مباحثه ده هاز یاده شدت کورشمش  
 اولسه ایدیلر سلاح چکه چکه هیچ  
 شبهه یوق ایدمی . حتی سر بارلق  
 بلیه سیله مؤخر آ کستا خلفک بودرجه یه  
 یقینلری دخی کورلشدر .  
 ایشته روسجه بویه بر فکر  
 مفرطله کلوب قلبه کیدم . واقعا  
 حق تربیه سنی هر آن ودقیقه اعتراف  
 وتکرار ایتکه مجبور اولدیفم ولی نعمتک  
 نظارتی حسب المشغولیه اولکی  
 درجه سننه قالمدی ایسه ده بزی شو  
 ایکی سنه ناکص وحتی تهلیکه لی  
 تربیه وتحصیل ایله براقنی تجویز  
 بیور میوب بکا بر صورت تحصیل و تربیه  
 ده ترتیب ایدمی که عهدده سنندن کلک  
 خلیجه مشکل ایدمی . قلبه چراغ  
 ایدلدیگمی عرض ایدم . بو مشغولیتدن  
 ماعدا کندی قان برادرلری نامق بک  
 ایله برابر هر صباح نماز وقتندن  
 صکره ده روسجق فضل اسندن حاجی  
 صالح افندی بک مدرسه سننه دوام ایله  
 عربدن تصورات و تصدیقاته طوعری  
 ایلر و ملک و فارسیین حافظ او قومق  
 ایله مأمور ایدم . او چنجی درجه ده  
 اوله رقی بحاس اداره ولایتیه  
 کاتب عاقلی و دردیچی درجه ده

اوله رقی بولتقیه مدیر ایتک ترکی جهتی  
 کتابنی بکا حاله ایله برابر برده او جهندن  
 تضییق ایدیلور ایدم . بشنجی درجه ده  
 اوله رقی اول زمان طونه غز ته سی  
 خدمت بحر یه یه سنده بولنان سعادتلو  
 اسماعیل بک افندی یه ملازمتله مشغول  
 اولوردم . النجی درجه ده اوله رقی  
 الحاله هنده مطبوعات قلمده مأمور  
 اولان در اغان افندیدن فرانسزجه  
 تحصیلیه دوام ایدر ایدم .  
 بو مشغولیتلرک شویله ساده جده  
 بر حکایه سی بنی نه درجه یه قدر اشغال  
 ایدل کلر بنی افهام ایدم مز . اش  
 هر کسک بیلدیکی برشی اولدیفنی ایچون  
 مبالغه یه حل ایدلما لیدر که بو خدمت لک  
 جمله سنی بحق ایفادن صکره مشغولیتک  
 یدنجی قسمی اولوب آتیده عرض  
 اولند جق خصوصات سفیهانه یی ده  
 اجرایه وقت بوله بیلور ایدم .  
 سفاهتم بر جهت و صورته منحصر  
 دکل ایدمی . جهت جهت ایدمی .  
 متنوع علاقلرک بر قاچی بنده جمع  
 اولور ایدمی . الک بیانی بر هوس  
 سفیهانه او غورنده جان ویرمک بنم  
 ایچون ایشدن یله دکل ایدمی . زیرا  
 حیات دیدکلری شیئک قیتمی هنوز  
 تصور یله ایتوردم . فصل تصور



ایده می که کشیدم ایچون بزجر و او  
 ایچون بر صورت معیشت اوله بپله چکی  
 و اولوق لازم کله چکی هنوز ذهنه  
 ورود ایتموب استقبالی ایچون مطالعاتم  
 فایتی یازین صباح مدرسه درستی  
 الدقدن و حکومجه اولان ایشلاری  
 بتورد کندن واقشام اوزری دراختندن  
 فرانسزجه درستی کورد کندن صکره  
 دیزمدن یوقارویه عادتاً قاسیقلمیه  
 واران بحار چزمه سنی گیوب وقول  
 قائلنمده باستونمی قولتوغم الته الوب  
 فلان یره کتمکه قدر و ارایورایدی  
 هیچ بر کون واقع اولماشدر که عمریک  
 برهفته صکره سی ایچون بر کونه  
 مطالعه بولنهیم

دراغان افندیمن ایتدیکم استفاه  
 یالکز لسان جهندن دکلدن . بوذات  
 اوزمانه قدر کوردیکم آدمسارک الک  
 فاضلی اولوب باخصوص بنم فکرجه  
 اولان شدتمک درجه سنی باتقدیر  
 اصلاح ایچون دائماً اعلایمی جرح  
 و تزییف وهنوز مسوعم اولیان مباحث  
 عالیه بی کوزیمه صوقه رق و جهلی  
 یوزیمه اورارق بو قدر جهالتله  
 بو درجه معندانه و مصرانه بحث  
 ایدیه میه چکنی در میان ایله علی الدوام  
 بی مغلوب وحی مقهور ایدر ایددی

فنونک لذتی دکل بلکه انسان  
 تفنن ایتد کدن صکره بر مباحثه ده  
 اغرنی بیله آچه میه جفنی بوذات بکا  
 اثبات ایلدیکندن ولسانزده فنونه  
 راغب اولان بر آدمک احتیاجی  
 تسویه به کافی کتاب بولمندیکندن ارتق  
 وار قومی فرانسزجه به ویروب  
 چالشغه باشلادم . تحصیل اول  
 صورتده ترتیب ایلدم که نتیجه سنده  
 فرانسزجه سوینیه میه چک و یاز میه جفی  
 وقسط هر هانگی فندن اولور ایسه  
 اولسون ایله الوب ده او قودیم کلبی  
 کالبه اکلایه جفی ایدم .

بر بچق سنه قدر دوامدن صکره  
 بو نتیجه بی اله کتوردم . ارتق کاب  
 او قوبغه قوبولدم . امانصل کاب ؟  
 نصل اولور سه اولسون . ( مغازن  
 ده زانفان ) کبی کو چو چک چو جفله  
 مخصوص کابلردن بدأ ایله ولترک  
 الک عالی مباحث حکیمه سنه وارنجه به  
 قدر ایله یکن کلبی او قوردم . بنم  
 ایچون کاب انتخابی بوق ایددی

حتی اوزمان طونه بولتیقه فایوری  
 بولتان عطوقتلو اودیان افندی حضرتلری  
 بنم او قومق ایچون ذهن خرض  
 و اشتها بی آجش اولدیغی کورنجه  
 قابل دلا فونتی طبعشدر ووب سکر

TDV İSAM  
 Kütüphanesi Arşiv  
 No 28.1093

باشنده بی بر چو جوقی کبی حارل حارل  
 از بر تور ایددی .  
 مع هذا کندیلرندن سائر جهتلرجه  
 دخی استفادهم پک بیوک اولدیغی  
 ایچون عرض تشکر ایدرم .

چو جفقلنده بغایت نحیف البنیة  
 اولدیغی عرض ایلش ایدم . بو محافله  
 برابر اولانجه شدیمی تحصیله و یره رک  
 کچه بی کوندوزد قائمندن کوزلریمه  
 بر قاچ دفعه اغریلر کلوب الحاله هسده  
 غایت ضعف بصریک اسبابی اوزمان  
 تهیه ایتش اولدقدن ماعددا ضعف  
 حالم دخی بدرجه به وارمش ایددی که  
 اطبا بو حالده دوامی تهلیکه دن سالم  
 کوره میهرک تبدیل هوا به لزوم  
 کویستر مشلر ایددی . بناء علیه زشتوی به  
 کیدوب براز وقت تبدیل هوا ایلد مسه ده  
 بر فاند سنی کوره مدم . چونکه  
 ایسنی فناسنی اصلا تقریق ایتدیکم  
 خالد هر بری معشوقم قدم قیتملی  
 اولان کابلردن ایرنق بی زیاده سبیله  
 صیقمش وشوجان صیقمدیسیله اولانجه  
 شدت و قوتی سنفاخته حصرا ایدرک  
 وجودی بی یقینجه بیتمقده بولمیشدم .  
 بوارالق ایددی که صوفیه ده انشایی  
 قرالشدیریلان اصلاح ختانه و فار بیه کبی  
 اذنه جسمی تک انشایی مایور یلیله

بر ادرم صوفیه به عزیمت ایدرک المانیان  
 کلان بر مهندسده ترجمانلق ایچون بکا  
 دخی لزوم کورلکله کرک بو خدیغی  
 ایضا ایتک و کرک روسجفله کچوردیکم  
 عمر دن براز زمان ایرنلق ایچون بن دخی  
 بر لکده کتدم . . . کتدم دیدیکمه  
 خطا ایتدم . بن کتدم . کورتوردیلر .  
 کوندردیلر . فقط اوراده دخی  
 مطالب اولان راحت بوله مدم .  
 زیرا ترجمه عربجه فارسی و فرانسزجه  
 ایکسوزی تجاوز ایدن کابلریمی  
 برابر کورتوردیکم کبی اوراسنی بر خلقن  
 کتجک احکام جنته ایسته دینی کبی  
 تبعیت ایتسنه پک مساعد بوله رق  
 تبعیته قصور ایتدم . انجق شو  
 پریشانی احوالم فاملیام خلقی عادتاً  
 مایوس ایتک درجه سنه کتورمکله  
 والده و برادر و همشیره لک جله سی  
 سوزی بر ایدوب کیمسی سودینی و کیمی  
 حق اخوقی حلال ایتیه حکار بی در میان  
 ایدرک بزنی تزویج ایلدیلر . برکت  
 ویرسنونکه رفیقیمی کتدم انتخاب  
 ایدم جک قدر حریمی غصب ایتماش  
 ایددی . شو اجتماعین پک مشکریم .  
 زیرا حیات حقیقی بی ازدواج دن صکره  
 کوردیم . بنم ده بر عمر وار اولدیغی  
 وحی بو عمر بر عمر آخر ده انضمام



واشترک ایلدی بکنی وشو ایکی عمرک  
 مسعود بنی بنم همت مر دانه مه قالدیفنی  
 کوره رک آرتق عقلی باشمه آلمق زومنی  
 حس ایتمکه باشلادم .  
 فقط بو تصحیح افکار قضیه سی  
 بردن بره حکمنی اثبات ایتشه پدیر قیاس  
 ایدرسکن ؟ هیچ یگر می بر یگر می ایکی  
 باشنه قدر بنم کبی بر پریشانی کامل  
 ایچینده یشایان چلغزن او یله وهله تصحیح  
 افکار ایله بیلور می ؟ باخصوص  
 بر حال واقع اولدی که بواصلاح نفس  
 مسئله سنی تأخیر ایله از قالمش ایدی که  
 بنی بو سبتون خراب ایتسون شو یله که ؟  
 هنوز اون بش اون سکن کوناک  
 داماد اولدیغ حالده طرف ولایتدن  
 باتلغراف روسجغه چاغردلم . اما شو  
 « روسجغه چاغردلم » سوزنده بجه  
 نه قدر اهمیت اولدیغنی تعیین ایتمک  
 لازمدر . روسجغه چاغردلم روسجغه !  
 اول روسجغه که حساب مر دانه هنوز  
 خواب ازلی معصومیتده ایکن اوراده  
 بیدار اولش و هر گوشه سی بجه  
 چلغجه سنه بر صفانک شاهد عادل  
 اولوب هر سوفاغندن کچد کجه بر طائلی  
 یادکار حلاوتبخش دماغ اولقده بولمش  
 ایدی . « روسجق » دنیادیکی آنده  
 کوزلم فال طاشی کبی آجلدی . هنوز

دواغی اوزرنده کبی برشی دیک اولان  
 زوجه مک هوا و هوسنی روسجغه مک  
 اشتیاق و تحسیرینه بر دراو غایبه  
 ایده مددی . حتی اوزمان بکا برزوجه  
 مشتاق قدر طائلی اولان ایلمک تألیف  
 ( که حقوق ملل ترجمه سیله برده  
 جغرافیا کتابندن عبارت ایدی ) دخی  
 در حال نظرمدن دوشوب و موسم زمهری  
 اولدیغی حالده شدت شتا دخی نظرمده  
 هیچ بر تأثیر کوستره محبوب همان قالمده  
 روسجغه کلدیم . کلدیم دکل جان  
 آتمدم .  
 صکره دن آکلادیغمه کوره بنم  
 بو کاشم حقرده پک بیوک بر خیری موجب  
 اوله جق ایتمش . بن خیر و شمر  
 محاسبه سندنمیم که اورازی دوشونهیم ؟  
 کلور کلز کندی می بنه عجم سفاهتک  
 تاققرینه قدر آتمدم . برادر مر مرض  
 جنتک شو نکسندن فوق الحد متأثر  
 اوله رق یزه نصیحت ویرمهک باشلادی .  
 کیم دیکلیه جک ؟ بن نصیحت می آلمشم .  
 مروت مر دانه می تحریک ایچون  
 صوفیه ده یکدیگر یز می رؤیاده  
 کورمشجه سنه بر ملاقات و مواصلته  
 آیریش اولدیغیز زوجه معصومه نی یاد  
 ایلدی . کیمه تأثیر ایلمه جک ؟ بن  
 « فی الواقع یکدیگر یز می رؤیاده

TDV İSAM  
 Kütüphanesi Arşivi  
 No 22E.1093

کورمشن . ز بر روسجغه قده تکرار  
 کوزل می ایچدم . اول نعمت زفاک  
 بر رؤیا و خیال اولدیغنی آکلادم .  
 دم بودمدر ذوق بودوق ، دیورم .  
 بوقفاده بولان بر چلغزک مروت مر دانه .  
 سنی تحریک ایتمک ممکن می ؟ برادر  
 پزی مطلقا و بهمه حال اصلاح ایتمک  
 ایچون صوک چاره اولوق اوزره  
 بر تدبیر بولاش . آنی بروجه آتی اجرا  
 ایلدی .  
 کندیسجه لازم اولان بر شیک  
 چارشودن مباحه سنی بکا حواله  
 ایتمش و اوج بش دفعه تکرار و تأکید  
 ایلمش اولدیغنی حالده بن جهانی  
 دوشومیه جک بر حالده بولتقلیم ایجابجه  
 پدیرم مقامنده بولان او شفقتلی برادرک  
 بو امر بنی انفاذ اید ما می ایچدم .  
 بر کجه همده رمضان کجه سی  
 سخوردن صکره تمام یتاغره کیرمش  
 ایلمک که بش اون کوندن بری ویردیکی  
 امرک نه سببه مینی اجرا ایلدی بکنی  
 سؤال ایلدی . سابقلری کبی اعتذاره  
 باشلادم . حساب المشفولیه و قتم  
 اوله مسدیغنی اکلتمق ایستادم .  
 قبول ایتمکدن ماعدا بر معیشت رذیلانه تک  
 مفردات سفاهتنه وارنجیده قدر وقت  
 بوله بیلدیکم حالده بر امر بنی ایضا ایتمک

قدر آچقلق اوله میه جغنی غایت غضوبانه  
 برطور ایله بیان ایلدی . بن ایسه  
 حالا دنیا کوزمده اولمده بختندن پدیر  
 مقامنده کی برادرک شو حقلی تکدیرینه  
 اول قدر بی ادبانه مقابله ده بولدم و  
 اودخی اودرجه حدت ایلدی که مقاتله یه  
 رمق دخی قالمش ایدی . نصلسه  
 اوشاغز حضر کبی امداده یتیشوب  
 بومصیتک وقوعنی منع ایلدی . لکن  
 آرتق خانه برادرده اقامت بنم ایچون  
 حرام اولقله کورکی یاقالایوب طبشارویه  
 چیقدم .  
 زیه کیده جکم ؟ آنی کیم بیلور ؟  
 واقعا بن بوندن مقدملری کجه  
 یاریسنده باستومنی قالدیغم کبی قپودن  
 چیقار و کیده جک پک بر بولور ایچدم .  
 بوضورت بو کجه دخی خاطریمه کلدی .  
 انجق ایلی جیمه اوزاندقده کیسه  
 ثروتی تهی بولجه بر کره باشمی او که  
 اکدم . دوشوندم . نتیجه ملاحظاتم  
 اوله رق شو حقیقته واصل اولدم که بنی  
 هر دایم حسن قبول ایدن پرلرده تا قپودن  
 استقبالی ایدرلر اما بو حسن قبول  
 ذامه مخصوص اولوب بلکه پاره می  
 حسن قبول ایدرلر . صباح او اورده  
 کیده جکم بردن پاره سنر نصل چیقارم ؟  
 صورتی خاطریمه کلدیکی آنده عمرمد



ایک دفعہ اولیٰ زق برنیامت کلیه به  
 دوشدم .  
 یوقاروده دیمش ایدم که برچوجنی  
 اول قدر سر باز نه بوئمک تملکه ایدر .  
 و بونی بخت وجدل امی نده بر مثال ایله  
 ابضاح ایلمش ایدم . ایشته دها  
 فوتلی بر مثالی دخی بوراده عرض ایدم :  
 ندامت فی الحقیقه کلی ایدی .  
 نه قدر ، آیوس اولدم بیلور میسکن ؟  
 بندر بشته بریسی اولسه و او آدم  
 عاقل اولق شو طرفه قالسون باری  
 جنت معتدله ارباندن بولسه ایدی  
 بوندامتک سوقیله کیدوب پدیری مقامنده  
 بونان برادرینک دامن عفو و صفحنه  
 صار بیلور ایدی . بن ایسه بالعکس  
 اولومی کوزیمه آلدیم . عنادی قیرمغه  
 راضی اولدم .

اولومی کوزه آلدیرمش اولقظم  
 لطیفه دکلدیر . او کیجه بو باس  
 و کدرله قاقوب حکومت قوناغنده  
 مکتوبی دائر دسنگ تنفس او طه سینه  
 کیدرک مندر اوزرنده یاندم . او یقو  
 زده ؟ دوشوندکجه ما یوس اولدم .  
 ما یوس اولدقجه دوشوندم . نهایت  
 اولمکه قطعاً قرار ویردم . بو قرار  
 پکا پیانی امید ویرمیومنی ؟ « آرق  
 قراری ویردک یا اصباح اولسونده

ایجابنه باقارز ، دبه او یقونه بیه  
 طالمشم . قرارم ایتسی کونی  
 طونه قیسینه اینوب کندیمی نهر  
 القا ایتک ایدی . اوکله اوستی  
 قانتوب قاعه طایدیسی یانندن نهر  
 کنارینه ایندم . طونه ایچنه طوغری  
 ایلر ولیوب چیقمش اولان برقیانک  
 اوجینه قدر واردم . حسب الموسم  
 طونه دن بوز اققده اولدیغی جهته  
 آقندیلر و انافورک سوق و ادارسی  
 اقتضاسجه یکدیگر یو تعقیب و برینه  
 تغاب ایدن بوز لوحه لرینک بر برینی  
 صفتشدره رق چاتر چاتر قیرمازندن  
 طونه اوزرنده حاصل اولان صدا بر  
 دشمن خونخوارک فرط حدت و غضبه  
 دیشلرینی غجر دامتسینه تشبیه ایدیلور  
 ایسه مشبه ایله مشبه به اراسنده کی  
 وجه شبه یک یرنده اولور .

کندی قالدیروب آتیورمزدن  
 مقدم قانلی طونه نگ شو منظره مده شه سنی  
 پراز زمان تماشا ایلدم . دیرکن عقله  
 شو کلدی . کندی کندیمه دیدم که :  
 اولک ایله بشامه نگ اهمیتجه بر فرقی  
 یوقدر . دست فطرت انسانی او یله  
 بر صورتده بارتمش که حی کوردیکیز  
 ذواتک جله سنی اموات اولق اوزره  
 حکم ایتک کندیر . زیرا طایغ کی

TDV İSAM  
 Kütüphanesi Arşivi  
 No 2E 1093

بر وجود بر آنده زمین هلاکه سیر یله  
 بیلور . استقبالدن امیدیز بر آنه قدر  
 ایلر ولیله مد کدن صکره حیائنده و ممانده  
 اولان فرق نه دن عبارت قالور ؟ اوله حکم !  
 کندیمی شوراجفه اتاجقم ! مع هذا  
 ینه بر بیوک ایش کورمش اولیه جغم .  
 نیم کی نیجه نوجوانلر بر باش اغریسیله  
 تکرانوب کیشلردر . بنده بوصورتله  
 کتمش بر نوجوان اولیم . بو ایشده  
 نظر اهمیتته الله جق برشی وار ایسه  
 اوه بی نام و بی نشان قالقدر .  
 یالکر بونی تجویز ایتملیم .

شو ملاحظه طفلانه ایله قالدیم  
 و عقلجه بی نام و بی نشان قلامق ایچون  
 صورت هلاکی و اسبابی قله آلمغه لزوم  
 کوردم . بو قراری اجرا ایچون ینه  
 درونی شهره کیدرم . انجق زه یه  
 کیده جکم ؟ یازه جغم شیئی زه ده  
 نه ایله یازه جغم ؟ آوچ طولوسی پاره یی  
 اون دقیقه تی بر ذوق او غورنده فدا  
 ایدن مدحت بر طبعه کاغده مایعه سندن  
 ویرقوشون قلم تدار کندن عاجز .  
 بر بستانن ایستیم . لکن کیجه  
 عرض حاجت ایدم جکم یوزم وار ؟  
 بولدم کوردیکیم حیوانات پکا نظر  
 استمنا ایله باقوب فکریمه حرکت  
 کولورلر ظن ایدیورم . مع هذا بر

بوهرق و لوازمی تدارک ایدرک قراریمی  
 اجرا یهده مجبورم .  
 الحاصل کرچکدن مجنون کی بر  
 پریشانلقه سو قافلری طولاشمغه باشلادم .  
 نصلسه یولم سعید پاشا جامی سمته  
 دوشمش . هبارک رمضان کونی  
 ایکندی وقتی بتون روسجق او راده  
 اجتماع ایش ایدی . بو تصادفدن  
 بیزار قالدیم . هر برینک طورندن بیک  
 معنار استنباط ایلدیکم بوجاعتدن  
 اوز قلائغه مسارعت کوستردم .  
 لکن یان طرفدن برال الیمی طوتدیغی  
 جهته همان تبعاده موفق اولدم .  
 بو ذات اول زمان طونه مکتوب جیمیسی  
 اولان رفعت پاشا حضر تری ایش .  
 کندیمی حسن اخلاق ملاکانه سینه  
 اعتماد اولان و بنساء علیه زدمده اک  
 زیاده محبت ایدمکه سزا وار کوریلان  
 ذواتدن اولغله یوزینی نورر کورمز  
 یورکدن صیحا ق صو جریان ایدیور  
 کی بر شیر حس ایلدم . ارا مزده  
 شویله بر مشافهه جریان ایلدی :  
 - زه یه کیدیورسک ؟  
 - هیچ !  
 - چاهه کیره جکمسک ؟  
 - بیلم  
 - بو کون سنی اوردوج کینه



زیاده چه قابلیش کور بیورم .  
 - اور و جلی دکلم فقط صبا حد نبی  
 اور و ج بوز اجنی هیچ بر حرکتده  
 بولندم .  
 - هایدی جامعه کیردم .  
 - کیرم .  
 - بشقه بریمی کیده جکسک ؟  
 - نیچر ! هیچ بر قرارم یوق .  
 - بواقشام افطاری بزده ایدلم .  
 - بافلم .  
 - بائیدن صاومق لازم دکل .  
 وقوعاتدن خبرم وار . چوجسک .  
 حدتلیسک لکن چوجعلقک حدتک ینه  
 سندن بشقه بر کیمه به ضرری طوقمیز کل  
 جا به کیردم دیورم . ایسته سرکده  
 کیره جکر ایسته مهسهکده . الکی  
 المین بر اقم .  
 دیه بنی عادتاً سورکلیه رک جامعه  
 کورتوردی . وعظا ایدن ذات خواجه من  
 حاجی صالح افندی اولوب طلاقق  
 ظرافتی ذاتاً علم بولنخله وعظو نصیحتی  
 ایسترایسته من بر لذت مخصوصه ایله  
 دیکلم . جامعدن چیققدن صکره  
 افطار وقتک دخی حولیله خانه  
 گیتدک . بعد الافطار مشار الیه  
 حضرتتیری بنی زدیینه تقریب ایله  
 نصیح بنده ایشار ایلدی . اما نه

سو یله مدی ؟ نصیحتده کوستردیکی  
 شدته نظراً اول مدهش قرارمی  
 کندیسک حس ایتمش اولسنه احتمال  
 و یردم . فقط امور کورمش ووقعدل  
 کچورمش تجر به کار بر ذات حکمت شعار  
 اولدیغی ایچون سوزلی یورکده  
 تأثیردن خالی قالدی . ذهمنده بر تبدل  
 حس ایتمک بائلادم . غلیان حالنده  
 بولنان فکرک سرعت انتقاله سوز  
 اولورمی ؟ حس ایتمدیکم تبدل قوتنی  
 ارتدیر فجه ارتدیردی . عادتاً قرارم  
 بتون بتون دکشدی . « نیچون جامعه  
 قصد ایدیم ؟ فیلسوفلر بو دنیا به  
 دار فلاکت دیورلر . انسانک هیچ  
 بروقتده فلاکتدن بری اوله میه جغنی  
 کوستر یورلر . بن ایسه فلاکتک هنوز  
 مقدمه سنی کورمکدهیم . طور بافلم  
 پرازده فلاکت زدکانه یشابهلم .  
 محنتی کندویه ذوق ایتمک هیز عد  
 اولنیور . بوهیزی کندیمزده دخی  
 ارایهلم . وارایسه نمونه سنی کوسترلم .  
 هم نفسنه قصد ایتمک چسار تسبزلکن  
 کاور ایتمش . بلایه قارشو کورکس  
 ویرمکه قدرتی اولبان قورقار پلادن  
 قاچوب ظلمت مرک اچنده استنار ایدرلر  
 ایتمش . قصد نفس یکتک عده  
 اولنیور . ز برابر جرأت قاریلرده

TOVİSAM  
 Kütüphanesi Arşivi  
 No ZE.1093

کورتیلور . مرد اوله لم یکت  
 اولهلم . تحمل ایدلم . دیکلم  
 تراویچدن صکره مشار الیه محل  
 مأمور ینده کیده جنکی جهسته ینی دخی  
 برابر کورتورمک ایستدی . بالکن بواحر  
 لرینه اطاعت ایدمدم . چونکه  
 قبله اقران ایچنه چیقاییله جک جرأنی  
 کندمده بوله مدم . مکر کندیکمده  
 یک بیوک اصابت ایتمش . برادر بنی  
 بو فلاکت مجرد اصلاح ایچون  
 القا ایتمش اولدیغی جهسته  
 کینیتی ذات والای ولایتشاهی به  
 دخی عرض ایدرک بنی پرازده شلیجه  
 سورندیرمک ایچون قلم دآره سنه فلانه  
 اوغراتلم اقلغمه دائر برده امر المش .  
 دیک اولنیورکه بوسبتون اورته ده  
 قالمش مع هدیا حکیم دیورن کسی  
 بوسبتون اورته ده قالمق هر قوله میسر  
 اوله میه جغنی جهسته دوندکن  
 طولاشدقدن صکره کندیمه ینه ولی .  
 انعمتمک دائرة دولتلرنده یر بوله  
 بیلیم . فقط بوکره بولدیغیم پروکیلجرج  
 شعبان اغالتک او طه سندن عبارت اولوب  
 کوریشسه جکم احباب دخی آشجبارله  
 ایوازلره منحصر ایدی .  
 انک زیاده بلیمی بوکن شی پاره سزاک  
 اولدیغسندن بوکا برچاره بواقی اوزره

اولانجه غیرت وجسارتمی طویلایوب  
 دوشومکده باشلادم . امان یارب !  
 پاره قرانمق نه کوچ برشی ایتمش ! اما  
 زهرله قدر سوق ذهن ایتدم ! نه یی  
 دوشوندم ایسه یأس ونومیدی قارشیده  
 چهره منخوسنی قرار تندی طور دی .  
 چونکه غیرت حسببیله برآموریت  
 استحصالنه اصلا یناشن ایدم . مأموراً  
 اله جغنی پاره یی بکا حتم اوله رق و یرمیوب  
 مجرد برعاطفت واحسان اولوق اوزره  
 ویره جکر دیه محاکمه ایدیوردم . اخص  
 اهل الیک امکیله یشامق ایدی . بونک  
 ایچون کندیلرکدن هیچ بر یول وچاره  
 بوله مدم .  
 مکر نه قدر قولای ایتمش . اوزمان  
 بنم ایچون پاره قرانمق اول قدر  
 ساده برشی ایتمش که تعریف ایدم .  
 دوستلردن بریسی کلدی . بکا طابو  
 طولدیغنی توصیه ایلدی . ایکیوز  
 ورقه دن عبارت برجلده الی غروش  
 اجرت تحریر و یر یورلر . اکر  
 مقابله سی بشقه سنه حواله ایدیلور  
 ایسه اون غروش قطع ایدیورلر .  
 بوایشه باشلامق ایچون توصیه  
 المغه اتک اویمکده ده لزوم یوق .  
 همان قلوب دفتر خانی دائره سنه  
 کتلم . برجلده قوچان ایله اوراق



مطبوعه سنی آلوب کلام . یازمغه  
 باشلادم .  
 اشبو برنجی جلد ایکی کونده  
 طولدیر یله بیلدی . عند الحساب  
 یومیهم برنجیده به کاندیکنی کورنجه  
 نصل سوینده یله جگمی دخی شاشردم .  
 بنجه عرم ایچنده بحق قرآنمش اولدیغم  
 پان بوایدی . ارتق بو صنعته رواج  
 ویردم بر کره ایشک اصولنی الدوقن  
 صکره اول قدر سرعت کوستردم که  
 کونده ایکی بچنی جلد طولدیروب  
 بر لیرایی حق ایدر ایدم . ثروت  
 بو صورتله بولنه کیردکن صکره ینه  
 انسان ایچنه چقمغه وواروشده  
 کز مکه باشلام ایسه ده جسامتک  
 قیرلیدیندن دکل مجرد یورکده کی  
 محزونیتدن ناشی خلفلقده اولکی  
 شدتی کوستره مز ایدم .  
 مع مافیة بوعیشت پنم ایچون  
 پک طاتلی بر معیشت ایدی . زیرا عالمه  
 کندیمک تک باشمه قالدیغنی بالکز  
 اوزمان کوردم .  
 دقت پیوریلوری که صوفیه ده  
 هنوز دواغناک آلی صولامش اولان کلین  
 حالا خاطریمه پله کلور . برازوقت  
 دهنا کلدی . زیرا پریشانی عالی  
 ایدم ایدم جیک احوالک هنوز

ارقمسی کسلامش ایدی  
 طاپو طولدیرمقله کبسه ثروتی  
 دخی طولدیرمقله بولندیغم شو صروده  
 براقشام طاپو اورتاق قولتوغم التنده  
 اوله رفق مهاجر بن قومیسونی دآره سی  
 او کندن کچر ایکن اول زمان قومیسون  
 مذکور ریشی اولان سعادتلاوشا کر  
 بک افندی بنی حضورینه احضار ایله  
 قولتوغمده کی اوراقک نه اولدیغنی  
 سؤال ایلدی . « طاپو ورقه لری »  
 دیدم . وکیسه به محتاج اولسه دن  
 رفاه ایله یشامق ایچون چوق چاشمقدن اسلم  
 یول اولدیغنی اکلادم . خنده  
 استخفاف ایله کولهرک بویله شیر بکا  
 یاقشیه جغنی و بو صنعت قنندن بشقه  
 صورتله استفاده ایده میان عجزه به  
 مخصوص اولدیغنی دره یان ایلدی .  
 بن کسب و کار غیرتلی بر آدم ایچون  
 عار اوله میه جغنی و صنعتک شرفلیسنی  
 و شرفسز بنی ارامق انسان ایچون  
 اسارتی پیولتمک و قولتندیرمکدن بشقه  
 بر نتیجه حاصل ایده میه جگنی عرض  
 ایله مقابله ایلدم . خنده استخفافی  
 قهقهه استهزایه تحویل ایله هایدی  
 بواقشام بزه کیده ام . مسافر ل کور  
 اکنورسک « دپه قولندن طوتارق  
 هر به سنه آندی . طوغر بنجه خانه سنه  
 کیمتک »

TDV İSAM  
 Kütüphanesi Arşivi  
 No 28.1093

بو ذات اوزمان سلاک جلیل  
 عسکر ینک ارکان حربیه صنعتنده اولوب  
 فنون و صنایع عسکر یه ده امثالی مابنده  
 ممتاز بولندیغنی مثالوید اقتدارنده سیف  
 ایله بر ابرقلی دخی جمع ایتمش حکمتشاس  
 بر شیدر . یانه قدر کوزل اخلاقلی  
 نه قدر حر د طبیعتلی سربست آخیق  
 یورکلی بر آدمدر ! کندیسنی ذاتا  
 سوردم . سودیکم ایچوندر که خانه سنه  
 کتمکه رضا کوستردم . زیرا اوزمان  
 بن کندیمی توجهدن بوستون مستغنی  
 کورمش و هیچ بر کیسه ایله اختلاط  
 ایتمک عزم قویسنه دوتمش ایدم .  
 خانه سننده بر کندیسنی و برده  
 کندیسنه اش ایدندیکی بکر شلی  
 بر قادین بولوب مزبوره ماهر کچیردن  
 بولمقی حسبیله ذاتا موز بقه به پک  
 زیاده رغبتی بولان رفیقنی بو جهتله  
 دخی ممنون ایدر ایدی . هراقشام  
 اولدیغنی کی اواقشام دخی قادین  
 ارکک برخیلی مسافر ل کلدی . چالغی  
 چالندی . شرفی چاغر لدی . او یون  
 او یئاندی . کولندی . سویلندی .  
 کتاب او قوندی . شعر دن انشادن  
 تپا ترو دن تألیفدن تحریر دن بشار  
 ایلندی . ذاتا بویله شیر لری سومز  
 اولدیغیم ایچون نه قدر متلید اولدیغنی

تعریف ایدم . مسافر ل کندکن  
 صکره خانه تک اک بیوک واک کوزل  
 او طه سنده بزم ایچون تبارک ایدیلان  
 یتاغه کیرمک اوزره بک و رفیقنه سبیله  
 و داعلشدق . مکر بک کتبخانه بی  
 دخی او او طه ده ایمش . ایچمه  
 بر زماندن بزی کلب کور مامش و بناء  
 علیه تحسری می آرتدیرمش اولدیغمدن  
 یتاغه التفات بیله ایتوب کتبخانه تک  
 او کنه او توردم . قارشیدیرمغه  
 باشلادم .  
 هم عسکر هم شاعر هم فیلسوف  
 اولان آدمک کتبخانه سنده نهل بولنه جنی  
 معلومدر . واقعا کبارک مقصداری آز  
 ایدی . انجق اینی انتخاب اولمشار  
 ایدی . برخیلی مدت قارشیدیردقن  
 صکره ایسه هولیه رک کایاتی الوب  
 یتاغه کیردم . بر آدمک التده هولیه رک  
 کایاتی بولنور ایسه اک کوزل پارچه سنی  
 ارامغه قالشقی عبدر . چونکه هر  
 صحیفه می اثر ینک اک کوزل پارچه سیدر .  
 ایلک آچشده راست کایدیم شیی  
 « مار یاز فورسه » یعنی اضطراری نکاح  
 اولغله او قوهغه باشلادم . قانه قانه او قودم  
 حتی کتاب المده اولدیغنی حالده او بتویه  
 طالبش کتمش !  
 ایرلسی صباح نی او بولنودن



او یاندران شی اوطه قوسنتک  
 آپلسندن حاصل اولان کوزلی ایدی .  
 کوزیمی آچدم . قارشومد ، شا کر بکی  
 کوردم . صباح شریفلری خیرلاشد .  
 قدن صکره دیدی که « ایشته سکا  
 بر اوطه کابلرخنی یانی باشکده .  
 کوندوزایسته دیکلرلرله کنه اقساملری  
 بورایه کلی . و کیکلرک اوطه سنده  
 سورنگ سکا لایق دکلدر . یازی  
 یازمی ایسته بور ایسه ک طابو یازمه !  
 یازی یاز . تألیف ایت ترجمه ایت .  
 سنک تألیف و ترجمه اولان استعدادک  
 میدانده در . بو یولده نام آلورسک .  
 شان قزانورسک »

شا کر بکک بو سوزلی ایچنده  
 ذهنک بر اهمیت مخصوصه ایله تلقی  
 ایلدیکی شی تألیف و ترجمه کلهرلی  
 ایدی . واقعا ذلتی نظر منده غایت  
 مدهش کوستروب بنی یوله کتورمک  
 ایچون دها پک چوق سوزل سو یلدی  
 ایسه ده جله سنک قوتی شو ایکی  
 کله جکک قوتیله تقابل ایده مدی .  
 ز پرا اقسام کنندی محصول قلبی  
 اوله رق بر بتارو او یونی او قودی که  
 هله نک پارس طرفندن قاپلوب ترووایه  
 کتورلمی اوزرینه اغا منون ریاستیله  
 یونانیلرک ترووا اوزرینسه هجومی

تصویر ایدیوردی . پک روحلی  
 بر صورتله یازنش اولدیغی ایچون  
 غایت بکشم ایدم . هم ده غبطه  
 کشانه بر حس ایله بکشم ایدم . بو  
 صباح تألیف و ترجمه دنا ایشتدیکم  
 کله جکلر او حسی تکرار غیبتلادیغی  
 ایچون ذلتده ثبات خصوص سنده کی  
 عنایمی مغلوب اولمش کوردم .  
 در حال زور نکاحنی ترجمه باشلايه .  
 جغمی وعد ایتدم و باشلادم .

بکک خانه سنده بو صورتله اقامتم  
 اوچ درت آی متمد اولدی . دنیاده  
 اک راحت کچوردیکم زمانلرک بر یسیده  
 بودر . خانه کنندی خانم شا کر  
 بکک کیسه سی کنندی کیسه م میکن  
 ایچمکن ذوق ایتکن یازمقدن  
 او قومقدن هم ده با خصوص او قومقدن  
 بشقه صرف ذهن ایده جک هیچ بر شی  
 یوق . سفاقتی بو سبتون ترک ایتدم .  
 بناء علیه صوفیه ده مقدمانی یوز  
 کوسترمه که باشلایان رشد و صلاحک  
 ابتداری کمال انبساط ایله ینه یوز  
 کوسترمه باشلادی . یتاغه کیردیکم  
 زمانلر زوجه می در خاطر ایده یلور  
 ایدم . بو خاطره بواس پوش پویه رک  
 خیالی تو جاقیلورم ظن ایتکه باشلادم .  
 نهایت او زمانه قدر امثالی بجه نادر

اولیان بر هوا وهوس حسنک یورکی  
 طاتلی طاتلی صرزلاندیغنی دخی طویه رق  
 راحت و سعادتمی اکل ایچون  
 زوجه مک جلبندن ماعدا چاره اولدیغنی  
 کوردم .

بزم ایچون دنیاده شا کر بکن  
 بشقه خصم اقر با دوست یوق آ !  
 چونکه برادرله حال طارغم . سو کیلی  
 والدهمه و هم شیرلیمه وارنجیه قدر  
 جله سنده کوسکونم . دیوانه لک  
 بو یا ! قباحنی ده بن ایتدم . کوسکو .  
 نلکی ده بن ایدیورم . حتی بو عناده  
 بر چوق زمان دها ثبات ایتدم .  
 حاصلی املی بکه آچدم . نه صوتله  
 آچق ؟ بر کره بونی دوشونعلی .  
 کنندی کسبم اوله رق بر پاردم یوق .  
 جیب خرچلغنی ده بکن آل بیورم .  
 اوم یوق بارقم یوق . بو محرومیت  
 کلیه ایچنده زوجمی ایستم دیمک  
 بنی یکیدن او بارق صاحبی ایت  
 دیمکدر . فقط قارشومده کی ذات  
 اول قدر کریم اول قدر عالیجناب  
 که آرزوی بیان بولنده باشلادیغ  
 لقردی بی دها بتورمده دن « های  
 های ! » دیدی . او امر لازمه بی  
 ویردی . بن دخی زوجه می جنب  
 ایچون صوفیه یه تفرافی چکدم .

بو اراق طونه اداره نهریه سی  
 بالتشکل ریاستی شا کر بکه احاله  
 اولمش ایدی . ابتدای تشکله  
 اداره نک احتیاجی اولان مأمورلر  
 هنوز مفقود ایکن بز صندق امینی  
 نصب اولندق . اما نصل صندق  
 امینی ؟ هر یرده کوریلانلر کی بکل  
 طرلچیدن ودینه قدر سوا حلدنه هنوز  
 نه اسسکله نه اجننه خانه بولمدیغندن  
 و ییلنلر و اور یاز یچیلری بدیله و یرلد .  
 یکنندن بن واپوردن واپوره اقطارمه  
 ایدرک حسابلری یوللرده رویت ایدر  
 وقبض ایلدیکم اچقه بی روسجقه اداره  
 مرکزیه مزده بولنان قاصسه یه وضع  
 ایلرم . موسم هنوز بهار اولدیغی و بو  
 موسمه طونه سیاحتک اطافتنه  
 طو یوله میه جنی جهتله بو مأموریتدن  
 الدیغ لذت اونو دیله جق شی دکلدر .  
 او اراق زوجه م دخی کلدی . ایکی  
 اوطه لی بر خانه یه مالک اولدم .  
 مسعودا بنوننا یشاخه باشلام .  
 شو قدر وار که : بر کون صندق  
 محاسبه سنی بازویه اکترو صندق  
 امینلرینک آچیقی یعنی نقصانی ظهور  
 ایلدیکی حالده بزم صندیغک فضله سی  
 ظهور ایتکه یاره دنیلان شی یکدیگر بی  
 تولید ایتیه چکی درکار اولوب نظر منده



آچق ظهوری امثالی مشهود و مکن التضمین  
 اولدیغندن اول قدر تعبیه سزاوار  
 کورلیوب فقط فضله ظهوری و جهی  
 معناسی دخی بیلنه مبه جگ قصورلردن  
 بولمقله بویله انسانی لکه دار ایده جگ  
 پرمأ موریتدن نفسی عزل ایتمکی  
 قوردم . استغفای تقدیم ایتم .  
 شا کر بک بو حرکتک برچوجق  
 و تخر به سزلاک اثری اولدیغنی بیان ایله  
 بکا برچوق نصیحت و یردی ایسه ده  
 فائده سی کور یله مدی . استغفای  
 قبول ایتمدی ره رک کمال عزو اقبال ایله  
 اوجگزمه چکلدم .  
 مکر بو ده حقه خیرلی ایتمش .  
 عقیب انفضالده طونه غزته سی محرر لکی  
 ایله زراعت مدیر لکی کتابت نه معاً  
 تعیین اولندم . اولکیسندن بک  
 اوچ یوز اللی و ایکنجیسندن دخی  
 درت یوز که جمعاً یکون یک ید یوز اللی به  
 واران معاش بنم ایچون ایراد قارون  
 دیمک ایدی . اوده بر قوجه قاری ایله  
 یرده قاری و قوجه ! هر ارزو یرینی  
 بولدیغنی حالده مصرف عماشک نصفه  
 وارمز عالمه بوندن بپوک بختیار لغمی  
 اوور ؟ یا ما موریتم نه قدر طاتلی !  
 اوور پادن استانبولدن بالجه و لایا تین  
 غزته کلور . کتابر چو خاور . طونه

غزته سی هفتده ایکی دفعه چیقوب  
 هر نسخه سنی یازمق ایچون اوج  
 ساعتدن زیاده وقته محتاج دکم . باقی  
 اوقاتم معالعه به صرف اولیور . زراعت  
 مدیریتجه اولان مشغولیم ایسه  
 آیده جمعاً بگون اون تقریری و اولقदार  
 دررنگای کچم . حاصلی بومسعودیت  
 دخی سکر آی قدر دوام ایلدی که  
 بوسکر آنک ختامی اوسو گلی روسجقه سی  
 مدت اقامتک ختامی دیمک اولوب آندن  
 صکره بغداد نولی آچلدی .  
 روسجق عالمه ختام و یرمز دن اول  
 شونی ده خبر و برتم که طونه غزته سی  
 باز دیم وقتلرده تحصیل و محرر لک  
 انده بیک ایچون بضاعت عادتاً مقصوده  
 قریب بر حالده بولمقله برابر یاله تم  
 نه حکمتنه مبنی ایدی که قارئاری بنه  
 ممنون ایده بیلور ایتم . هده بالکن  
 روسجقه اولان ارباب مطالعه بی  
 دکل . غزته سی استانبولده دخی  
 بر رغبت مخصوصه ایله تلقی ایدرلر  
 ایدی . حتی اوز زمان اسماعیل افندی  
 برچوق ارباب قلمک سایه قدر تارنده  
 کمال درجه شعشه و شان ایله عالم  
 مطبو عاتده نمایان اولان ترقی غزته سنک  
 مقدمه مقامنده درج ایلمش اولدیغنی  
 بر حسب حاله طونه غزته سیله ایتمدیکم

مقابله ترقی هیئت شحر یریه سی طرفندن  
 بکیز یاده مظهر تحسین اوله رق الدیغم  
 بر مکتوبده فضل و عرفانم ( بنی ده  
 چیزنده بر اقه جق درجه ده ) مدح  
 و شتابش ایلدن کن صکره « آفتاب  
 عالم تابک بر ساحة عبرانی تنویره تنزیلی  
 قبیلندن اولمق اوزره ترقی مطبعه سی  
 تشریفه رغبت بیورلمقلمزم » تکلیف  
 ایلمشیدی . اگر حال و شانم و سن  
 و سالم ترقی هیئت اداره سجه معلوم  
 اولدیغنی حالده بو مکتوب یازلمش  
 اولسه ایدی ای دیلان آلقشاری استمراهه  
 حمل ایدرک بک بپوک مضطرب اولور  
 ایتم . مع هذا ینه آز محجوب اولدم .  
 یازدیغم جواب نامه ده هنوز تحصیله  
 محتاج برچوجق اولدیغندن بکمله  
 اعتذار ایلمدم .  
 اسماعیل افندی نیک قلمندن چیقمش  
 اولان بو مکتوب اشاعیده صره سی  
 کاسدی بی زمان ابصاحات لازمه سی  
 و یربله جگ اولان بر لزوم اوزرینه  
 بصیرت غزته سنم درج و اعلان قلمشدر .

وقتا که ایتلو دوللو مدحت پاشا  
 حضرتلاری شورای دولت ریاستندن  
 بغداد ولایت جلیله سی و ایلمکنه

تحویل ناموریت ایلدی . شا کر  
 بکک دخی مرکز متصرفی صورته  
 حواله عراقیه کتسی لازم کلوب  
 شو حالده بنم دخی هوسم عجبلا منفله  
 بر لکنه عزیمته مساعده بیورلمسی  
 استماعنی حاوی مشارالیه حضرتلرینه  
 بر عز یضه یازارم ککندیغی قبول  
 ایتمدیرمکه موفق اولمقلم اوزرینه همان  
 در سعادت کلام . اول پای کتته که  
 مدت صبا و تمده بالکن کندی محله مز  
 جوارینی کوروب بده اون ایکی سنه  
 روم ایلمده بولدیغم مناسبتله بوسبتون  
 یانچیسسی ایتم . حالبو که کلور کلز  
 بغدادده تشکیل اولنه جق مطبعه نک  
 لوازمی تهیه به مأمور اولدیغندن بو  
 ورودمه انجق استانبولک پانوراماسنی  
 کورمش قدر اوله بیلدم . برادر ایله  
 طار غنلقلمز حالا دوام ایلدیکندن بنی  
 بغداد سفرندن منع ایچون چکمش  
 اولدیغنی تاغرافک تأثیری اوله مامسبله  
 ایکنجی دفعه تلغرافنده باری بر لکنه  
 کتمک ایچون بکله مکلکمی یازمش ایدی .  
 انجق بو نک دخی حکمی اوله مسیوب  
 جمعاً یکون یوزدرت نفره بالغ اولان  
 مأمورین و منسوبین ساره ایله برابر بن  
 دخی یوله روان اولدم .  
 طام طبعندن اوزمانه قدر



مشهد و دایم یا لکر روم ایلیک لطیف  
طاغریله وادیلرینه محصر قالدینی  
حالده مارت طقوزندن صکره یعنی  
ابتدای موسم بهارده کنهیمی ( روی  
ارضک الک کوزل بر قسمی اولدیغنه  
البت شبهه کو تورمیه جک اولان )  
جزایر بحر سفید ایچنده کورنجه اول  
قدر مثلند اولدم که تعریف ایده م .  
واقعا قلعه سلطانه دن سیماه  
قدر کوردیکمز غایت شدتلی فورتنه  
( اول قدر شدتلی که ده قلعه  
کلیو لیده بزم واپور تیمور اوزرنده  
ایکن برایکی دانه لیون وپورتقال  
قایقارینی قره به اوروباره ایسه رک  
دکزک اوزرینی پورتقال ایله ستر  
ایتمشیدی ) یورکلری خوق و تلاشله  
طولدیره جق برشی ایدی . انجسق بن  
آثار طبیعتک دکر اوزرنده کوریلان  
قسنده اولان لطافتی کابلده او قویه رق  
هنوز ماه وواقعی رأی المین کورماش  
و کورمک هوسیه چیلدیرمده بولمش  
اولدیغدن دست خلقک فورتنه  
مناسبتیه ککوستردیکی عظمت  
جسبروتی یه دائر کاپارک وپرمش  
اولدقاری معلوماتی حقیقه پک  
طوغری کوردیکمه وگندیلکجه دخی  
نظر حیرتله تماشا ایدیله جک بر جوق

شیلر بولدقجه وکوردیکجه ارتق  
اندساطندن برهوا اوله جقم ظنه  
دوشر ایدم .  
یا ارقداشلرک تمامیه بنم کنج  
طبعده موافق اوله جق ذواتدن اولسی  
نه بیوک سعادت ایدی ! فورتنه نک  
اجبار یله سیسام ایمانه دخالت ایلدیکن  
زمان قفار مز بر رینه ده زیاده نک  
اولان بش اون کشتی بالاتفاق قصبه نک  
اوست طرفارینه چه سوب یورطی  
اولق مناسبتیه ییه جک برشی بوله مد  
یغمز دن طولانی تدارک ایلدیکنر طاقاری  
و عورطه لری و صراطه اوز منی  
بر ویرانه لک ایچنده بالذات کنه دین  
تهیه ایدرک سیماه مخصوص کی  
برشی اولان مسکت اوزمنک مسک کی  
قوقان شرابیه او قدر طاقلی برطعام  
ایلدک که هر یرده هر کسه میسر  
اوله مز .  
اشنای راهده ساقز و اسنانکوی  
کی جز یرده اوغرا دیغمز مثلوه وؤخرآ  
جای فلاکت اولان وحتی بوسر کدشته نامه بی  
قله المغه دخی لزوم کوسترن ردوس  
جزیره سنه ده چقمش و برطاق عتیقه  
یرلی کزوب کورمش ایدک . انسان  
احوال آتیه سنی استخراجدن عاجز  
اولدینی کی کاشکی ماضی بی دخی

مجبور اولسه ایدی ! . . . . . واقعا  
بو حالده سعادت کونلرینی اونو غمی  
طالمن الدینی لذت حقیقه نک یا لکر  
یاندن بشقه نعمته مالک اوله ماهق  
شانیه یارادلمش اولان انسان ایچون  
بر بد بختی اولور ایسه فلاکت  
ایچنده آدمک یاد ایلدیکی سعادت  
سابقه یا سله اشتراک ایدرک اول قدر  
سوء تأثیراتی موجب اولور که انسان  
« کاشکی اوس سعادت کونلرینی دخی  
کورماش اولسه ایدم ! باری شمدی  
تخطر یله بویله داغدار اولز ایدم ! .  
. . . . . « دیور . بو بغداد سفرنده  
طامش اولدیغم چاشنی مسعود دخی  
ردوسسد ، منی بولدیغم زمانلر تخطر  
ایتدیکه نه قدر متأثر اولدیغمی مخلنده  
حکایه ایدر ایسه هم ده لایقعلی  
بر صورتله حکایه ایتمش اوله جغمدن  
بوراجه تفصیلنه لزوم کورم .  
سیاحتدن اسکندرونه قدر الدیغم  
لذت اورادن دیار بکره قدر برآ و دیار  
بگردن بغداده قسدر نهر آ دوام ایدن  
سیاحتلرده دخی آرتلی کسیلدی . بغداده  
کیزدیکن کون مدحت پاشا حضرتلرینک  
استقبالنه چقمش اولان اهالی میانده  
جمله سی ساقز کی بیاض چارشافاره  
پورمش اولان بش اون بیوک قدر قار بارک

وهر بری رنکارنک قاشلاره تلبس  
ایتمش بولنان ینه اول مقدار ان ککلرک  
ویا خصوص ( مؤخر آ عصیاننه  
منی صلب ایدیلان ) شهر عشریری  
شیخی عبدالکریم ایله یاننده بولشان  
و بنجه ایلک مشهو داندن اولمسلیله  
نظر حیرتمی جمله دن زیاده جلب ایدن  
عربان یا یه نک حاصلی هروجه و صورتله  
شو « استقبالیلک « شکل و صورت  
تی هر زمان کوزلمک او کنده در .  
قره یولی انسانه پک زیادد جان  
صفندی بی ویره چکی سیاحلر لساننده  
شهرت بولمش اولدیغی حالده بزم دیار بکره  
قدر اصلا جائزک صقماش اولسی  
مسعود یتزک الک بیوک دلیلیدر .  
هر طماع هر افاج هر کوی حتی قادین  
ارکک هو کویلی بزم ایچون بر نقطه  
حیرت اولور ایدی . اشاغیده اسمی  
تکررایده جک اولان حذری پک رسام  
بولردن اغلبنک رسمی الور ایدی .  
کیجه لری چادرلر مرک ایچی قهقهه دل  
شرقیلاره لطیف صحبتلاره طولار  
ایدی . حتی بردفعه سننده چادر مز  
مدحت پاشا حضرتلرینک چادرینه  
پک یقین بولنوب شو شطاطه مسعودانه  
واصل سمع عالیلری اولدقده بزم  
اندساط وصفقلمز اشتراک ایتمک ایچون

X

X



چاه رمزی تشریفه قدر رغبت بیور مشر  
ایندی . هله دیار بگردن اشاغی کاک  
ایله ای دیلان سیاحتک صفاسنی بام بشقه  
برشیدر . ظلو ملردن معمول صالرک  
اوزرینه بکمه دن بنا اولسان باراقه لر  
ایچنده حوادث عالمدن بتون بتون بری  
وبعد اوله رق هر طرفی طولدران کابلر  
ورسم مجموعهری واسباب عیش ونوش  
ایچنده مستغرق در یای محبت ولذت  
ایتدک .

یازدیفغز شی برسیاحتنامه اولدیفغی  
جهتله استانبولدن بغداده قدر صورت  
سیر و سیاحتیمز حقننده ویردیکم شو  
معلومات مجله بی کافی کور ملی یم .  
بغدادده بکوردیکم عمرک دخی بر بیوک  
جهتی صرف امور مأموره ایله کیفیت  
اشغالدن عبارت اولغله تفصیلندن  
قاریلر مجله بر لذت حاصل اوله مز .  
مدت شب باینده اولان چلغناقلر بنی ارتق  
بر نظر دهشتله کورمکه باشلایان  
وبناء علیه باشلادیفغی ایشده یوزی  
قاره چیقماق ایچون الدن کلدیکی  
مرتبه غیرتک دخی اوست طرفنه چیقغه  
چایشان ومعیشت خصوصیه شجحه ایسه  
فاملیاسنی طنپارچه سنه سومکدن  
بشقه برحالی اولیان بریکی اوصلا نمشک  
اول قدر تفصیله شایان حالی اوله بیلور .

اوت ! مقصدم کنیدی احوالمدن  
اخوان زمانه بر عبرت و بر مک اولدیفغنه  
کوره بویله بر یکی اوصلا نمشک  
احوالنده محاکمه جهنجه پک بیوک و پک  
کنیش بر تفصیل بولی اوله بیلور . لکن  
بن او زمان هنوز کالیله اوصلا نمشده  
دکل ایدم . بناء علیه بو محاکمات بری  
بوزاسی اولدیفغندن آنی ده محل مخصوصنه  
ترک و تأخیر ایلک لازم کلور .

بغدادد احوالنه دا تر بحث  
ایدیله جک برشی وار ایسه اوده  
شودرکه :  
واقعا طونه غزته سی امور تحز بریه .  
سنده بولندیفغز مان استانبول طرفندن اسن  
نسیم توجه اوزرینه کیفیتی ذهمنده بیولته  
بیولته برارالق قوتوقلم قباره ش و بیاغی  
ادم صر سنده ذکر اولغلمغ ایچجه خوشمه  
کتمش ایدیسده ده بغدادده تمام مطبعه بی  
تشکیل وایشاری بر صورت منتظمه یه  
افراغ ایدرک فکر چه سکونت حال حاصل  
او اوبده عالم تحز برده نه رتبه بی حاز  
اوله بیساش ایدو کمی نظر دقتم اوکنه  
الدقده کنیدی عادتاً صفر اید کورنجه  
اول امر ده ملتیه وایکنجی درجه ده  
نفسمه آچیش ایدم . اوت ! اول  
امر ده ملتیه آچیش ایدم . چونکه  
بیم قدر نمی بر آدم بزاعظم حلم

و معرفت ایمشده ساحة عبرانی تنویر  
قبیلندن اوله رق جمعیت علیه عثمانیه  
مطبعه سننی تشریفه دعوت اولنش  
کور بیلور ایسه شو حال بزده معارف  
حقیقیه تک بوسبتون فقداننه دلالت  
ایده جکی نیر اعظم کچی بدیمی  
و آشکاردر . بر آدم ترقیات ملیه بی  
مدار محض افتخار بیلوب او افتخاردن  
حصه مند اولق داعیه سنده ایکن بویله  
فقدان معارف کچی بر مصیبتی عین  
الیقین کورنجه البته شو حال پستیده  
بولنان ملتیه آجیر . کنیدی سنه ده  
آجیدم . زیرا تعلمه کنیدی اشد  
احتیاج ایله محتاج کوردیکم حالده  
ملتیه بنی مطلوبه ایصال ایدر جک  
قدرت علیه کوره مز ایسه م البته  
کنیدی آجینه جق بر حالده بولورم .  
مع مافیة بو ناسفلرم یأس صور تنده  
برشی دکل ایدی . کنیدی مطالعاتمه  
ینه دوام ایدر ایدم . حتی تصادف  
بنی بر نعمته دسترس ایلدی که تشکرندن  
عاجزم .  
بر کون مطبعه ده اوتور بیوردم .  
عادی بر چار شبابه بورومش غایت  
کوزل بر قاری ایله بش التی یاشسنده  
بر قز چو جخی او طمه ککیر دیلر .  
قاری تک حال و شاقی کنیدی سنک رلی اولدیفغی

اظهار ایدر ایدیسده بکا انکلیز چه  
خطاب ایلدیکنی کورنجه نظر دقتم  
آچلیدی . انکلیز چه بیلدیکنی  
ضروری مقابله ایده مددم . عربی  
ویا خود فارسی بیلوب بیلدیکنی سؤل  
ایلیدی . فارسی بی دها اعلا اکلایه .  
بیله جکی بیسان ایدنجه قویندن  
چیفاردیفغی بر قاج کاغذدن بریسنی  
باتفریق بکا ویردی «جان معطر»  
امضالی فارسی العبارة عرضحال قتلو  
برشی اولوب مالی بنم حمده عجمانه  
بر طاق مدح و ستایشاردن صکره  
کنیدیسی مجنون صفیله حبسه قونلد .  
ایقندن بکشله خلاصنی استدعادن  
عبارت ایدی .  
قاری بی استنطاق ایلدم . قوجه .  
سنک فضل و کانی کوکرة چیقار چه سنه  
مدح ایدوب یالکز شدت مزاجی  
اولدیفغی و بناء علیه مذاهب متنوعه  
اربابیله بحث وجدالدک پک زیاده  
شدت کوستردیکنی و کنیدیسی مسلمان  
اولدیفغی حالده ترتیب کرده سی بولنان  
بر کلدانی قز بنی تروج داعیه سنه  
قالقیشوب کلدا نیلره مجادله بی ارتدیرد .  
یفغی و سبب حبسی ایشته شواحوال  
غریبه سندن عبارت ایدوکنی اکلایدی .  
عمرده فارسی لسانی قاری اغزندن



ایلك دفعه اولسق اوزره ایشدیکم  
جهتله بو قادیق شیوه افاده سی بکا  
اول قدر طاتلی کلدی که اندن صکره  
دخی شمدی به قدر هانکی لسان ایله  
تکلم ایدر ایسه اینسون هیچ برقارینک  
تکلمیندن بولذئی الهمدم . قاری بی  
براز دها سو یلمک ایچون کندیسسی  
قدر جمال کمال صاحبی بر زوجیه به  
مالک اولان قوجه ر زوجیه  
دیگر تحریرینه دها قیام ایدر ایسه  
انی لاجل التزیه دوچار ایدلدیکی حالدن  
قورنار مق خصوصینه کی بو تهالکک  
حکمتی نه اولدیغی صوردم . مکر  
اول طرفلر زنائی مشارکت زوجیه دن  
اول قدر متأثر دکل ایتمشله . قاری  
بوسوزمدن اصلا متأثر اولدی . ذاتاً قوی  
الحال اولد قاری مناسبتیه قوجه سنک  
محبوسیتی اوزرینه بتون بتون در مانده  
قالد قاری بی عرض ایلدی . بن بوکا دها  
زیاده تعجب ایلدم . ز رازو جاتک تعددی  
اولسه اولسه ثروت و بسارک وجودیله  
تصور اولنه ببله جکفی ذو شوندم .  
فقط هر حالده بو قدر کوزل فارسی  
سویلیان قادینه بر خدمت ایتمش اولوق  
ایچون قوجه سنک خلاصی امرنده  
الدن کلان غیرتی درینغ ایتیه جکمی  
و عدا ایلدم .

احتمالکه قارنارم ایچنده بو قادینه  
اولان شو تو جهمی بر تمایل شهوت  
پرستانه به جل ایدنر بولور . فقط  
اوحالده کنا . همه کبراش اولور .  
بو سرگذشتنامه ده ماهو الواقعدن  
فضله هیچ برسوز سوبله ماکده  
اولدیغ و عمر سفیهانه می دخی اعتراف  
ایتمش بولندیم جهتله اگر بومثله ده  
دخی یازدیغدن فضله برشی اولسه  
ایدی اعترافندن چکنر ایدم . الدیغ  
لذت شیوه افاده سندن عبارت اولدیغی  
سویارم . هم ده فی الحقیقه اندن  
عبارت ایدی . تلذذک بو درجه سی  
کافی دکلیدر ؟ اوچ سنه اول اولسه  
ایدی بلکه کافی اوله من ایدی .  
لکن شو حالده کافی و وافی ایدی .  
قالدم طوغریجه مرکز متصرفی  
شا کر بکه کتدم . جان معطر اسمنده  
بر محبوسک سبب حبسی سوال ایلدم .  
جنت اولدیغی جوایی و بردی  
و حکایه بی بعینها قارینک تقریری  
کبی نقل ایلدی . خججه و قباحندن  
برشی اولوب اولدیغی صوردم .  
اوبله برشی اولدیغی سوییلدی .  
بناء علیه عدل و مرو تلینه استناداً  
قانونه جنت دنیلور بر خججه و قباح  
اولدیغی و بوکا مقابل بر جزا تعینین

TDVISAM  
Kütüphanesi Arşivi  
No 2E.1093

ایدلدیکنی و مجنونک مضر نندن جعیت  
یشریه بی محافظه لازم کلور ایسه  
کندیسی حبسخانه به دکل دارشقایه  
قویق ایجاب ایده جکفی سسر د ایله  
شو مجنونک تخلیه سببلی استدا ایلدم .  
تأمل ایتدی « بر کره کندیسسی  
کورلم « دیه حرینی جلب ایلدی .  
جان معطر دیدیکم ذات غایت  
نخیف و اسمر عادتاً هندسی قالبنده  
بر آدم اولوب قیافتی بانظالون و پالتولی  
ایدیسه ده لیه لیه بر حالده بولند یغندن  
کندیسی کوروبده آجیامق ممکن  
دکل ایدی . برده جنتی حسبیه  
حبس و توقیف ایدیلان بو پزمرده  
حریف اغزندن شکر ایدیرجه سنه  
بر حالوت طلاقله فارسی تکلمنه  
باشلا یججه طو کدق قالدق . انجق  
بو دفعه کی حیرتم فارسی بی برقاری  
اغزندن ایشتم حیرتی دکل ایدی .  
بلکه زمانک فردوسی طوسینندن  
ایشتم حیرتی کی برشی ایدی . شا کر بک  
حریفک وجه و کیفیت جنتی آ کلامق  
ایچون بعض اسئله به به اشرت ایلدی .  
آلیدیغی جوایر معطرک جنتی دکل  
هقل فلاطون پسندینی اثبات ایدر  
ایدی . شا کر بک کندیسندن خوشلامغه  
باشلادی . خوشلانمقچه بختی توسیع

ایدوب معطر دخی اجوبه بی اونسبتده  
ایرولتور ایدی . نهایت بو آدمک مجنون  
اولدیغنه و بالعکس بونی جنتله بالاتهام  
حبسه کوندنرلرک غرضکار اولد قارینه  
یقین حاصل ایدرک ایجاب ایدنلری  
باتکدیر معطرک سببلی تخلیه ایلدی .  
ز شا کر بک شو مروت  
ومر جتنه بعدالتشکر معطری الدق .  
مطبعه به کتوردک حریفده مدار  
معنیت اولور هوادن بشقه برشی  
بولندیغی جهتله ارزاق واقصداری  
بولنی دوشونمکه باشلادق . بو ایسه  
بک مشکل برشی دکل ایدی . کندیسسی  
فارسیده عربیده عبرانیده هندجه ده  
انکلیر جده یکا اولدیغی ایچون  
مترجم و صحیح صفتیه بویله بر آده  
محتساج ایدک . کندیسسنه عرض  
اولتان درتیوز غروش داره سفنده  
بر معاش قدر نندن و دکرندن بک دون  
ایسه ده معطرک قناعتکارلغی و بالخاصه  
او کونلرده فقر و اضطرابی بو معاشی  
جانیه منت بیله جک قدر مهم کوستردی .  
بو زمانه قدر بنده هوا و هو سه  
وفحش و سقا هه اولان شدت انهماک  
و تابعیت همان بالکلید کچمش و او شد تارک  
کافه سی بخت و جدال جهتله انتقال  
ایش او ایدینندن معطر ایله معارفه بی



یولنه قویار قویز باب جمدالی دخی  
 آچدق و صرتنه طبادق . همدنه دن  
 بحث ایدیورز بیلور میسکز . او یله  
 جزوئیات اموردن دکل . حکمت  
 عالیسه دن ! . اما بودرجه یه قدر  
 چیقشمق حدم داخلنده دکل ایمش .  
 انی کیم دوشونور ؟ کندی می دیو  
 آینه سنده کورمک عیبی حالا بنده  
 موجود . روسجقده در اغاله ایتدی کیمز  
 مباحثاتک و کندی کندی میه او قودیم  
 کتابارک تیجه سی اوله رق حاصل  
 ایلدی کیم فکرده اول قدر قوتوم وار که  
 اصلا و قطعاً مغلوب اولمام اعتقاد ندیم .  
 شو قدر وار که بوفکر حکمی یالکز  
 فلاطونک و یا خود یالکز ارسطونک  
 مذهب فلسفه سندن اولق کبی برتک  
 مذهبک خلاصه سی دکل ایدی . بالجه  
 مذاهبک مخلوط اوله رق استحصال  
 اولنان خلاصه سی ایدی که معاذالله  
 بنم کبی برکنجی محو و مضحیل ایتک  
 اچون بوندن قوتلی هیچ برشی فرض  
 اولنه من . زیرا معلومدر که بوحالده  
 بولنان برچوجقده هیچ بر نقطه اوزرنده  
 ثبات اوله میوب برشیتک هم لمنده هم علیهنده  
 هم اوشیئ التزامده هم اوشی حنده  
 کمال بقیه پده بولتی بو نلرک شاننددر .  
 رعافلی تیره نه جریک قدر جمیل

وبطلان و عنادمله آچدیغم بحث و جدال  
 معطرده مستهزیه تبتملردن بشقه  
 برشیئ استزام ایتدی کبی کورنجسه  
 حدمدن چاتلامق درجه لرینه کاور  
 ایدم . حتی معارفه من هنوز  
 اون بش کونلک بر معارفه ایکن  
 پیانجی جدا غوغا لر دخی ایتکه  
 باشلادق . نهایت بر کون معطر بنم  
 ذوکا و تمدن فطانتدن فلانمدن بحثله  
 شاعرانه و عجمانه بر مقدمه دن صکره شو  
 بحثلرده بکا جرأت ویرن تحصیلک  
 نه دن عبارت اولدیغنی سؤال ایلدی .  
 او قودیم شیلری اکلادم . مسالک  
 حکمایه دایر آلمش اولدیغم معلوماندن  
 ماعدا هیچ بر کصیله اهمیت ویرمیدرک  
 دیدی که « بر مذهب و مسالک صاحبی  
 اوله رق کوردیکز و علو افکارینه  
 حیران قالدیمکز . فلاسفه دن هر بری  
 بعینه سنرک کبی بر دعوائی باطل اوزرنده  
 معندانه اصرار ایتش و فکر لرینی قبول  
 ایتدیره بیله جک بشر او نر ضعیفیه  
 تصادفله انلری دخی افتخار ایلش  
 آدم لر در . بولردن هر برینک  
 ماهیت حکمی سی نه دن عبارت اولدیغنی  
 کالبه تقدیر ایتک ایسترا ایتسه کز علم  
 ادیان ایمدن بر خبیلی بهره پیلیا  
 ایتله سکر . زیرا جله سنیک فکری

او راده بالتقابل حقیقت محضه ایله  
 تطبیق ایدیله رک ماهیت حقیقه لر میدانه  
 چیقارلشدر . بن دخی کنجی کمد  
 سنرک کبی ایدم . حکماندن هر برینک  
 کلامنی لوح محفوظ حقیقتدن اقتباس  
 اولمش بر آیت اولق اوزره تلی  
 ایلدکن ماعدا شیرازی حافظک هر  
 یتنی بیله بر آیت کبی قبول ایلردم .  
 تعلیمه اولان یوقصوریمه بنیدر که  
 سینه لرجه ظلمت کفر و ضلال اچنده  
 سرسری دوندم طولاشدم . اکر بو کبی  
 مباحثدن مرادک کوهر فرید حقیقته  
 وصول ایسه شو کبر و عنادی بر اقره رق  
 وقارشو کزده کی آدمک ضعف و مسکنته  
 اهمیت ویرمیه رک کمال تسلیمتله طریق  
 تحصیله یانشمیلیسکر .

بجنونک ایلک سوزی حدمی دها زیاده  
 آرتدیرمش وصولونلری سقراطلری  
 فیثاغورلری دیوزنلری برر دعوائی  
 باطل صاحبی عد ایدن شو چلغن  
 عجمی دو که جکم کلش ایدی . انجق  
 حریف اعتراض ایله برابر بنی تسلیمتله  
 دعوت اچون سو بیلدیکی سوزلری  
 اول قدر مین بر طور کبارانه ایله  
 سو بیلدی که بجنونک ناصیه عالیسه سنده  
 کوردیکم عظمتدن پیانجی اورکدم .  
 هله جهلی اسکی پاچوره کبی یوزیمه

اورمش اولسی بنی دها زیاده مغلوب  
 ایدرک کمال محجوبیتله دوشونمکه  
 باشلادم . اما دوشونمکه بر فائده  
 یوق . کوردمکه بنده اولان عملدن  
 ماعدا بو حریفده بر علم واردر . بن  
 آنک جاهلیم . معطره غلبه ایتک ایسه  
 اخص اهل اولوب بودخی آنده کی علمه  
 واقف اولمجه میسر اوله میه جق . چار  
 ناچار تسلیمت کوستردم .  
 شواراتی معطرک ترجه حالتدن درت  
 بش لقردی سو بیلنک صردسیدر :

بوزات ایرانک دیار فرس  
 اها لیسنددر . مملکتک اسمی  
 خاطر مده قللمش اما شیرازه یسین  
 بریدن اولسی ظن غالبدر . شیعه  
 مذهبنده او مذهب داخلند ، تحصیل  
 و تربیه کوره رک بیومش ایسه ده  
 مذهب جعفری حقتنده کندی سجه  
 بیک شهبه لر واقع اولوب بولرک هیچ  
 بر یسنی علمای شیعه معرفتیه حل  
 ایده مدیکندن دنباک هر طرفنه منتشر  
 اولدقلری کبی اول طرفله دخی منتشر  
 اولان پروتستان مینسوز لرینه می اجعت  
 ایلش بولرله بادی محاوره کنه یلرنده  
 علم دینه دایر معلومات عمیق بولند یغنی  
 قیاس ایله اولدیغنی قبول ایدرک  
 شریعت بسو عیسه ده تمیق اچون



هندستانه قدر سفري بالاخيار اوراده  
 ميسونوزل مکتبه کيرمش و تکميل  
 تحصیل ايله چيتمش ايسه ده خرستيانلق  
 خصوصنده شده لقدن زياده شهيره  
 دوشوب بونينگ ميني عليهي موسويت  
 اولديغني کورمه کله بوسکره دخي  
 بهر ديلکه تبديل مذهب ايلش و آنده  
 خاخالق مرقه سنه قدر وارد قدن صکره  
 و برارلق مذهب مجوسده دخي بالا کتاه  
 شو قدر وار که هيج بر يسي فکر ينسه  
 اطمینان تام ويره مديکندن برضالات  
 کله ايچنده قالش نهيات او ير يشاني  
 فکر يله سر سر يانه کشت و کنار  
 ايدر ايکن يولي عربستانه اوغراقه  
 اوراده قرآن عظيم الشاني تکرار مطالعه يه  
 باشلايوب سني و عباي و بابي از يکاي  
 علمائيله بر چوق بيمتار ايدرك انجام کار  
 مغز قرآن عظيم الشانک هدايت  
 و ارشاده کافی اولديغنه قناعته قرار  
 ايلش . فارسي عربي عبراني هندي  
 و انگليزجه دن عبارت اولق اوزره  
 او کورنديکي اسانلري دخي اويله  
 سائرلي کبي بر صورت سطحيه ده  
 او کورنيوب جمله سنک غوامضنه وارمش  
 هله کرک علوم طبيعیه دن و کرک  
 فنون عقليه و دينيه دن هر نه او کورمش  
 ايسه جمله سني از برنده حفظ ايلوب

الحق بر اياقلى کتبخانه کيش  
 کيش .  
 ايشته بنى طريق تسليته دعوت  
 ايدن جان معطر بو ايدى . محصيله  
 نه يولدن بدأ ايتک لازم کله جکني  
 سؤال ايلد يکمه « کفانا کاب الله »  
 نيدى و کنديسنک هر سنه نبوتده  
 نازل اولان آياتي جمعله يکرمي اوچ  
 « مرقات » اوزرينه ترتيب ايلديکي  
 کلام قديمدن او قوتوب تفسيريني دخي  
 شفاها سر ن ايلد جکني سوسولدى .  
 انجق بنم کبي بر طالع مطلقا علم تورات  
 و انجیل بيلک دخي لازم اولديغني  
 اثبات ايدرك بر تورات و انجیل جموعه .  
 سى کتوردى و « بونی کندی  
 کنديکنه او قومليکيز . انجق  
 غایت دقتله مطالعه ايدوب هر نره سى  
 نظر دقت و اهميتکزه چار پارايسه تفسيرى  
 ايچون درحال بکا مراجعت ايليسکن  
 زير بعض بحار ينه تصادفا يده جکسکن که  
 ذهنکزي تشويشد برافه جقدر «  
 ديه کابي ايه طوتوشيردى .  
 الحاصل درسه باشلاق .  
 قوجه مجنون ! اوچ بش آيتي او قور .  
 اول امر ده سبب نزولنه دارا ايجاب ايدن  
 معلومات تاريخيه ي و پرر . ثانياً  
 مفسرين کرامک صورت تفسيرلريني

TDV İSAM  
 Kütüphanesi Arşivi  
 No: 1E1093

از بردن حکایه ایدر . نهایت بویاتلری  
 حکمتله بالقباله حکمارینک قبولنده  
 کیمسه تک ترد ایدمه چکی بر صورتله  
 تفسیر ایلر . و در ساری یازدیر من  
 ضد اکبری اولدیني کبی و پردیکی  
 معلوماتی قلله آله بیلک دخي بنم کبی  
 ایشلریله ذاتا بو غایق مرتبه سنده مشغول  
 بولنانرا ایچون محالاتدن اولغله تقرر  
 لرینی قلله آلاماش اولدیغنه حالا  
 متأسفم . حافظه مده نه قاش ايسه  
 بنم اندن عبارتدر . هله استفاده مک  
 بر جهته هيج بها تقدیر ایدم .  
 او دخي حقیقت محضه تک فکر قرآندن  
 عبارت اولدیغني و افکار سائر ایچنده  
 دخي محض حقیقتدن برشی اولسه بيله  
 ذهنک احتیاجنه کافی درجه ده  
 اوله یسه چینی قضیه سیدر . علم  
 ادا ينده تعمق ایش اولان فضیلاي  
 شرقیه و غربیه تک اساعیسی بو ذاندن  
 او کرونوب آثارینی مؤخرأ پیدرینی  
 مطالعه ایش اولغله دخي استفادلم  
 جمله سندن عد اولسه بیچاره .  
 معطرله اولان مشغولیم بر درجه یه  
 وارمش و حریفه کورستدیکم تسلیت  
 اول رتبه یی بولاش که دو ستماردن  
 بعضیلری بو قدر اشتغالی مضر کوره رک  
 پستی اخطارانه قالشمش ایدی .

حتى برکون شا کرک ايله قوتوشور  
 ایکن لقردی بالالترام دوندیر یله رک  
 طولاشدیر یله رق معطر بخشه اشغال  
 ایتدیر بلوب یاری لطیفه و یاری جدی  
 بر صورتله « بو معطرله بو قدر اشغالک  
 وجهی نه در ؟ حریف عالمده هيج  
 بر شئی بکنمور . پایله مبال روایت  
 اولدیغنه کوره بر دین دخي کندیسینی  
 چیاره جشم . حتی پایله آیتلر نازل  
 اولدیغني کبی اکا دخي نازل اولغنه  
 باشلامش . سنن بویله شیرله  
 کولمیسک . سندن بو کبی مجنونلقره  
 رغبت او مولز « دیدی . بن بوظیفه  
 بولوا اعتراضدن اصلا متأثر اولدم .  
 زیرا معطرک اویل بر یکی مذهب  
 تشکیله جالبشور اولدیغني و بالکنز  
 حکمت قرآنله اشتغال ایلدیکی جمله چه  
 معلوم و معروف اولدیغني کبی عصرک  
 قطب العارفینی عد اولنسان بغداد  
 مفتیسی ذهاوی حضرتلرینک دخي  
 مسئلی اولوب حتی مشار الیه حضرتلری  
 معطرله اولان مناسبندن طولانی بینی  
 تبریک ایلش ایدی . معطره آثار  
 نزولی بخشه کلجه پایساری تحفیر  
 و تزییف ایچون سوسولش اولدیغني  
 شو ( الهاب الهاب و مادراک الهاب  
 و هو رجل کذاب « سوزی پوشایغه یه



TÜRKİYE  
Kütüphanesi Arşivi  
No 2E.1093

رساماتی صنعجه دخی پیدا ایلدیکی  
بهره گایه بی تصاویر سر کیسندیه  
آثارینی بکندیره رک قرآنش اولدیغی  
مدالیله و شهاد تمامه له اثبات ایناش  
اولدیله باغی کلیندن عد اولدیج  
وهیج اولمز ایسه او بولده بولندیغی  
ایستراسته من تسلیم ایدیله جک  
نوادردندر .

بحث وجداله اولان مر اقر معلوم آ؟  
بزکال عجز و افتقار عجزله برابر بوذات ایله  
دخی پنجه پنجه به کلدک . مجادله  
دکل منازعه و محاربه درجه لینی  
بولدی . کندیمی بزم تحصیل هیج  
مرتبه سندیه کوره رک بزده قوتلیجه  
بر ذکادن بشقه مزیت بوله مدی . جهلم  
بو بخشه ده بوزیمه اورا سندن بائی  
امرده مضطرب قالد مسده ارتق  
سبقت ایدن تجر به لم بو بولده دخی بزه  
بر استفاد قیوسی آچیله جفی ارانه  
ایتمسینه منوینتم اضطر ایتمی تعقیب  
ایلدی . « برادر ! کرچکدن توسیع  
هلوماته مراقک واریسه بهض  
اساسلی نگابلرک اسامیننی ویرهیم .  
پاره یه آچیمه بونلری جلب ایت اوقو .  
مهاجده تعقیب ایت اندن صکره ایشه  
قاریش « دیدی بو فکر پنجه ده  
صواب کورماکله دفتری تنظیم ایلدی

محل ویر مشیدی . فقط کندیبسنگ  
نه قدر قرآن پرست اولدیغی بعض  
آیات کریمه تک تفسیری بولنده و طرز  
مشویده سو ویلس اولدیغی اوج  
در تیوزدن مجاوز ایات فارسیه دن  
میدانه چیقار ایدی . ذاتاً بویله عالم  
و علمایندن پرواسی اولمان و مستفی  
کل کینسان برذات شریف ظاهرده  
باطنده نه ماهیتی وارسه کیزلنمک  
پوکلیکی شانندن ایدی . بورالینی  
شا کر بکه بر صورت جدیده عرض  
ایلدیکمه مرادی لطیفه دن بشقه  
برشی اولدیغی اعتراف و استفاد مده  
دوام ایچون تشویق کوسردی .  
بوقره بی معطره حکایه ایلدیکنمه  
وقورانه بز خنده ایله حافظک شو  
« کرچه بدنام نیست نزد عاقلان .  
مانعی خواهیم ننت و نامرا « یتمندن  
ماعداد هیج بر جواب ویرمیوب بخشه  
دوامزنی توصیه اینش ایدی .

بفدادجه ایتدیکم استفاد لر دن  
بریدی دخی اوزمان بغداد ولایتی  
پولتیفه مدیری بولنان عزتو جدیدی ک  
افتدیک دلائلیدر . بوذات اوروپاده  
مسکیت مدیده اقامتله تفنن و تفریک  
ادبکات و حکایات سده گرمی کبی تعقیق  
اینش اولدیقن ماعداد صنایع نفیسه دن

ایسه ده اوروپادان بغداد کتایلی  
بنجه ممکن اوله مدیقتدن ینسه کندیمی  
پارسینه سپارش ایدرک بر خیلی کتابلر  
کتورقندی . طوغریسی یا کرک  
بو کتابلردن و کرک فیرمومی الیهک  
سائر مباحثاتندن ایتدیکم استفاد نک  
هر زمان تشکرینه بورجلیم .

بفدادده اقامت بریحق سنده  
وار دقده اول زمان بصره منصرفی  
بولنان برادریمک بغتة وقوع وفاتیلله  
قارشومه بردن بره چقبوب جهره منخوسنی  
قرارتان مصیبتدن اوقدر اورا کدم که  
تعریف ایدیم . بصره ده و بغدادده  
واستابولده بولنان وجعاً یکونی اون  
بش نفره وارن و حالو که اون دردی  
قادین و چوجق او اوب یالکز بر نفری  
( که موخر آ آثار مزه امضاسنی قویوب  
فاملیا مزه دخی بلایق ایدن جودتدر )  
ارکک و فقط هنوز تجر به سز بر چوجق  
بولنان فاملیا خلقنک بار معیشتی عادتاً  
جسارتمی قیرعق درجه لرینی  
بولدی .

دجمله نهری بورا لردن بفدادده  
کیده جک اولان یولچاری اشاغی به  
طوغری آقیدوب سهولتله ایندی مکنده  
ایسه ده هودت ایچون حکیمی جهنده  
آقیده مدیقتدن بفداد نظر مده اول

بالقی سبتارینه و یا خود فاره قپانزیننه  
بکرر که ایچنه کیرلمسی ایچون مخروطی  
الش کل مدخلی کالیله مساعد اولوب  
فقط چیمه مناعت کوسترر . بو تشبهیم  
حقیقه تک موافق در زرا کرک عمه نلیقله  
و کرک ما موریتله نصلسه بفدادده دوشمش  
وقورتقدن عاجز قالمش ک چسوق  
ادمار کوریلور . انسان نصل  
قورتله بیلسون که اوتوز بش فرق  
کوندن اقل اولمان مدت سیاحته  
وجودجه واقچه جهه تحمل لازم  
اولدقن ماعداد برده عربان واکراد  
وسائر تهلکه سندن امنیتنی اکل ایتک  
لازمدر . بو قدر اوزون و تهلکه لی  
بولده قوجه بر فاملیا خلقنک امنیتنی  
استکمال نه مشکل شیدر !?

شو صورت بینی جسه دن زیاده  
پریشان ایدن احوال دن ایدی . انجق  
کیفیت ارقداش لرم طرفندن مدحت  
پاشا حضر تله ینه عرض اولدقده  
برادرم مر حوم ذاتاً گزیده بند کاندن  
اولمسه برابر بو کبی احوالده شفقت  
ومر جتاری دخی مسلم بولمظه بصره  
وعمان و بحر احمر بولار دن درس عادتیه  
متمنی عزیمت بولمان بابل واپور یله  
فاملیا من خلفنی مر فهماً و مستر یجا  
اعزازه عنایت بوردیلور . بزه قائم



ایندی بو واپورله فادایانی کوندرومن  
 ایدیک . زیرا صکرک برادرم و کرک  
 بن کیسه تروتی طولدیرمتی ایچون  
 ماور یئنده کز رطامدن دکل ایدیک .  
 خدمت اینک ایچون کز ایدیک .  
 ذاتاً بو فکر و دعواده بولمیانلری مدحت  
 پاشا حضر تری معیت دولترینه  
 قبول ایشی ؟ ...  
 عالیای استانبوله آشیر دقدن صکره  
 بغدادده سکر آبی قدر مدت اقامتورده  
 کچوردیکر برسانده هیچ بر کیسه به  
 میسر اولامش ایشوکنی دعوی ایندم  
 مسرور کور یاورم . بر کوزل خانینی  
 کوز یکرلک اوکنه کتور یکر . هر اوازی  
 کمل . ایچنده درت نفر بکار وار .  
 در دیک سخنی فکری اول قدر منحد که  
 هانکیسی هر نه بی ارزو اینسه دیگر  
 اوچی ده او ارزویه مشترک چیقارل .  
 او شاقلر حیوانلر حاصلی هر شی مشترک .  
 بر همیشه که درت قرداش بریده  
 بولسه بو قدر منظم بو درجه منحد  
 بشایه منزل . کتابلری عروار . او قورز  
 یازاز . پیاونمز وارچالار زچاغر یرز  
 قوئوغرافیا طاقیمز وار . درلو  
 درلو ز شمار پیسار اکنورز . بو نکل  
 برابر امور ما مور مزنی دخی ایفا  
 ایدرز . شومعود عمر بک اور ناقری

TDV İSAM  
 Kütüphanesi Arşivi  
 No 2E11093

« شورا سنک ترجمه و تحویلی ممکنیدر؟  
 ممکن ایسه یاب باقسهام » دیه بنی  
 تحریر ص ایدر . یابدیقم شایرک نقصا -  
 ننی بحق بولوب و کوسزوب اصلا حنه  
 دلالت یلراییدی . کندیشی اور و یاده  
 برطاقم بیوک محرر لری و صنعتکار لری  
 کور مش و دائرة خصو صینلرینه  
 کسیر مش اولدیغندن بولرک اهی  
 تألیفنده هانکی طریق السیرام ایلمش  
 اولدقلرینی حکایه ایله بنی داتما ارشاد  
 ایلراییدی . الحاصل عمر اولدقجه  
 میرموی ایبه متشکر و منندارم .  
 بو ائشاده ایدی که استانبولده  
 معارف عمومیه نظارت جلیله سی  
 طرفندن مکاتب صبابه ایچون بعض  
 کتب و رسائک تألیفی مسابته قونیاوب  
 او ابابده برده تألیف و ترجمه نظامنامه  
 سی نشر اولندی . بو نظامنامه  
 حکمنجه مطلوب اولان کتابلری تألیف  
 ایدناره درجات منفا و تهده مکافات  
 اقبجسی و بریله چکی و عده ایدلمش  
 ایدی . ایسته بلان کابلر میاننده  
 حساب و هندسه و هیئت کی بعض  
 فنون معلومات مختصره بی جامع  
 اولسی لازم کلان کتاب جقمده ویریلان  
 تصویفات بزم خواجسه اوله موافق  
 کماکله وهله تألیف و ترجمه نظامنامه

سنک مواعیدی بو یولده اشتغال  
 ایده جک اولانلری تأمینه کافی کوزلکله  
 اول زمان معارف نظارت جلیله سنده  
 بولان دولتلو صفوت پاشا حضر تلرینه  
 بر عریضه یازارقی خواجسه اولک  
 او چنجی طبعی ایچون قله انسان  
 مسودلری تقدیم و تحویر و تألیفه بک  
 زیاده هو سکار اولدیغندن بختله  
 معارف نظارت جلیله سنک بر چی  
 ایشاره احتیاجی وار ایسه از جا و دل  
 جاشیق ایچون در معادته کما شکلی  
 عرض و تکلیف ایلدم . السدیغ  
 جوابنامه عالی برطاقم التفات و تشویقات  
 ایله ملسو ایدی . بر قلیچ نو بت دها  
 مخبر ددن صکره استانبولده بانی یازم  
 بزم قدر هو سکار اولان بر آدیمک  
 ایشمز قابله جفنی و معارف پرور  
 ذوات کرام طرفندن حایه و نظارته  
 مظهر اوله جفنی یقیناً کوزلرک  
 استانبوله کلک عزمه دویم  
 دو ستردن برطاقمی بونتی بک زیاده  
 تقدیر و تحسین ایله بنی تبریک ایلمش  
 ایدی . برطاقمی ایسه استانبولجه  
 بویله تحریر و تألیف صنعتک ترقیبی  
 اولسه اولسه بو معارف ناخاری طرفندن  
 ارزو ایدیله بیلوب طالبو که اونانک  
 تحول ماوریندیله برینه کله جک اولان



دیگر ناظرک بو هو سنده بولنه مایه  
احتمالین بقید اولدیغی و بزم استانبول  
طایفه ایچ بر آدم بولماستیله شاید  
امید ایلدیگم حایمه و مظاہرته نائل  
اوله من ایسه بولسون آچقده  
قاله جمنی نظر دقت و اھمیتنه عرض  
ایلدیلر .  
اوزمان بن رو حقیقده اولدیغم کچی اوله  
گنیدی بکنش بر چلغین چوجق دکل  
ایدم . اطلاعات بشرک دھاپک چوق  
شعبه لینه باش اور رایسه م عام  
محر پرده انچی خرده فر و شاقی دزجه  
سنه واره بیله جگیمی و صنعتیجه شورقی  
ایسه بک چوق یازی یازمقله حاصل  
اوله جغنی کورمش و اولکی چلغنه فیدن  
بقیه اولق اوزره یاسکن افراطه یقین  
برجساری محافظه ایتمکده بولمش  
ایدم . شوخالده ارقداشارک ملاحظات  
واقعه سنی گندی کندیعه موقع تدقیق  
و محاکمه یه چکدم . نتیجه محاکمه مسده  
کندی کندیعه دیدم که « بن طونه  
وز و راغز نمل ینک نائل اولدیقلاری  
رغبت و تحسیندن قطع نظر اکر هنوز  
استانبولده رغبت قرانه بیله بک بر محرز  
اولماش ایسه م ایستمنز قانوریم  
امام کندیعه افندی و ظھیر و طایعی احد  
ایلدی بک هیچ کیمسه م طایع مقده

ایعلم . شو حال اولسه اولسه  
مأموریتسز قالمقغی استازام ایده بلورم  
اوستالنه بک اعلا عرض خالچی اوله بلورم  
بولدن ماعدا المده برده صنعت وار  
اولسه مطابجه چیلغسز . من تیلکنین  
ماکنه چیلغنه قدر هر صورتی بلورم  
نابل دکل . مسکین دکل . ارتق  
استانبولده بن ده کچنه من ایسه م  
کیمسه نک کچنه مایه لازم کلورم  
بناه علیه بولشده کچسه نک لقر دیسنه  
اهمیت ورماییم . کندی جسار عدین  
بشقه بر شیک سو قنه تطبیق حرکت  
ایلامیم .  
شو و مطالعه اوزر بنه ویردیگم  
قرار ارتق صولق قرار قطعی ایلی .  
بسدازان قیایغی استانبول آتایتک  
ایچون ظھوراته منتظر قالدیم .  
بو ایسه بک چوق بکگیدی . والی  
معاوی بنی سعادتو رائف افندی نیک  
مأذوناً استانبولہ کلی ایجاب ایلوب  
بنم ایچون ایسه بولندن اعلا بر فرصت  
اوله من ایلی . در حال والی پاشا  
حضر تلی بنه بر استعفا تقدیم ایلدم .  
قبول بیورمدیلر . و اوزر مسده کی حق  
بیر بهاری ایچا ایچمه بر طاق ملاحظات  
بدرانه ده بولندیلر . واقعا بک  
چوغنیک بولکن ایچا سیک خلی

اولدیغی صکره دن کوردیکم احوال  
بکاتبان بلیش ایسه ده اوزمان و یرمش  
اولدیغم قرار بک جسدی و قطعی  
اولدیغین ملاحظات واقعه نک هیچ  
پر یسی بنی قرار مین و عز من  
مالیقی به مدی . نه سابت الامر عزیمه  
میساعده بیوردیلر . انچی ناسف  
ایدرم که بو مساعده بی نمنو نیتله  
ویرمدیلر .  
بیک ایکیوز سکسان سکن سنه سی موسم  
بهارنه بغداددن حرکت و کتھابنه  
وفرات و حلب و انطاکیه یه دخی  
اوغز ایبرق اسکندرون طریقله  
استانبولہ موصلت ایلدیک . بولندن  
مقدم دخی بیان ایلدیکی و جماله  
یازدیغیم شی برسیا حشامه اولدیغندن  
صورت سفریمزه دایر تفصیلات ویرمکه  
زوم کورهماکدیز . بناء علی ذلك  
استانبولہ وروددن مقدم عمرمک  
صورت جریانه دایر اعطاسنی قرار  
اشد یرمش اولدیغم معلوماک بودرجه  
سیله بالاکتفا بولندن صکره استانبولہ  
وصولدن بدأ ایله تفیک و فوغنسه  
قدر صورت حال و حرکتی یازمقی  
صمره سی گلشدر .

استانبولہ ورودم عالی پاشا م حوکم

و فائزین بر قاج ماه مقدم ایلی ؟  
بر یجق آیدن زیاده استناد آیدن  
سفر بورغناغی چقارمق ایچون بر قاج  
کون استر اجندن صکره بغدادده کی  
درت اخوانین بزدن اولجه استانبولہ  
عودت ایتمش بولتان ایکیستی یعنی بعضی  
پاشا و جدی بی کوردیم . فوضی پاشا ایلاک  
ملاقاتده دسکا بر اعلا مأموریت وار .  
تمام دایسته دیکک ابش . ارکان حر  
بیده جریده عسکر یه باش محرر لکی !  
نصاسک ؟ « دیمسونمی ؟ بنده  
استانبولہ مأموریت فکری ایکنجی  
او چنجی در جده قالمق شویله  
ظورسون مأمول بیله اولدیغندن و بنا  
برین مطالعات جله سنده بو صورت  
داخل بولدیغندن در حال جواب رد  
ویردم . « چوجق بولله بر مأموریت  
استانبولہ قولای قولای یقانه من . اک  
بولک توصیه لرله بیله بک کوچ اله  
یکور یاور « دیمسیله حقیقه کویستر  
ذکاری لطفه عنایته بعد التشکر استانبولہ  
نه فکر و مطالعه ایله کیش اولدیغی  
یعنی محرر ایکنه دکل کتاب یازمقده  
بولنه رق او بولده ایلر و یه کیمک غیر ننده  
بولدیغی عرض ایلدم . قرار می  
محسن ایلی . انچی ترقیاتک بو  
جهته دوله هنوز لایقانه اهمیت



و برلما مکده اولديغيندن بيم غيرتمه  
مقابل طرف دولتدن حسن قبول  
وتلي كورمك او يله قطعاً ائيد  
ايدله ميه چكني اكلاندي  
و دم مع هذا شو هوس اوغورنده دخی  
چالشمنه وقتكز وارد ر . جريد  
عسكريه هفته ده يانگز ايكي دفعه  
چيقار . سن يانگز ر باشنه چالشمن  
اولسهك بهر نومروني ايگيشر ساعتده  
يازا بلورسك . بقيه اوقاتي ايسته ديك  
بولده صرف ايت . سنك مؤلفلككه  
باب سر عسكري نه دن اعترض  
اينسون ؟ ديدني .

واقعا فيضي باشانك بو سوزي  
جريد عسكريه بجزرلكني قبولده تردن  
پراقيه جوق قدر طوغري و قوتلي ر  
سوزدز . انجسق بو مامور بتي بكا  
قبول ايتدين شي يانگز شو نصيحت  
عاقلا نه و برادرانه دن عبارت دكلدر .  
گيفتي فاملياچه موقع مذاكره به الديقمر  
زمان استانبول گبي بر پرده اون اون بش  
نفسدن عبارت بولمان فامليانك معيسته  
قارشوق الله بر شي بولمامسي و ناليف  
و بجزر ر او كودن بدا ايدلسه بيله بو  
ايش استانبولده هنوز معارف بر شي  
اولديغندن . ايتك استحصالي و قته  
ستاج اولسي دريش ايدلدي و بشاء

استفاده ايلق شانن تشكر اولوب حتى  
و بجزر ر مطالبه طفلانه ايله بوندن  
چيقاش اولسه ايدم نبي و اغتراب  
فلا كيني دخی بلكه كورمزا ايدم .  
جر يد عسكريه به مامورا ايدم  
نبي بفر داده و يزد بكم قرارلك اجزا  
سندن اصلا منع ايدم . مدني . در حال  
معارف نظارت جليله سنه هر اجعت  
ايدم . انجسق بن تاليفات جديده  
خصوصنده نظارت مشار الپاني دخی  
گندم قدر هوسكار حساب ايدر ايكن  
بو ايشده آغزجه طوز ائتمده اولديغني  
كورمك استغرابه باشلادم . ديكر  
طرفدن ايسه تحت القاعده كرا ايله  
او تورديغ خانه نك انجسقه كيني  
يازديلر مي باصمغه مخصوص اوفاجق  
پر مطبعه تشكيلنه هباشرت اياش ايدم .  
اما نصل تشكيل ؟ هج يوقدن !  
يازدنغم شيلري بر رالقي كنديمز ترتيب  
ايدر كنديمز باصار و فاملياچه بيه كنديمز  
تجليد ايلرا ايدك . ز را غايت فقيرانه  
باشا قودن صكره دخی قوه ماله مرمعه  
استخدامنه مساعدنه ايتز ايدني .  
او زمان استانبولك او يله بر زماني  
ايدني كه تاليفات جديده فكري هنوز  
منتشر اولمامش بولنديغني مثالو خلقك  
بولر . رغبت ايدون ايتز هجكي دخی

السنه  
مطلوبه

مشكوك و بلكه كايا مجهول ايدني .  
خواجيه اول جز و زدن و لطائف  
روايات سه لوحه لي حكايه زدن اون  
يكره بشر دانه صصاته بيلك يعني كاغذ  
بهاسني بيله چيقار امانق منزله سنده  
قائديغمر ي فامليا خنق كورنجه شكايته  
باشلاديلر جو جوقاق زماننده كي چلغلقدين  
بقده بر جيسارت مفرطه بي مساوفه  
ايتككه اولديغني عرض اياش ايدم .  
تشر پرده و مطبعه جيلقمده نبي دوامه  
سوق ايدن شي بو جيسارت اولديغني  
جهتله اوزمانكي جيسارتمى كويه  
كورمكه بور كم راضى اولمز .  
تاليفانك كوسترديني طاقتكداز  
ضمر رله اوزمانكي حالزله قارشو طوره  
بيلك كورچككن بحال اولديغني  
جهتله خار جندن يشقه ايشار ارامغه  
دخی مجبور بت الو پردي . ايشته بورالقي  
ايدني كه بصصيرت غزته سنه انتساب  
ايدم . اوزمان غزته هذ كورك دائره  
اقتداري شمد يكي نسبتنده اولوب  
يك طار ايديسده خدمتم مقابلي  
اوله رق الديق اجرت نبي ممنون ايدم  
يلور ايدني . الحاصل جادنا كجه  
و كوندوز جالشمنق صورتله فاملياي  
قباختكارانه اداره ايدم بيلدككن  
صكره قرا بچمك بقده نبي انجسق نشر باعك



ضرر بینی اوده به بیلاور ایدی  
 جالبوکه بو اولده ایبارو به کتک خارجی  
 وارداتی تکثیردن بشقه بر شیده متوقف  
 اولدیغنی کوردیکدن و واردات  
 خارجه خصوصنده محرر لکدن بشقه  
 بر پول بوله مدیفندن متعدد غزله  
 بازی یازمه باشلادم . حد اثم شرکاً  
 بو قدر سعی و غیرت بینی بالدکله مایوس  
 ایده جک حالده بولیمه رفی نعمت ترقینک  
 مقدمائی کورلکه باشلامسبله حاصل  
 اولان مسمونیم افلا که چیقار و شو  
 حالده غیرته شدیم ارتد فجه ارتار  
 ایدی .

مطبعه م خانه مد صغیمه جق قدر  
 وسعت بولدقده اصمه التنده واقع جاهلی  
 خانه بر بیوجک او طه طوتهرق و بر  
 قاج عمله پیدا ایدرک ایشی بیاغی بولنه  
 قویدم . اما هنوز جریده عسکریه  
 مأمور بینی دوام ایلدیکنی خاطر دن  
 چیقار مالمیدر . اگر احتیاجم یالکر  
 مطبعه به قالمش اولسه ایدی قوری  
 آسکله دخی تفسدی به مقدر اوله من  
 ایدم . بر یاندن خارجه خدمت و دیگر  
 طرفدن تألیقاتی و مطبعه جیلغی ایبارو به  
 کورتورمه غیرت ایدرک بش التی آبی  
 دها انواع صعوباته کورس و برد کدن  
 صکره باب عالی جاده سی اوزرنده واقع

بیوجک بردارینی مطبعه اتخاذ ایده  
 یله جک قوی احراز ایلدم . لکن مانه  
 قدر بیدرینی بر جوق دوست و احباب  
 پیدا ایلش اولدیغندن مطبعه بی باب عالی  
 جاده سی اوزرنده چیقار مقامیدن طولانی  
 بیان فکر و زای ایدنلر او ایش به  
 بونک نظر دقت و اهمیتته ! واصل  
 اوله جغنی خبر و یراش ایدی . زیرا  
 اوزمان باب عالی جاده سی اوزرنده  
 هیچ بر مطبعه بولموب مطبعه لر و هنر ته  
 خانلر بر طاقم هجری خانلر درویننده  
 منز وی ایدیلر . بن ایسه بور کیده  
 صفوتدن بشقه بر شی کورمه دیکدن  
 بیان ایدیلان رأیلره قولانی بوله و مردم  
 ایشده دوام ایلدم .

اخص املم کرک تألیفانده و کرک  
 مطبعه جیلغده قوتم تبدیکی قدر ایبارو به  
 وار مقدن عبارت بولنان شو صر ده  
 تقویم تجارت نام جریده رسمیه نک  
 دبر کتوری بولنان موسبو بر الیدی  
 غزته سنک ترکیه و ترانسزجه قسملر ینک  
 طبعیله ترکیه قسمنک بحر برینی بزه حواله ایتک  
 ایستدی . ترکیه تحریر و طبعی  
 صورتی بر صنعت دا خانه اولدیغندن  
 بک قولای بر ایش ایدیمده فرانسزجه  
 طبعی ایچون الله حروفات و لوازم ساره  
 بولندیغندن بونلری یکدن مباحه

ایتمک لازم کاور ایدی . ذاتاً کتبی ارزو  
 دخی بودکلی یا ؟ مطبعه بینی ایبارو به  
 کورتورمه جک ایش اولسونده نه اولورسه  
 اولسون ا بر مقاولات لازمه بینی عهد  
 ایدرک فرانسزجه حرف جایی ایچون  
 مار سالیانه سمار شلر کوندرک .  
 حروفات کلدی . فرانسزجه مری تپلری  
 بوله رفی او ایشه دخی باشلادق .

بورایه قدر حکایه ایلدیکم احوال  
 قبل النقی استانبولک کچوردیکم ایکی  
 سنه تک اپلاک سنه سی ایچنده کدران  
 ایشلدر . بومدت طرفند بر جوق  
 دوست و احباب پیدا ایلدیکمی خبر  
 و یراش ایدم . ایچنی بو احباب مطبعه ده  
 حاصل اولان ذواتین عبارت اولوب  
 ملاقاتیم دخی مطبعه ده وقوع بولدیغنی  
 جهته لر بر یسنک قوناغنه کتمز و انلری خانه مه  
 قبول ایده من و حتی ک چوغنک اسمنی دخی  
 بیلر ایدم . قوناقلرینه کیده مدیکمک  
 و جهمی مشغولیت فوق العاده م ایدی .

حتی غیباً تو جهلر بینی قرانمش اولدیغم  
 بعض ذوات عظام مانره دیولترینه دوام  
 ایتکلمکی ارزو ایلدیکم بر یان و بوملازنی  
 آیدر ایستهم فوق الحد تو جهلرینه  
 ظاهر اوله جغنی اوله ایدنلره ایتدیکم  
 کورس و حشمتیکه و کال استغنیایه  
 حل ایدیلور ایدی . بن ایسه

کندمده تکبر و استغنا کورمه دیکم  
 جهته لر و یریلان شو عصاره اهمیت  
 بیله و یرمز ایدم . نر ادر عهدده ایلش  
 اولدیغم ایشی وقتم و قوتله ایچنی  
 متناسب بورتیه بیلدیکم اولدیغم جهته  
 عالده بر وظیفه م وار ایسه اودخی  
 چاشمده دوام اولدیغنی ذهینده بو اور  
 و اول صورتله حرکت ایدر ایدم .  
 یالکر بر ذت وار ایدی که خانه سی  
 هججوار اولدیغنی جهته لر اراقده  
 بر کیدر و ایشدن کوچدن بک زیاده  
 یورلش اولان ذهینی اوزانک بصاحت  
 فرحچیناسیله دیکتدیرر ایدم . مکر  
 بنم مردم کورن لکمه اهمیت و بر نلرک  
 بر یسی دخی کندیمسی اولدیغنی جهته  
 بر کون خالصانه و برادرانه بر صورتله  
 بکا نصیحت و یرمه که باشلادی .  
 دیدی که :

سن استانبولک بانکلید عجمیسی  
 اولدیغک حالده کلدک . هم ده ابتدای  
 و رود کده اسمک قاله بوله آلفز ایدی .  
 شمدی ایسنه اوتده بریده اسمک  
 سبو یلمک باشلادی . نشتریات  
 واقعه کده اورتبه قوبدینک اؤکار  
 اوزرنده بعض ایباروکلر سنک بر فکر  
 و السوفانیه تابع اولدیغنی استخراج  
 ایدیلور . بو ایسه ایکی صورت



کوستر بیور . برنجیسی سنک لم کده .  
 در که آندن بر فائده بکله من ایسه که ده  
 هر حالده محافظه سنه لزوم کور ملیسک .  
 ایکنجیسی علم کده در که آندن توقیفک  
 بولنی اراملیسک . هر ایگی صورتیه  
 کوره بعض ذواتک د اثر دینه دوام  
 ایدوب نه فیراطده بر آدم اولدیغی  
 بالوجود کوستر ملیسک . استانبولده او یله  
 قره قونجو اوز کی باشلی باشنه حرکت  
 اولمز . کوزله آخر کورینور .  
 واقعا سکا بر طاقم مداهنلر وریا کارلر  
 کی کیدوب تبصص کلیده بولنی  
 توصیه ایتم . اما بو قدر مردم  
 کریرانه بشامقنکی دخی نجوز ایلم .  
 شونی ده خبر ویریم که بر کون  
 اولوب ده بو حرکتک سنه سنی چکه کلک  
 احتمالدن بعید دکلدن . ایسترا ایسه که  
 بن سنی کبار عاينه صوقق ایچون  
 دلالتدن دخی کیرو طورمام «  
 شو سوزینی بر خبلی دوشوندیدی .  
 دیدمکه بن انسانلردن آیری بر صورتله  
 یشامیورم . دائما خلق ایچنده ایم .  
 نه فکر و طوره بولدیغی هر کس  
 کوروب طور بیور . کندم اونه بی  
 بروی دور ایده ما مکده معذورم .  
 عذرم دخی بو قدر ایشلرک یالکن بزم  
 او ز رجه یغلسیدر . اگر ملازمته

قوله جق اولسندم اوجالنده یالکن  
 بر ویا خود بر قاج یره گتمکه ایسن بزم .  
 جله بی زیارت ایتم . بو کا دخی وقت  
 بزم . هم افندیلمر منک بنی کورمک  
 ایسته ماری پر که به مخصوص کی  
 برشیدر . آنلر دخی حسب المشغولیه  
 زوارک و زیارتک کثرتدن بیزار دوزر «  
 شو صورتله باشلادیغیم سوزی  
 لزومی قدر بسط ایدرک اونه بی بروی  
 طولاشه ما مقلم ختمه سوء نظری  
 دعوت ایده یله جک هیچ بر فکر  
 واندیشه دن نشأت ایتمدیکنی و مجرد  
 اوقاتم اشغالمه انجق کفایت ایلمدیکن  
 ایلرو کلدیکنی دوسته اثبات ایلم  
 ایسه ده کندیسنی اقتضاه مقتدر  
 و موفق اوله ددم . خاتم بحث اوله رق  
 « بندن بو قدر ایته قبول وعدم قبول  
 سنک الکنه در « دیدی .  
 کمال بکی طایفایم بو اراق وقوع  
 بولشیدی . انجق کمال بک ایله صورت  
 معارفه مدن اول کرک میرمومی البهک  
 و کرک رفقاسنک آورو پاده بولدیقلری  
 ائنا ده و قوعبولان نشر یاتنک بکانه  
 صورتله تأثیر ایش اولدیغی دایر اوج  
 درت بکله جک سوبله مکه لزوم صحیح  
 واردنر . زیرا اوزر عزه نصب اولنان  
 انظارک بر بیوک جهتی شو بکی عثمانلیق  
 مسئله سیدر

و

حل

۳

بن روسیجه کتبه بو قدر غزته  
 نه اولدیغی بیلمز ایتم . کورعاش  
 دکل اده ایشده بولدیغیم زمان هر  
 پوسته ایله کلان تقویم وقایع و روزنامه  
 و غیره احوال و تصور بر افکار  
 غزته لینی کورر و حتی اوقور ایتم  
 یله . انجق بر کابه بر مکتوبه بر فرمانه  
 بکرنه میان بو کاغذلرک نه فکر و مطالعه یه  
 مبنی نشر ایلمدیکنه هیچ بر معنا و برهمن  
 ایتم . مجموعه فنون نشر ایلمدیکنی  
 زمان ماهیتی تقدیر ایده بیلدم .  
 « بو اولسه اولسه بر جوق عمللردن  
 بحث ایده جک بر کابدن « دیدم .  
 آنکلا یه مدیغیم شی غزته ایدی .  
 روسیجه طونه غزته سی نشر ایلمدیکنی  
 زمان ایلاک نسجه سنه کوردیکم مقدمه  
 بکا غزته لک ماهیتی آنکلا ته بیلدیکنی  
 کی مخبر غزته سنک در سعادتده نشر  
 ایدیلان نسخه لری دخی بو باده کی  
 وقوفی اجمال ایلمی . آرتیق غزته لک  
 خلق ایچون پرواعظ دقیقه شناس  
 اولملری ذهنده اول قدر برلشیدی  
 و طبعه اومر تبده خوش کوزندی که  
 بو نثری یالکن اوقومقله کتفا ایده میده .  
 جکی آنلا یوب حتی کندیکن دخی  
 بوسلکه دظاتی آرزویه باشلادم .  
 اوزمان کمال بک قایله چیقان تصویر

افکار غزته لینی عادتاً جمع ایدر ایتم .  
 بو قایده کی کوردیکم پارلاق بینی حیرتده  
 بر اوقور ایدی . انجق هنوز کمال اسمی  
 واصل سمع اطلاع اولماشیدی .  
 غزته لر حقیقته بو قدر وقوف  
 و رغبت وهوس پیدا ایش اولسدیغیم  
 حالده بونلرک خلقه یالکن زراعت  
 و صناعت و تجارتک ترقیسیله رفاه  
 و ثروت ملیه نک طریقنی اراهه مأمور  
 اولدقلرینه قائل اوله رق افکار حربتی  
 نشر ایتمک بونلرک وظیفه سی اولدیغنه  
 ذه ایم بادی امر ده شیان استغرابدر .  
 حتی تصویر کی مخبر کی بعض غزته لده  
 حقوق و حریته دایر بعض فقره ل  
 کوردیکه تعجبی پردر او منع ایده من  
 ایتم . اما بو حال بنده فکر حریتدن  
 برشی بولنما سندن نشأت ایتماش ایدی .  
 طولی متصرفی اولدیغی حالده در سعادتده  
 وفات ایدن سلیمان پاشا طونه ولایتک  
 ابتدای تشکله نیش متصرفی اولدیغی  
 ائنا ده بزم هنوز انبساط ایتماش بولنان  
 ذکا جفهی تقدیر ایدرک حقوقه دایر  
 اوج جسد کتاب هسیدیه ایلمشیدی  
 ( بونلر کندی طرفندن مهور یاد کارلر  
 اولدیغی ایچون حالا حفظ ایتمکده  
 اولدیغ کی عزم اولدیغده حفظ  
 ایده جکم در کاردر ) بن ایسه او زمان

و  
کلان

۴



کتاب اوقو و مضمون دکل کتابی بیچک  
 مرتبه و وارینه غایت هو بکار اولدیغم  
 جهتله بونلری اوقو و یرق حقوق  
 ناس و حقوق اینه دایر بزخیلی معلومات  
 المشیدم . معلومات مذکوره بنده  
 افکار حریتی ایقاع ایلمش اولدیغی کی  
 پرازه کره فرانسه انقلاب کبیرینی دخی  
 تاریخده اوقو یرق بو مسئله یی  
 نظرده پک زیاده بیولتمشیدم . دها  
 تحققی ایستریسکز ؟ میرابو کی بعض  
 کباره بیانی علاقه ایدرک کجه رویاده  
 بونلری کورور قونشور ایدم . انجق  
 شی صورتله پیدا اولان افکار حریت  
 بنده بو بحثلری وراق حوادث اوزرینه  
 دخی قسوق مجاز اولدیغنه دایر بز  
 فکر حاصل ایتماش اولدیغندن بن  
 بر ملته بودرساری بر مک لازم کاور ایسه  
 صورت اعضاسنی بشقه یولده تحری ایلک  
 زلام کله جگنی دوشونور ایدم .

شوبحی غایت زاده دلانه یازمقده  
 اولمقلم استخفاف ایلمه لیدر . بو  
 سطرلری یازار ایکن عادتاً اوزمانکی  
 حقیقی ایتمی اعانه ایله اول صورتله  
 یازمقده . و نی استخفاف ایتمک  
 ایسه و اینده اصول تفصیله یولده

اولدیغنه تأسف ایلک اولانین دایر  
 کج چو چکی که هر شمشیر اولدیغی  
 اینه هر فکری تلقین کاتی کتابلر  
 بوانورده او چو ایتمده اولکن اساسلی  
 بر ترسینه بولمکن ایسه ایشتمه بونله  
 ا کلابه مدیغی شیری دخی کندیلکندن  
 او ییدر یرق مطلقاً ذهنی مطمئن  
 اینه جک بر قراره بولنور . اما  
 کوچو جکدن بری بر صورت عاقلانه ده  
 تر به کوروبده هر شی حقیقه ایجاب  
 ایدن فکر مخصوصی هر شب و مریدنک  
 ذلالتی اوزرینه پیدا ایلر ایسه صکره  
 مطالعات واقعه سه یله کوردیکی افکار  
 کندیسینی اضلال دکل ارشاد ایدر .  
 بن ایسه ممکن مرتبه یول یله تحصیل  
 هنوز ایکی اویچ سنه دنبری باشلاش  
 واندن مقدمکی اون ایکی اون اویچ  
 سنه لک عمری باشی بوش کچورمش  
 اولدیغمدن هر فکر مه کندی کندیه  
 صورت و یرمش بر چو جق ایدم .  
 بناء علیه شو حریت افکار باندیم اویله  
 بر حسده بولتمقده ایدم که مسأله  
 تعالی و حسک بنی محو وهلاکه قدر  
 سوق ایدم بوله جگنه شهبه بوله یوق  
 ایدی .

برده استانبولین مضا و حال بونلرک  
 و سایر قفسه لک اورو ایه قرار ایلدکاری

اعلان اولموشونی ؟ بونلرک دیک  
 عثمانلرک نامیه بر جمعیتی اولدیغی  
 و او جمعیت حریت خصوصاً بر  
 طاق مطالعاتی بولدیغی خبر اندیغی  
 زمان ارتق بن اوروپا اعظم حریت  
 پروانندن هر برینی بو جمعیتدن  
 اسملرینی ایشتمدیکم ذواتک هر برنده  
 بولر ق بو اسملری نصل تقدیس  
 ایدم جگمی بیله من اولدم . مخبر  
 انشماره باشلادیغی زمان صوفیه ده  
 و حریت نشر اولدیغی زمان روسیه ده  
 ایدم . بو غرتلرک نسخهلرینی ایدمک  
 ایچون فدای جان کوزه الیرر ایدم .  
 انجق هر حال اصلاً کنیم ایتیمه رک  
 کمال صفتله خبر و یرمکه اولدیغم کی  
 ایجاب ایدنلردن فصومک عفوینی  
 استدعا ایله برابر شونیده طوس طوغری  
 اولق اوزره عرض ایدیم که یکی عثمانلیرک  
 نشریاتی بر خیلی مطالعه دن صکره  
 ذهنده اوتهدنبری خلیا ایتمکه اولدیغم  
 شیری بو جمعیتده بوله مدیم . بونلرک  
 پالکز زید و عمروی فصل ایتمکه  
 اولساری و بر ملتی کندی حقو قسندن  
 خبردار ایدمک نشریاتی غایت  
 ضعیف طوراً غاری اسکی خیالاتک  
 شدنی قراری حتی د بو آدملر مطلقاً  
 زید و عمرو طارحن اولدقلری ایچون

بویله حرکت ایدیلورلر . اکر طارحن  
 اولدقلری آدملره باریشورلر ایسه  
 بونلرک تشکلات واقعه سی دخی ختام  
 بولور . کی مطالعاته قدر وارر  
 ایدم . اما بو مطالعاته حقیقی  
 و یا حفسه اولدیغی او زمان ایچون  
 تدقیق ایجاب ایتیم . چونکه اساسی  
 بر شی اوزرینه مبنی دکل ایدی که  
 کوردیکم بر قاچ بارچه اثر اوزرینه مبنی بر  
 خلیادن عبارت ایدی . استانبولی  
 بیلر دولتک احوالندن غافل ذم اولکن  
 آدملرک هیچ بر یسنی طابیز مدح  
 ایدنلری ده بیلر الحاصل کلیاً غافل اولان  
 و فقط خلیا رینه هر افلرینه نهایت  
 اولمیان بر چو جقده اویله اساسلی  
 فکر و مطالعه می اوله بیلور ؟

بو ایکی غزته نک عالمه و یردیکی  
 ولوله اوزرینه هر طرفه ترقیات ملیه  
 و تنظیمات اساسیه و حریت شخصیه  
 بحثلری آچلادیغی کی بنم کوردیکم  
 آدملر دخی بو بحثی آچدیغنه بن ده  
 مباحثیه کیریشمه کیریشمه بواشده  
 بر خیلی بارسه پیدا ایلدکن صکره  
 دها اساسیه خلیا ایتمکه با ایلدم .  
 زیرا یکی عثمانلیرک مدخنه دایر ده  
 سوزلر ایشتمش ایدم ذمته دایر ده . حتی  
 او زمان فرقه واردیم که بر شینک پالکز



شاسی ایشتم او شی حوقده انسا نه بر  
فکر صحیح و بزه عبور . ذمی دخی  
دیگه ملیدر که پیدای ایدیلان فکر قولی  
اولسون . بن ایسه بما حثات جاریه ده  
بو ایکی صورتت ایکنشی ده کورمش  
اولدقسن فضله اوروپاده بولنان یکی  
عثمانلردن بعض ذوانک قرنداش کبی  
دانی کبی اقر باسنه یازدقلری خصوصی  
کاغذلی اوقسویه رق بونلرک اوراچه  
یکورد کوری عمر دن دخی جبرالمشیم  
شو ایلاک وقرنی پیدا ایلدکن صکره  
اولکی فکرم دهها بشقه بر صورته  
محول اولدی . ککندی کندی  
دیدم که : بو آدملرک پک معلوماتلی  
پک غیرتلی آدملر اولدقلرینه شهبه  
یوقدر . انجیق ایشه ترس طرفندن  
باشلامش . بو ایسه بادی امر د فکر  
خصه و مته دوشملریدر . اکر بونلر  
خصوصتکارانه بر صورتله میدانه  
چیمامش اولسه ایدیلر املاری ترقیات  
و سعادت ملیه دن عبارت اولدیغنه  
کوره بو امله دهها زیاده خدمت اینه  
پیلورلایدی . زیرا وطنک ملتک  
ترقی سعادتنی آرزوایتیز بر آدم فرض  
اولنه من . لکن بونک ایچون ایدیلرک  
نشریات اعتدال اوزره ایدیلر ایسه  
او حالده هیچ بر کیشینی طارلردن

تلقیات و نشریات مسعوده ده خدمت  
قولای اولورن بویله اروپاره قدر  
اختیار عربله قهر آ و جبراً نشر  
افتکاردن ایسه بموده بر محاصه دن  
بشقه بر نتیجه حاصل اولور  
افکار و مطالعتک شو ایکنجی  
تحولی دخی شمیدی بوسعت افکار  
عمومیه یه کوره نه قدر یا کاش اولدیغنه  
دقت ایدیلوریا ؟ اک صکره پیدا  
ایدیکم افکاری اک اول حاصل ایشتم  
کبی طورانه جق اولسه ایدم شوراده  
بو صورتله تحریک قلم ایتموب شمیدی زمین  
وزمانه موافق کله جک صورته  
اداره افکار ایلر ایدم . انجیق اخص  
امم کنج اخوانه بر عبرت و نمونه عرض  
ایتمک اولدیغنه کوره فکر مجله اولان  
انقلابانه وار نتیجه یه قدر هر شیئی طوس  
طوغر بجه عرض ایتمکی وظیفه دن  
عذر ایدرم .  
بغداده عزیمت ایچون استانبوله  
کاییده بش اون کون مدت اقامتده  
کوردیکم احوال و ذوات و بونلردن  
الدیم معلومات و بغدادده بتون  
مدت اقامتده احوال ملک و ذواته دار  
ایدیکم معاصرات اوزرینه فسر مده  
دها بشقه مسعود بر انقلاب حاصل  
اولدی . بو انقلاب اوزرینه نظر مده

یکی عثمانلیق اسکی عثمانلیق فلان  
قالدی . هله مخبر و حریت نسخته لیک  
مواد مندرجه لری اسکی اهمیتلرینی  
بتون بتون غیب ایلدکار بدن بونلره  
هنوز عرض اشتیاق ایتمکده بولنانلره  
هدیه ایلدم . بن دولتی ملتکی (ولوکه  
عاجزانه اولسون) بتون بر بشقه  
نظرله کورمکه باشلادم . ایشته نصل  
کوردیکمی مختصراً عرض ایدیم :  
بز دور استیلامزده دنیانک اک  
کوزل بر مملکتته مالک اولمش . او  
زمانه المزده بولنان علم و صنعت وقتک  
احتیاجیه مناسب اولدیغی جهته  
مالک اولدیغیم مملکتلری معسوردخی  
ایتمش . تمام دنیایی قوه مدینه من  
اوکنده مغلوب کورنجه « ایشته  
مقصد حاصل اولدی یا ! شمیدی ده  
استراحت ایدلم « دیمش . حالبوکه  
کرک عله و کرک صنعتده حتی ثروتده  
بيله قناعتک کاش اولدیغی دقیقه  
نقطه کمال حد اولور ایسه ده انی  
تعاقب اینه جک استغنا دقیقه سی دخی  
انخطاطک ایلاک منزله سی اولسور .  
بو انخطاطه بز دخی دوچار اولمش .  
همده او بيله بر صورتده دوچار اولمش که  
تدنیانزدن خبر من بيله اولمامش .  
برده اوروپانک بر ایکوز سنک سنک

فردوسی اولان ترقیات مدینه سی  
قار شومنه چیقجه وله و جبرته دوچار  
اولمش . اوقوت ایله بزم عجز من  
اراستنده کی نسبت حسابه کلبه صیغار  
درجه ده اولدیغی کورنجه کمال تلاشله  
برده ایسه باشلامش ایسه کده قصور منک  
اک بوی او زمان واقع اولمش که امر  
تجدده برو قوف کامل ایله باشلامش .  
اوروپادن دوست طانیدیغیم دولتلرک  
واورلردن جلب اولنان مأمورلرک  
نصیحت و دلالتی اوزرینه حرکت  
ایتمکله قالمش . بونلرک بزم ایچون  
خیر خواهانه چایشوب چالشماش  
اولدقلرینی بجه چکمه حاجت اولیوب  
شوراسی تسلیم ایدلک لازم کاور که  
بزاوروپا ترقیاتی ترقیات مذکورنک  
کنهندن نصل غافل اولدیغیم حالده  
المغه چالشمش ایسه ک بزه خدمت  
عرض ایدن اوروپا لیلردخی بزم حقانق  
احوالزدن بالکلیه غافل و جاهل  
اولدقلری حالده خدمت ایتمک ایسته  
مشلر . بنابرین طریق ترقیده نه قدر  
چالشمش ایسه ک هب آقیده کوزک  
چکک قبلندن اوله رق چالشمش .  
ایشته مجرد بوسیه مینی اواق اوزره  
اک صکره اوزرین اولور بزم ( حاشا )  
قابل اصلاح اولدیغیمه قانع اولمش



و حتی ( معاذ الله تعالى ) بروقت بویله  
بر فکر عثمانی بلایردن بعضیله نه ده عارض  
اولش  
ایشته بغدادده حاصل ایلمش  
اولدیغم فکر شولندن عبارت اولوب  
بو فکرک دلالتیه یکی عثمانیله نشریات  
واقعه سنک من جهة زماندن پک  
چوق صکره ومن جهة پک چوق اول  
حاصلی وقتسنز اوله رق میدانه چیققدیغنی  
حکم ایلم . اوت ! من جهة  
وقتندن پک چوق صکره نشر اولندی .  
زیرا بویله بدلات اکر دور سلیم ناسد ،  
واقع اولسه ایدی ولکن بالکری خبر  
و حریت نسختلرند کوریلان درجه .  
سیله قالیوبده خلقه اوروپا تنظیمات  
واصلاحاتی حقیقنده بر علم کافی ویراسه  
ایدی پک چوق فائده سی کوریلور  
ایدی . ومن جهة اخرای وقتندن  
پک چوق اول نشر اولندی . زیرا  
بر زمانده میدانه قونادی که ملتومعارف  
عقیقه و قدیمه سنه ویریلان اهمیتی  
همان بانکلیه گوشه توب حالبوکه انک  
یرینه معارف جدیدیه هنوز ناقمه  
ایتماش اولدیغندن ایدیلان نشریاتک  
تأثیرات حقیقیه سی دکل جزیه می دخی  
پک کوچ کورادی . نصل کوچ  
کر نلسون که استبدلال قانده ایراد

ایدیلان پراهنین دقیقه شرعیه طبق  
اوروپا مسائل حقیقه سیاسییه سنندن  
ایراد ایکدکلی مسئله کبی خلقه  
یکیدن یکی به مسوعات غریبه کبی  
کنورینور ایدی . نه حاجت ؟ بو  
کون بیله متوسط حالده بولان اوچور  
کشی بی علی انغله موقع امتحانه چککر .  
« حریت ایسترمیسکر ؟ ترقیات  
احرارانه به هوسکر وارمیدر ؟ » دیه  
صورکز . لا ونعم ویره چکلی  
جوابدن قطع نظر برده شو حریت ایله  
ترقیات احرارانه دیمک اولدیغنی  
سوال ایدیکز . هیچ شبهه ایتم که  
ایچندن اوچ دانه سی حقیقته مقارنجه  
جواب بوله مزور . اکر اوراق جوادنی  
افسکار عمومیه نک خلاصه سی کبی قبول  
ایدر ایسک شو اوچ بوزده اوچ نسبتی  
دخی چوق کوریلور ظن ایدرم .  
ایدی اول امر ده ملته وقوف و معلوم  
مات ویریلوب صکره بو نشریاتده  
بولمش اولسدر ایدی . البت ذهابک  
ز پایه فائده سی کوریلور ایدی .  
بو فکر و مطالبده اوزرینه مبتدیر که  
دها بقانده ایکن کندیغجه ترقیات  
ملیه نک تخمی اولوق اوزره اصول تحصیل  
تهوین و تشریح ایتمک طریقین ازامفه  
باشلاب حقیقندی ناسد کندی حوالی

عل

عل

چو بنیم ایچون برده درس آچدم  
استانجوله کلدیکده ترقیات  
خصوصیسنده کی فکرکی اصیلا تغییر  
ایتم . بر سنه دن ز یاده مدت ایچنده  
کور دیکم و تدقیق ایلدیکم احوال ایسه  
غایتی بو فکرک بعض جهتلینی تعدیل  
ایده بیلشایدی . ایشته تمام بو  
مطالبده بولندیغم و بریاندن جریده  
عسکریه و دیگر طرفدن بصیرت و ملت  
استراحتیم عد اولته جتی زمانلرده دخی  
کندی تألیفاتم و مطبعم و مشاغل  
سارهم ایله اشتغال ایلدیکم ایشاده بر  
کون قیاسنجیلر یوقوشدن اشاغی به  
ایزایکن تمام یوقوشک الت باشنده  
کمال بکه راست کلدم . بن کندیسنی  
ظانیم یا ! اوده بی بیاز . یاننده  
بولشان توفیق پک ایکییری بریریره  
ظانسدیردی . کندیسنی طانیالر  
تسلیم ایدر که میرموی الیهک ناصیه .  
سنده عالیعی پک بدیهی بولان قرظ  
ذکا دها ایلک کوروشنده نظر حیرته  
چار یاقی ممکن دکلدیر . هله ایاق  
اوزرنده تعاطی ایلدیکم درت بیش  
چفت لردیلیم کوردیکم طلاق  
و جرزه فوق العاده کرچکدن حیرتی  
موجب اولشیدی . اول محل سوزی  
اوران جتی بردن اولدانی جهتله

اوزون اوزادی به تعاطی افکاری  
وقت آخره بالتعلیق و داعلشدیق  
مفسارقت ایلدک .  
اگر یکی عثمانیله حقیقده ایلک پیدا  
ایلمش اولدیغم فکرده بوانسه ایدم بن  
اوکون کال تک حضورنده حیرتمدن  
کندیسی غیب ایدر ایدم . فکرمه عارض  
اولان ایکنجی تحوله بولسه ایدم  
هیچ اولر ایسه ایلک کوردیکم زمان  
کندیسندن آریله میه رق شو آدمک  
ماهیت علییه سن قلیه سن سیاسی سن  
فلانی لایقیه اکلامی ایچون البته  
ارقده سنه دوشدک و ناکیده چکی یزه  
قدر کیدرک بحشه باشلار ایدم . لکن  
ذهنک بر منوال محرر قرار قلمش اولدیغنی  
صورت بنجه پک چوق اعتدالی موجب  
اولدیغنی و قوام ایسه همان وسعک  
خارجنه چیقان مشغولیتلم التده زبون  
قالدیغنی جهتله ایلک کوروشده بوتها که  
دوچار اولدم . آندن صکره ادخی  
بر فاج آیلر کال بکی کوردماش اولدیغم  
تجه شایان کوراسه سزادر . انجی  
کنکری ایشار من بشمه برشیه اشغاله جدأ  
و حقیقته وقیم اولدیغنی و حریت  
و ترقیات ملیه خصوصنده بنجه دخی  
بر منوال سابق بر فکر مخصوص پیدا  
اولش بولدیغنی جهتله کمال پک ایله

عل



تصویر افکارک بوقدر تاخر ندين متأثر  
قالا مشيدم .  
کمال بك ايله سار بهض ارباب قلم  
بر لشيرك عبرت غزته سنی چيقارد قلمی  
زمان بك غزته خايه ده بولمسی و غزته  
خانه نك ايسنه بنم اشتغال ايلديكم  
پرله هم جوار اولمسی كنديسنه ملاقات  
کي هر حانده آرزولم جهل سندن خارجه  
چيقه میان بر شرفك اشتحصالی صورتی  
تسهیل ایلدی . بر قاچ دفعه كيدم  
کور شدم . هر کور شده همان كنديسنه  
مخصوصدر اعتقادينه مجبور اولديغم  
من يتاری نظر مده بود كجه بيور ایدی .  
عبرت ایچون تصور افکار مطبعه سی  
مبايعه ايدلمش واکر چه حروفات جهتی  
غزته یی تریبه کفایت ایتکده بولمش  
ایدیسده طبعی ایچون الله بولنان  
ال دستکاهی کفایت ایده مدیکندن  
بزم ما کته یی اراده لی آلتنده بولمقی اوزره  
تقدیم ایلدم . ینه بواننده عبرت و بصیرت  
واسطه لی یله آچدیغیم منافع دولت و ملت  
بجی خلقجه معلوم اولان مواددن اولوب  
پوراچه تکراری عبث اولور . فقط  
شوراسی خبر بولمکه محتاجدر که بو بحث  
اوزابه جتی قدر اوزابوب و حتی ارایه  
بوسنه ده طبع و نشر اولان کاشن سراسی  
نام غیر رسمی غزته نك صاحب و محرری

کمال

کمال

بولنان شا کر هر حوم دخی کیروب ده  
کال بك نهایت ( هر کسک مقصودی  
بر اقا روایت مختلف ) سرواوجه لی  
بنده ازامزده اولان اختلاف افکارک  
اختلاف دکل بالعکس اتحاد اولدیغی  
غایت مهارتکارانه بر صورتله اشیات  
ایلدکن صکره وقوع بولان بر ملاقاتمده  
هر کله سی سحر کبی تأییدین خالی قالمیان  
بر مقدمه ایله سوزباشلابوب شو و ایدیه  
بسط مقال ایلدی که :  
« سن ده دین و دولت و ملتکی سون  
آدمار دنسک بنده . لکن انساندن نظر  
و فکر متحد اولهمن . سن احوالی  
بشقه نظرله کور رسک و بشقه فکرله  
موازنه و محاکمه ایدرسک بن بشقه  
بوکي اختلاف ايسه واقعا رختدر .  
زیرا حقیقتار دائماً بویله اختلاف  
و مجادله ایله میدانه چیقهدر . انجی  
بوقیل مباحثه لی کاغد اوزرینه  
قویمقی ای دکلدن . چونکه بجی  
بجی نه ایدر بیلورز نه ده ایتدیر لر .  
ایده میز . زیرا افکار خلق ایچون  
بر خط حرکت تعیین ایدلم دیر ایکن ده  
بنا بنده مخالف عرض ایتش اولورز .  
ایتدیرمزل . زیرا هر بحث منافع  
دولت و ملت بجی قدر بالنسبه ساده  
دکلدن . اما بحث ایدمکک وار

کمال

کمال

صلح  
بیر  
تاریخ

۵

۴

ایش . کل بنی بول . بحث ایدم .  
اختلاف اراستنده تولد ایدمکک  
تعمیقت مسئله منازع فیما یی حل  
ایدن .  
بوسوز اوزرینه بن کندی افکار  
حریت پرورانه سنه اصلاً اعتراض  
اولدیغی و بالکن شمدی به قدر طوغری  
اولق اوزره کوردیکم شیارک عکسنه  
تصادف ایلدکجه مجرد بیان افکار  
بولور بر قاچ سوز سوبلیه نیله جکمی  
عرض ایله برابر کندیغی کوروب بحث  
ایتمک ایچون ویردیکی مساعده به متشکر  
قالدم .  
انجی بو کونلرده مطبعه مک بك  
اوغلنه نقل ایدلمسی کال بکدن آیديغم  
مساعده دن استفادینی بر قاچ وقت  
دها تأخیر ایلدی . مطبعه مک بك  
اوغلنه انتقال ایدیشنه کانجه .  
بک اوغلانده فوتوغرافیا جی باسقال  
سباح افندی فوتوغرافیا ایله آلمان  
اشکالی لیطوغرافیا طاششینه نقل ایتکدن  
عبارت بولنان فوتولیطوغرافیا صنعتی  
ایلر و یه کوروز مسیله بولنن بجی  
استفاده ایچون ( اوریان ایلاوستره )  
سرواوجه سیله فرانسه زجه بر مصور  
غزته نشرینی قرار اشدیرمش و بونک  
ایلار و ده ترکیجه سنی ده نشر ایتکی

تصور ایلش اولدیغیندن بو ایشده  
بزی کندیسنه معین ایدمیه جکمی  
آکلیه بری بر تکلیف ایشیدی . بزده  
اک بیوک امل کرک یاز ییغیغی و کرک  
مطبعه جیلغی ایلر و یه کور مکن  
عبارت بولدیغی جهته هر نه قدر  
مطبعه نك فرانسه زجه قسمی بویله بیوک  
برایشی اداره به کافی دکل ایدیسده  
ایلر و یه کجه نك بولی بویله صعوبت  
و مشکلا تی اقیحام ایدوی نظر دفته  
آلنورق موافقت ج و ابی ویرلدی .  
الله بش پاره بولدیغی خالده بر استقرض  
عقد ایله غلطه ده چینا کینک مکمل  
بر مطبعه طاقی مبايعه ایلدی . بونلر  
و بزم مطبعه ده موجود ادوات و ماکنهل  
بک اوغلانده حاجو بولو چارشوسنده  
اون اوچ نومرولی مغازه ییله نقل ایدیلرک  
مطبعه کساد اولندی .  
بونقل مکان قضید سنک بزم ایچون  
بک خیری اوله جفته شهه بوق ایدی .  
زیرا بک اوغلنه ابتدای ورودمزله برابر  
ایشلرله جسات واقعه من بزه برده  
مکمل روجه حروفات مبايعه ایتدیررک  
مطبعه من ترکیجه فرانسه زجه و روجه  
بر مکمل مطبعه او ایشیدی . چه فأنده که  
مطبعه جه شو تر قیاتدن تمام عمره اقطاف  
ایده جکمن زمان فلاکت اغترابه

۴



او غرایه برق هیهیتی یوزی او ز رنده  
 قالشدر .  
 مطبعه انشارینک جیولتیه اگر چه  
 کمال بکی کندی خانه سنده کوروب  
 ایستدیکم بچشمه مقبره اوله مامش یادیشه مده  
 او اراقی عبرت غرتنه خانه سنک دخی بک  
 او غلنده بزم مطبعه نک یاننده بر حمله نقل  
 ایتش اولسی مناسبه اراقده بر کره  
 میر موی ایچی کورر و بعض مسائل  
 جزویه او ز رینه سوز سولیشور  
 ایتم . عبرت غرتنه سنک درت آی مدله  
 تعطیلی و محررلرینک برر مأموریتله  
 طشرله اعزام ایلمسینک ایستلمسی  
 و ایتلو دولتو مدحت پاشا حضرتلرینک  
 ایلمک صداتلری هب بو اراقی وقوع  
 بولان خصوصاتدن اولوب آندن صکره  
 کمال بکک کلیدی متصرفلغنه وقوع  
 مأموریتی اوتنه دنبری آرزومندی  
 اولدیغیم بحق تعاطی افکار صورتی  
 ده ز یاده تأخیره سبب اولمشدر .  
 بزم جریده عسکریه مأموریتی  
 بو زمانه یعنی مدحت پاشا حضرتلرینک  
 صداتلرینه قدر دوام ایدرک بعده  
 بر استیفانامه تقدیمیله انفصال  
 ایشیدیم . استقامت سببی وقوع  
 صداتلرین استفاده مقصدی دکلمر .  
 ز راجعه مد هیچ اربله بر اقلده بولندیم .

بک

یا لکن « دور » نسر او حدی بر غرتنه  
 امتیازی آیدم که مطبوعات نظامنامه سی  
 حکمیجه بر غرتنه امتیازینه نائلیت  
 استحقاقنه مالک اولدیغمدن بونی  
 هر زمان آله بیلور ایتم . انجیق طالعک  
 بو حکمیته نه دیلی که غرتنه بی ایلمک  
 نسخیه سنده . و بید آغو ایلدیلر .  
 لغوینه سبب اولان شی مدحت پاشا  
 حضرتلرینه خطاباً درج ایلدیلان  
 بر مقاله نر . دیدیلر که مقاله مذکورده  
 شدتلی لسان قوللاشم .  
 شدتلی لسان تمیزی بیمنده نه قدر  
 لزومسن بر موده حکمیته کیرمش اولدیغی  
 کوشتمک ایچون بیدم کوری بورایه عیباً  
 درج ایتمک ایسترایدم . فقط او زمان شدتلی  
 کوریلان بند مذکور بوزمانده خنده  
 استخفافی موجب اوله جق قدر عامی  
 وساده کورینه چکی و بر ازده مفصلجه  
 بولندیغی جهتله ارباب مطابعه بی  
 بیپوده اشغال ایتمک ملاحظه سی  
 مانع اولدی .  
 دورک لغوندن صکره قونداشم  
 جودت نامه اوله برق « بزر » سراجولی  
 بر امتیازدها الدق . اون او چچی  
 نوضویه قدر نشرینه موفق اولدی .  
 طالع ناسازه باقلی که بودخی لغو ایلدی .  
 سبب لغویینه شدت لسان ایش

ط

بدرک دخی لغوندن صکره ایلمی که  
 کمال بک کلیدی متصرفلغندن بالانفصال  
 استانبوله کندی . نتیجه زماندنبری  
 مشتاق اولدیغیم اوزون اوزادی به  
 ملاقاتلر زماننی حلول ایتش اولدی .  
 بکلمر بکنده استیجار ایتش اولدیغی  
 خانه یه اوچ بوش کردل کیتیم .  
 مباحثه و مجادله خصوصنده کججاک  
 زماندن بقیه نقدر شدتم وار ایلمسه  
 چاه سینه مباحثهلر ایتدم . حتی بر  
 دفعه سنده ایکی کجه بی کاملاً او یقوسن  
 کوروب مباحثه ده دوام کوشتمک . بر  
 کجه بی بتون بتون او یقوسن کورد بکیری  
 باز مغه لزوم یوقدر . زیر اهر بر اشد بکیم  
 کجه بی او یقوسن کوشورر ایلمک .  
 ایتدی بکیم بشارت صرف سیاسی ایلمی .  
 تاریخ عثمانیک اولیاتنه کوز کزدوروب  
 پادشاهان آل عثمانک ملکه کرچکدن  
 صاحب اولدیلرینی فعل و حرکتلر بله  
 کوشتمک کوری و قره خلیل و قره رشتم  
 کی کبار علمای کرامک حکم شرع شهر بی  
 دائماً مزعی الاجرا طو تدر دقاری  
 و اسلام و خرسیتیان بولقیه نظر نده  
 میسوی کور بناوب ایکی طرفک دخی  
 اتفاق و اتحادی تقویه ده دقیقه فوت  
 ایلمک کوری مدت ایچنده شان و شوکت  
 عثمانیک واصل اولمش بولندیغی درجه

ک

ک

حال الدلی و شو نور و اندن صکره قوجه  
 بر صدر اعظمک بر انتریفنه ایله  
 بوغواسی بر بلایج بوغمدن زیاده اهمیت  
 کوشتممکنده اولدیغی زمانلری کوز  
 او کته کتوروب جلاللر کچی  
 اشقیانک دولتی انقراضه تقریب  
 ایلمدیکنه بو قدر قوتلی مشکلات  
 ایچنده استانبولج سرامی همایوندن  
 الکادی بر خانه یه وارنجه یه قدر ذوق  
 وصفه ندرن و یرده بکدی بکیرینک  
 اقبال و سعادتنه حسد ایلمک خانمان  
 بکدی بکیری بچوایده جک خدعه و انتریفه  
 زدن بشقه هیچ بر شینه نصب نفس  
 اهتمام ایتمدکلرینه باقار دختون اولور  
 وهله عصر حاضر یمن دنیج حاج اولدیغیم  
 معارفک فقتنی سینه سینه بر جهالت  
 عمومیه نک ظلمت عالمگیری ایچنده بوزورکلر  
 آجیسی اوله جق بر صورتده دوام ایلموب  
 کیتمکنده اولدیغیمی خاطره کتورد بکیم  
 آنده کندی بیزی بک بدبخت بولور ایلمک .  
 کمال بک بر جسارت و بسالت و فیره  
 ایله اشبو او یقوسن لفسارک چاره  
 اندغانی کوشتمر و نتیجه محاکمات عمیق  
 و مذاکره کت دقیقه ایله بکادخی اثبات ایتکه  
 جایشور و حتی بعض کره اثبات دخی  
 ایلمه بیلور ایلمسه ده من بر کره مملکتک  
 خاتمه بقار و وطنک سلامتی و استقامتک



تأهینی ایچون ادنا راختی بیله فندان  
 کوزه الیدیه بیله جک آدم کوره منجه  
 بونان چارلک جله سنی بوش و بیهوده  
 کورایدیم .  
 کمال بکه ایستدی قندر سهولته  
 تسلیمت کوستره ماملکیمک و جهنی  
 پزادهایضاح ایدیم زیرا فائده دن  
 خالی اولمز .  
 برملت ایچون محتاج اولدینی  
 تجددناک حصولی اول امر ده معارفه  
 احتیاج کوستر . بزده ایسه معارفک  
 وجود و عدمنی موازنه لازم کاسه یک  
 قلمد فنداننی حکم ایتمکن بشقه قولانی  
 یوقدر . افکار عمومییه صورلسون  
 البته یوزده طقسان سکر نسابتی معارف  
 دنیسلان شیء اوقو فعدن یازمقدن  
 عبرت اولق اوزره حکم ایدر .  
 اوقومق یازمق بر انسانا ایچون دکله  
 یوب سویلکدن بشقه برشی دیمک  
 اولدینی و بونلر تحصیل معارفک  
 مدارای اولدقلری و بر آدم بو نلری  
 اوکرنکدن صکره تحصیل معارفه  
 باشلایه بیله جک بدرجه نه کلش اوله جینی  
 هنوز مملکتی ایچنده نعم ایتمش اولان  
 بر فکر چلیددر .  
 بز ملترک تجددی زومنی خلیفه  
 اکلاعی ایچون نه دیه جکر ؟ بر کره

شو حالرک فنا اولدینی خبر و بیره جکر  
 اولیه دکلی ؟ مخاطب حالرک فنا  
 اولدینی نه ایله اکلاهی جق ؟ شهره  
 یوق که حال ابی اولان پرله کندیمی  
 بللقابه اکلاهی جق . بزده ایسه حالری  
 بیاغنی حال شناسان بیله بیایور .  
 اوروپا حقدنه اولان معلوماً من فهرست  
 درجه سنده ده فالبور . الک بوک فنالق  
 شونده که اورو پانک یالکر سیمانی  
 کوروب مضرتنی چکمش اولان خلیفه  
 اومتدن مملکتک حسنا تندن دخی نفرت  
 کوستریور . بویله بر مملکتده جدا  
 ایش اوله رق نه ایش کوریه ییلور ؟  
 اشته برنجی مرتبه ده بنی کمال  
 بکه تسلیمت کامله دن منع ایدن شی  
 بومطالعه ایدی .  
 سوزی اوزاغنه نه حاجت ؟  
 اوارالتی کمال بکه یازمش اولدیم  
 بر مکتوب ( که بدرک ۵ نومرو او  
 نسخه سنده مندرج ایدی ) اوزمانکی  
 افکار و اعتقادک خلاصه سی بولمغله  
 ارباب مطالعه چه صورت فکرک بر  
 حجت عتیقه سی اولق اوزره بوجه  
 آتی درج ایدرک سوزی قیصه کسکه  
 لزوم کوردیم .  
 صورت مکتوب -  
 عبرتک ایلک نسخه سنده ( استقبال)

سروحه سیله مندرج بند مخصوصکر  
 زمان استقبالی اولیه بر صورته تصویر  
 ایش ایدی که ذره قدر جینی اولان  
 عثمانلرک جله سنی استقباله بر کوز  
 دیگره مجبوریت کوسترمشیدی .  
 بو بند اوزرینه اعمال فکر ایدرک  
 پرستی دخی مخلصکر در . ماضی  
 سعادت و عظمتدن ممنویت و فلاکت  
 و ادبارندن مأیوسیت ابراث ایدرک  
 پر زمان اولدینی کبی زمان حال دخی  
 تعیین وجودی بحال بروقت اولدیندن  
 اصل زمان زمان استقبال دیمک اوله .  
 جفته و عالمده انسانه امید بخش برشی  
 اوله ییلور ایسه اوده استقبال اولوب  
 بوکون قلوبک تأثیرات معنویه سنی  
 حس ایتدیکی ممنونیتک فعلیات و ماد  
 یانی بهره حال استقبالنده میدانه  
 چیه جفته مبنی هر کسک ایچق استقباله  
 حصر نظر اهمیت ایتمسی بحق بچادز .  
 بتون عثمانلر بر منوال محرر استقباله  
 یوز چوپر دکلی زمان مخلصکر دخی  
 چویردم و استقبال ایچون ذکر اولنان  
 بنده تعیین بیورمش اولدیفکر سعا .  
 ذنک حصولی حقدنه بوک بر امید پیدا  
 ایلدم . فقط ذکر اولنان سعادتک  
 حصولنی هیچ اولمز ایسه بویق ایدر  
 بر طاقم موانع کوردیم .

استقبالرک امتیاق حقدنه کوستردی  
 بیکر حجتلر حکومترک بنده اصلیه سنی  
 عدالت آلهتک خارجده طهور نندن  
 عبارت اولدینی ایچون ازلیت  
 و ایدیت لوازم ضروریته سنن اولان  
 ششربعت غرا ترکیب ایلدیکی و فقه  
 نظرند نو بنو ظهور ایدن آثار ترقی  
 تلقی به ملتک مأموریتی و اوروپا موازنه  
 دولیه سنک مابه الحیاتی بزم محافظه  
 استقبالر قضیه سی اولدینی . . . . .  
 و ایشای و طنک دنیاده برنجی عسکر  
 اولدینی هر وقت کوسترمه که حاضر  
 بولدینی وسلاح مدافعه شمیدی صورتده  
 اولدقجه طونه دن بالقانندن قولایقلمه  
 کچله میه جکی و ساحلار یمنه یناشیله .  
 میه جینی و طوپراغزک قوه نایب سی  
 بزنی زنیکن ایتمکه کافی بولدینی  
 و اسلامیتک وحدت کلمبی امر ایلدیکی  
 و علی الخصوص بودولتک بقا سنده  
 امید یوقدر باری بز فرصت الدایکن  
 بوکزی طونه لده ایلروده رفاء ایله  
 ایله / کچنه لم « دیانلرک اکثری قبرستان  
 فناده یقارق » بز فانی بز و طن بق  
 بز اولور فقط وطنی احیا ایلرز «  
 ادعا سنده بولنا لرک اولانی حال موجود  
 اولدینی خصوصاً ایدر .  
 بودلائل و سندات ایچدن الک صکره کی



دلیل صدرة شفا و قلبه امید تویر ما مش  
 اولوسیدی استقبالمزك امنیتی حقیقه  
 ذکر او نشان بند ده قلم کوس سترمش  
 اولدیغکز قدر قوت قلبه ماده مالک  
 اولدیغکز دعوا ایله جیک ایتم .  
 انجق بودعواند بنی شو صوک دلیلکز  
 منع ایتمی .

بنابرین شمدی قلبم امید وانظار  
 ایله مشحون اولدیغی حالده بیان ایدرمکه  
 استقبالمزی تأمین ایله جک برشی وار  
 ایسه اوده « بزفانی یز و طن باقی بز  
 اولورز فقط وطنی احیا ایدرز »  
 دعوا سنده بولنان بابارک اولادی حالا  
 موجود اولدیغی و بولنر عثمانلیق شان  
 و شهرته عارض اولان برلکه بی قانریله  
 یقامغه دخی حاضر بولندیغی قضیه -  
 سیدر .

اگر بوقضیه اولماش اولوسیدی  
 استقبالمزك امنیتی حقیقه سویددیگکز  
 سوزلك یالکیز یارلاقغه وقابکرده  
 و قلمکرده اولان علوهسته خیرتله کفا  
 ایدر ایتم .

سن دلائل مسروده بی بزمانده  
 سرد ایتمیگکز که دولتمزك بنیه اصلیه -  
 سنی عدل آلهمینک خارجله ظهوریدن  
 عبارت اولدیغی ایچون ازلت و ابدیت

TDV İSAM  
 Kütüphanesi Arşivi  
 No 2E.1093

کر چکدن اوازم ضروریه سندن اولان  
 شریعت غرا ترکیب ایدر اینکن بر اساس  
 شریعت اوز رنده مبنی بولنان قوانین  
 نظامیه احکامنی بیله کوره میوب الده  
 بولنان قانونارک احکامیده پاملان ایدیلرک  
 قوجه ایکی بادشاهک یعنی هم بتون  
 عثمانلیرک بادشاه سیاسی وهم ده بتون  
 مسلمانلرک خلیفه و بشواسی بولنان وجود  
 مقدسک تأمینات لازمه ایله اعلان  
 و تأیید ابتدکاری کلخانه خط هما یوننک  
 دخی حکیمه رعایت ایدلدیگنی و بوکون  
 سیاست و سیف جهتیله عثمانلوملتک  
 امید محضی کندولندن عبارت بولنان  
 ذوات جمله سندن ایکی اوچ ذاتک  
 کوچک برغرض شخصی بولنده بر اشارتله  
 تبعید و تحقیر ایتمدیلمسینه سببیت  
 کوس سترلکه قدر وارلدیغنی کوردیک .  
 هانی محاکمه ؟

واقعا بنویظهور ایدن آثار ترقی بی  
 تلق ایتمکله ما مورز بورتی بزی کیندو -  
 لکله می قاشولیه جق؟ البته دکل بز  
 استقبالی ایله جکز . یک اعلای آثار ترقیدن  
 بز یسی بیور بولاری دکلی؟ بولاری نصل  
 تلق ایتمک؟ هر آثار ترقی بی بویله تلق  
 ایدر ایسه کی می استقبالمز امن  
 اوله جق؟ روم ایلی ستمدنر لیچون

انک اول عهد ایتمدیگیز مقاولانه فنادر  
 دینک . هایدی بوسوز مزده ثابت  
 قدم اولهلم . فقط صکره کینک ایلمکینه  
 ذار هنوز بر معلومات آله مدق .  
 شمدی به قدر آلدیغیز معلومات بزنی  
 عا ثا آثار ترقی بی تلقیدن ما بوس  
 براقه جق شیلر دکلدر ؟

استقبالمزك امنیتی ایچرن اور ویا  
 موازنه دولیه سبک مابه الحیاتی بزم  
 محافظه استقبالمز اولدیغنی در میان  
 ایدر بوسوز سکر .

بنم شانلی وسعایتی کوردیکم استقبال  
 بودکلدر بیکم .  
 بروقت دخی سوسولش اولدیغیم  
 وجهله وقتله قلیچمه باش اکیرمش  
 اولدیغیز کیمسارک سایه لطفنده  
 بشایوب کیدر جک ایسه ک یعنی سعادت  
 آتیه من بوندن عبارت قاله جق ایسه  
 بن او سعادت ایسته م . چونکه  
 مقصدم اورویا موازنه دولیه سنی  
 محافظه دکلدر . عثمانلیق شاننی محافظه  
 ایتمک و پادشاه بولنان ذات قدسیت ستمه  
 وقتله بزنجی فرانسوانک یازمش اولدیغی  
 کی استرجام نامه یازلدیغنی ( بلکه  
 حیاتیم بقیه جکی جمله ) هیچ اولان  
 ایسه مزارم ایچندن سیر ایدوب  
 اوراده مخرج اولدق . یا بویله

اولسون یا هیچ اولسون ؟  
 حین حاجنده عثمانو عسکر نیک دنیاده  
 بزنجی عسکر اولدیغنی کوس ستره جکی  
 وسلاح مدافعه شمدی قوتده اولدقجه  
 طوبه و یاقانندن قولایقله کیمه مده جکی  
 وساحلار بزمه دخی پناشیله میه جکی  
 دلایلر یکر جمله سندنر .

عثمانو اوغوللار نیک صولت خو  
 نخوارانه لری حالچهر زنده کور بدور .  
 دکل او کندهه وسیقه سی چالینه رق  
 کیندن برطابور ( که هر بر فردی  
 برر جنک ارسلانی اولدیغی کوز یکرک  
 او کنده طور مقدمه در ) اندر ترازو  
 تجارتله اشتغال ایدن بر عمه نایک حالته  
 قیافتنه طور بینه باقیکز . عسکر اکلدن  
 بشقه نه کوره بیلور سکر ؟

پوزندن اشغالی به اقوب کیندن  
 نور عسکر یندن صکره بر کره قیافتی  
 وقتیه حرکات عسکریه سی فن حرب  
 جدیده اساس اتخا ساز ایدلش اولان  
 ملت معظمه نیک عسکر البسه سی اوابق  
 اوزره بکیندن ایجاد ایتمش اولدیغی  
 قیافتدر . بو قیافت دها هنوز  
 دکشما کی و دولتمز دخی ارایوب طرایوب  
 هنوز اندن موافق بر قیافت بوله نامش .  
 یا ایله می سلاحخانه نه بیور سکر ؟  
 مئاوه بونک نه لزومی وار ؟ دینک



اولبورکه قوجه فهران حاله ترازوی  
براقدینی کی صولوغی معرکه ده المتی  
غیر تنده [۵]  
بو کوسزدیکمز درجه استانبوله  
مخصوص برشیدر . روم ایلیده انا .  
طواید، اوسلاحتک ایچنده هیچ اولمز  
ایسه برده طبانجه حر بیسی کوررسکن .  
فقط بو فهران زاد لک باباری  
شوکت عثمانیه اعداسنک باشنده  
پارالدقلمی یثاغانلری کندیلری پیارل  
ایدی . طوب اعمالی ونیدیکولرزه  
او کرتکلمی حالده صکره بز انلره  
وانلره برابر بتون اوروپا یه طوب اعمالی  
او کرتک و طوب یابوب صاتیق .  
مجارستان محار به لنده شهید اولان  
بر طوپچی اوسته سنک انتقالی ایچنده  
ظهور ایدن غایت منتظم طوب  
مودلارندن بر قاجی حاله اوروپا موزه  
خانه لنده محفوظدر .  
بو کون جنگی لک برنجی موقوف  
علیهی بولنان هاون طوپنی ویاغلی  
پچاوره بی و محاصره طوپنی بر عثمانلی  
پادشاهی ایجاد ایتشدر .  
بز نه زمان هانزی مارینی بی  
[۶] بو دفعه شو سوزک حکمی  
کوکلیلر ده قابله کورلدی .

مبایعه ایدم ؟ شاسپو بی می ؟ مباحثه  
سی برینه شو بیکاشینک ایجاد کرده سی  
اولان عونتی می اعمال ایدم بوقسه  
بو قول اغاسنک ایجاد کرده شینی ؟  
مباحثه سنه چی قیشور ایسه ک او زمان  
محافظة استه المزدن امین اولورز .  
سلاح کندیتمک سلاحی اولسونکه  
کوکه نهم . ضیای شمشه مقابل کلدی  
زمان هر خط شعاعی دشمنک کوزینه  
پیشه صابلاتان پلاری یثاغانلری بز  
پیار واوزینه دخی ( انا قحنا )  
ویا خود ( وجاهدوا ) بازار ایدک .  
معلوم یا سلاح حقند، حسیات  
معنویه وروحانیه ده بولمق عسکر  
ایچون ظفری برنجی درجه ده تأمین  
ایدن حالتندر که بونی حتی اوژو پالور  
دخی هنوز انکله ایدم ایشدر .  
اسلامیتک وحدت کلمه بی امر  
ایتمی استه المز ایچون واقعا لک بویک  
بر سانددر . ایچق بخارا سفیری  
عبدالحی افندیکن معروضات واقعه سنه  
باب عالی حواله سمع اعتبار ایتملی  
ایدی که .....  
نجدی پاروقیه د امان بزنی انکلیز  
تظلمندن خورنار بکرینه سرتک تنده .  
کوز ، دیه باغردقلمی حالده آرقاش  
ایدی که بو اوزنه دخی ایشتملم .

هله چوق شکر د بز فانی بز وطن  
باقی بز اولورز فقط وطنی احیا ایدرز  
واو حالده اولدی بکره غم بیه بز ، دیبان  
پبارک اوغلارندن بر بیسی ذکر اولسان  
آوازه بی ایشیدیه یلادی ده آخر آخر  
مسوئلتلری اوزرینه آلهرق و شاهد  
ظفر آرزو بچق ناز ایدم جک اولدیغی  
صورتده مسوئولیتک دها بیوکنه واک  
نهایت درجه سنه دوچار اوله جفنی  
دخی کوزینه کسدره رک کیتدی پروسیا  
اولکاسی قدر بر بری ضبط ایتدی کلدی  
دیمک اولبورکه وحدت کلمه نک  
حکم مادینسی شمدی یه قدر آریانلره  
خطاب ایتشسکر در دیه یلورم .  
بوندن صکره سنی ده حق یلور .  
ایشته سرد ایش او لدیفکر  
دلایل اوزرینه سبقت ایدن ملاحظات  
اکر چه استه المز ایچون یأس ویرمیور  
ایسه ده استقبالده کی ایشتری هر حالده  
پراز ناخیر و تویق ایدیور . واقعا  
شمدیکی جالزیدن آرزو ایلدی بکره حاله بر  
خطوده صجراوب اتلایه میز . ایچق  
ایلروده صجرا یه یله جکمز ی تأمین ایلک  
اوزره شمدیدن هیچ اولمز ایسه  
چمروب مرنوب شو یله اکری بو میزی  
بر معایتیه باغلاملی بز . اکر ملاحظات  
واقعه مده خطام وار ایسه بیجینی برجا

ایدرم . یوق ایسه افکار عالیده  
حیت پرور یلری کی هر حاله اصابتی  
مسلم اولان بر فکره کوره کرک ایچنده  
بولنبدیمز وکرک اوکمز ده کوزدی بکر  
فالقاری کتم ایتک جائز دکلدر .  
انسان خسته لکنه قائل اولمز ایسه علاج  
تخریسنه همت ایتز . ( اتمی )  
بدر غرته سنک لغوندن صکره قلم  
ایچون بر ساحه اشتغال اولتی اوزره  
« طغارجق » نام مجموعه فنییه بی  
تأسیس ایلدک . بویک نشرندن لک  
بویک مقصدم خلقی مباحث فنییه و حکمییه  
مطالعه سنه آلاشدیرمق ایدی . استانبول  
خلقنی مواد فنییه بالکلیه انفات ایتز  
کورمک زیاده سیله جائمی صیقار ایدی .  
اما بونده کندیلری بی معذور کورر ایدم .  
اکر چه طغارجقندن مقدم بر مجموعه  
فنییه اولتی اوزره « مجموعه فنون »  
نشر ایدلمش ایدینسه ده نظر منده بو  
مجموعه هندسه هیئت مته اورولوژی  
وزنه اولوژی کی بر قاج فنییه عائد  
کتابلرک بر جزوی بریره بجم ایدلمش  
اولسندن عبارت ایدی . واقعا بوده  
اربابینی ممنون ایدم یلور .  
اما اربابی ممنون ایدم یلور . بزم  
مملکت کی هنوز مکاتب ملکده سنده  
فن او قودلیان بر مملکتده خلقی مواد



فیه به آشد برمه نك یولی بود کل ایدی .  
 مباحث فتویٰ اکلیم طرز بنه قوی بق  
 لازم کلور ایدی .  
 له الحمد هر خدمت اخوان وطنك  
 مرغوی اولدی کبی بودخی رعیتین  
 دور اولدی . فقط اکثر خدمتار منده  
 بر مانعه تصادف ایلدیکم کبی بوند  
 دخی بر مانعه تصادف ایتمیم . هم ده  
 نصل مانع اندیاده بیی بوقدر محزون  
 ایدن هیچ برشی واقع اولدی دیمک  
 شویله طورسون تصور بیله ایتمیکم  
 تأمین ایده بیلورم .  
 بو محزونیتک درجه سنی اکلیم  
 ایچون حکایه بی شورادن باشلامق لازم  
 کلورکه .  
 طغارجنی یازدیغ فصدت بعض  
 افکار حکیمه بی ینه بعض حکمت  
 اسلامیه ایله بالمقابله اسلامیتک عادتاً  
 عین حکمت اولدیغنی و ادیان  
 سائرده حریت افکارک معنی و افکار  
 حکیمه ساواک ایدنارک قهری ایچون  
 روا کورلنک مظالم قالدیغنی حالده  
 اسلامده بو کبی بار بار لقلرک بوقصوبی  
 شویله طورسون حتی مسالک حکمایه  
 برقات دها وسعت ویرلنکینی مشاهده  
 ایلد کجند شوق و انبساطم ارتاری محاکماتی  
 اکا کوره اجرا ایدر و قارئین کرام

افندیلرینی دخی ملذذ ایبار ایتم .  
 برده کونلرده بر کون اقامتکده  
 اولان اشکداردن بحال اشتغال اولان  
 بک او غلنه کلک ایچون واپورده  
 بولندیغیم ایاده دوستاردن بریشی کمال  
 ناسطفله ایله بر بصیرت نسخیه سنی  
 طوئشدر بر مشونمی بر بختی سنه مدبت  
 خدمت ایتمش و خدمتی هر کسه  
 بکنند بر مش اولدیغیم بو غرته مجرد ارتق  
 امور اذتیله مش اشتغال ایچون چکلده  
 یکم بدن دلکیر اوله رق بر زماندنبری  
 علیه برده بر خصومت شدیده ایله  
 جهالتی عدم اقتداری و سائر قاله المنز  
 بر طایف شیرازی یازمقده اولدیغنی جهته  
 بو کره ایله طوئشدر بر یلان نسخیه ده  
 دخی ایبلکه دائر بر شی اولامیه دخی  
 وارد خاطر اولمشیدی .  
 امانه قدردنه حقلی بر خاطر  
 « موالیدن بر ذتک ورقه سنی » سیر  
 لوحلی بر بنده « ای کافز بی دین »  
 خطا بلریله حشمت و شرفی و فضاضی  
 انکار و بی ادبک اصلی هیون اولدیغنی  
 اقرار ایتمش اولدیغمدن بخت آخیره رق  
 اولو اورته تکفیر یمه کیداش .  
 عالمده بلانک بو درلوشنی همنوز  
 کور مامش اولدیغمدن جهان نظر حدت  
 و حزم او کتید قول قول دوشمکه

باشلادی . زیرا بوقصدنبری بعض  
 خریتمانلره مسائل دینه به کیریشوب  
 دایماً حکمت اسلامیه بی کوزلینه سورمکه  
 و صوفیقله بولندیغمدن دوچار اولدیغیم  
 شول تکفیر بی یا لکر اخوان دینیم بزدنده  
 ذکل مدعیان انصارا عندندخی تحفیر  
 ایده جک مواددن عبارت اولدیغنی کوردم  
 همان واپورده قورشون قلیله بر  
 مکتوب یازوب مألنده خصم کیم ایسه  
 اسمی اورته به قویمسی لازم کله چکنی  
 مصرانه طلب ایلدم و مکتوبی بصیرت  
 مطبعه سنه کوندردم . بو طلبده  
 وار سالده حقم وار ایدی زیرا آثارم  
 کندی اسممه چیقوب نام عاجزانه مه  
 اسمی مستور اولدیغنی حالده بی تکفیر  
 درجه سننده اعتراض ایدن معتضک  
 دخی اسمی اورته ده بولمسی مناظره  
 قانوننک برنجی مقتضیاتدن ایدی .  
 بصیرت ایسه نامه اعتراضی حاوی  
 ورقه بی درج ایبلکه طرفزدن کوند  
 ریلان مدافعه بی دخی درجه قانوناً  
 بورجلی اولدی .  
 شو ورقه بی کوندر کدن صکره  
 عجب مباحث مسرووده گر چکدن بر خطا  
 ایتمش نیم دینه همان طغارجق نسخهلر بی  
 او کله الوب بیان اولان ماده لری  
 تدقیقه باشلادم نه یلان سو بیله

اکر فی الحقیقه خطا ایتمش اولسه ایلدم  
 مطلقه الودرجه تأمر و تأسف ایتمز ایلدم .  
 زیرا خطانک تحسینی مشکل برشی  
 دکادر . فقط مباحثه مدار تکفیر  
 اولون هیچ برشی کوره منجه تأسفیم  
 قات قات مر داد اولدی .  
 بفا ابدن استانبوله کلور ایکن  
 عربجه کتابلرک اوراده دکر بی  
 کوره زک جمله سنی صامش ایلم .  
 بناء علیه المده هیچ بر عربی کتاب  
 اولدیغمدن بحشه تعلق اولان بعض  
 کتب تفاسیر و سائر نه نک اسامی سنی  
 بر یوصله به قید ایدرک صحا فلر چارشو  
 سنه کوندردم و یکر می او توز پارچه  
 ذن عبارت اولوق اوزره مباحثه و جلب  
 ایلدیکم کتاباره بالراجعه طغارجک  
 سکرنجی نومرولی نسخیه سننده مندرج  
 « رد اعتراض و ابضاح حقیقت »  
 بتدنی قلبه اللم .  
 بو بند دیز یلوب طبع اید یلوب  
 تمام انتشاره چی حاجنی کون معتضک  
 دخی بصیرتده بر ورقه سنی کورلدی  
 کندیشی مکر فضیلت او خواجه اسمی  
 افندی حضر تاری ایتمش . بو ذات  
 شریفک ذکا و فضلک تناسی اولجه  
 ایتمش اولدیغیم جهته حقمده ایلدیلان  
 اعتراضک کندیلری طرفدن کسنه  
 برقات دها محزون اولدم .



بو اینکجهی ور قه کند یارندن  
 بشقه بر ذاتک قلندن چیمش و اودان  
 ایسه یازی یاز مقیده هنوز یک ماهر  
 اولدیغی حالده یازدیغی شیده بیوک  
 بر اوسه لاق هوسنه دوشمش اولدیغندن  
 خواجه مشار الیه حضر تلرینه احسن  
 تواضح ایچنده بر نوع اقبح کبر غروری  
 قبول ایتدیرمش وهله بزنی عادتاپایس  
 فندر پرینه قوبوب اول صورتله لسان  
 قوللاشمس .  
 تأثر اتم کیدیکه ارتقده اولدیغی  
 جهته همان بوورقه یه برزیده یازوب  
 عبرت غزته سنگ یوز اون ایکی نومزولی  
 نسخه سنه درج ایتدیردم . لکن  
 ردیه مذ کورده قوللانديغم لساندن  
 حالا محجوبم . بزم مملکته  
 بو یله بر بحث ایديله چکی زمان بحثک  
 اساسنی بتون بتون براقه رق نکدیگری  
 تقبیلر و کندی نفسنی تعظیملر و بو یو  
 لده اینهام قبیلر و سایر بر جوقی رداتلر  
 عادت حکمه کیرمش اولدیغی هر بحثده  
 مع الأسف کوراکبه در . اما چه فایده  
 نه که معترضک کاتبی قوللانديغی لسان  
 شدتله بزنی دخی بو یوله دعوت ایلمش  
 ایدی . عمر مده ایلك دفعه اواق  
 اوزره بنده چارناچار ایدیلان دعوتنه  
 اجابت کوستردم .

ایمان اوزمان بصیرتده می تلاش  
 کورولی ایدی . زبیر تک قسم معهودینی  
 طوبی لیران بحر بز اولدی . حسد  
 ذمیرده جهل من فی الارض بز اولدی .  
 لر منی کاتبی بز اولدی . هفتسه ده یارم  
 لیرایه حوادث متفرقه یازمقی ایچون  
 بصیرته بالواردیغمن حالده طرد و دفع  
 ایدیلان بز اولدی . هانکی برینی  
 تعداد و تحریر ایدم ؟ کویا استابول  
 خانی احمد دخی هیچ طایع بورلر مش ده  
 طایع بر مق بصیرت غزته سنه وظیفه  
 اولمش کبی هر نسخه سنه بزم ایچون  
 ستونلر طولار ایدی . لکن بو نلردن  
 اصلا و قطعاً متأثر اولن ایدم . زبیرا  
 جدائتم شکر آبصیرته بن شهرت و یرمش  
 اولدیغی بتون عالم ییلدیکی حالده  
 بصیرتک بنی تشهیره مقتدر اولمه چغنی  
 بته بتون عالم تسایم ایدر ایدی . بزم  
 تأثرم یارکراذ کبای غلادن حق تو جهنه  
 محتاج اولدیغم بذات شریفک اعتراضه  
 دوچار اولدیغمن نشأت ایدر ایدی .  
 ایدیلان روایتیه کوبه ایچوق ایدی  
 حضرتلری باب جلیل جناب مشیچینا  
 هی به بالر اجدت تأدیعی اورادن ایسته  
 مش . بوئی خبر الدیغم زمان بدرجه  
 قدر دخی بوندن محزون اولدم . زبیرا  
 بنی ( اگر فی الحقیقه فباحتج وار

وار ایسه) یانلرینه چاغروب تأدیبه دخی  
 سن و ساللری و فضل و کماللری مناسبتیه  
 مقتدر اوله یله حکمری حالده بو یله  
 باب مشیخته قدر مر ابعقله تریدی  
 استندما ایتمی نه بکا یا قیشور ایدی  
 نه ده کند یارینه . هله خندا تم شکر  
 باب عدالت مشار الیهجه آثار عاجزانم  
 بعد الماطالعہ بو نلرده مدار کفر اولور هیچ  
 برشی بولنه ماش اولسی بنی یکیدن اچینا  
 درجه سنه ممنون ایشدر .  
 شو اراق طالعک نجمن جهته  
 دوغمش اولسنک مقدماتی کورمکسه  
 باشلادی . شو یله که  
 بر کون ضبطیه نظارت جلیله سی  
 طرفندن بر تذکره ایدم . بر چهارشنبه  
 کونی ایچون بنی ضابطه مدیر یته دعو  
 تدن عبارت ایدی . مدت عمر مده اوله  
 ضبطیه یه ضابطه یه فلانه چاغراش آدم  
 اولدیغم ایچون بو دعوت بنی پیاغی  
 دوشوندردی . دوشوندم طایندم .  
 اوله ضبطیه یه تعلق ایدم چک بنجه هیچ  
 برشی اولدیغنه قرار قلدیم . حتی بورجم  
 یله یوق ایدی که دیوندن لای ضبطیه  
 دعوت اولنه بیلک محفل اولسون  
 هر نه حال ایسه امر حکومته کالیله اطاعت  
 لازمه دمت مطاوعت و تابعیت اولدیغمن  
 مذکور چهارشنبه کونی باب ضابطه کوردم

ضابطه مدیری بولنان ذات اله بر تذکره  
 سامیه و یردی . اوقودم . ملک  
 بعض کیمسدرک معارف نظارت جلیله  
 سندن رخصتسن اوله رق کتب مضره  
 طبع ایتدیگری و بونلرک منعی نظارت  
 جلیله مشار الیه طرفندن اشعار اولدیغی  
 بیائیه منعی ایچون ضبطیه یه امر اعطا  
 سندن عبارت ایش .  
 طالبو که بن اوله کتب مضره  
 یازمقی ادملردن اولدیغم کبی معارف  
 نظارت جلیله سنک رخصتی اولدیغی  
 حالده بر حرف یله طبع و نشر ایتامش  
 اولدیغمن بوراسنی ضابطه مدیرینه  
 عرض ایدم . و « سزک بنی دعوت  
 ایتکن مطلقاً خواجه ایچوق ایدی  
 حضرتلر تک تکفیزی مسئله سندن  
 نشأت ایش اوله جقدر . فقط انده بر  
 سهو اولدی . زبیرا او بحثلری دخی  
 دخی معاف نظارت جلیله سنه بالتقدیم  
 رخصتی التقدیم صکره باشمش ایدم .  
 کتب مضره بی رخصتسن طبع ایدلر  
 وار ایسه / لاری بشقه یرده اراملستکر .  
 بزنی الهه قیاس ایتاملی « دیدم و همان  
 او کون التقدیم بولنان رخصتسن لری  
 مطبعه دن جلب وارانه ایدرک بو باید  
 بالوجه برانت ذمیرنی ایشاله نه ایشاله  
 دوام ایشون رخصت ایدم .



بو کیفیتی طغارجق نسخنه لرندن بر یسنگ  
 فائده دخی یازدم . زیرا اگرک طغارجقک  
 و کرک مؤلفات سائره نك انتشاردن  
 منعی جفته قارلرم میانده بر سوز  
 چیمش اولسیله بوندن طولایی کندیله  
 تأمینات و یرمه مجبورایدم .  
 ایشته نخوست طالعک شو ایلك  
 سریندیسسی اوزرندن چوق وقت  
 یکمامش وعادتا بر آی قدر بیله زمان  
 هرور ایتمش اولدیغی حالده ایسی که  
 اوسریندینک اصل بوزاسی دخی کلدی  
 چاندی . یعنی طریق نفی و تغریب  
 اوکره آچلدی .

شوسر کدشنامه نك مقدمه سنده احواله  
 دأر هر نه یاز مقیده ایسه م جله سنک  
 محض حقیقت اولق اوزره طوس  
 طوغری یاز یله جغنی وعد ایلیشیدم .  
 زیرا بونی یاز مقیدن مقصد انجق سر  
 کدشکاری و نجر به لری عالم معیشتده  
 خط حرکتلری تعیین ایتمده بیله جک  
 در سنده اولیان و با خصوص خط  
 حرکت معیشتلری بویله سر کدشکار  
 و نجر به لری ایله تعیین ایتمده کوکل  
 راضی اولیان کجبارک انباه و اعتبار  
 لرینه بر خدمت اولدیغی مناسبیله

TDVISAM  
 Kütüphanesi Arşivi  
 No 2E 1093

حقایق احوالی طوغری بدن طوغری به  
 یاز مامعی عادتا احوالیم ایچون خیانت عد  
 ایتمکده ایم . بنا علیه استایولده  
 توقیفزدن تار دوسه و صوازه قدر  
 کنزان ایدن احوالی علی وجه الصحه  
 حکایه به شومبدادن ابتدا ایلم که :  
 بر اقسام کدیك پاشاده واقع عثمانلی  
 نیاتروسنده یکی بر او یون اوینامقده  
 اولدیغدن و تیاترو تماشا سندن الدیغم  
 لذتی ایسه هر شیئه ترجیح ایتمکده  
 بولندیغدن بک اوغلنده واقع مطبعه مزجه  
 ایشرلر مزای بتورد کدنصکره تیاترویبه  
 دخی کتیمکه بر ادرم جئودتله قرار  
 و یرمشیدک .

تیاترو دن الدیغم لذتی اعتراف  
 ایتمش اولدیغم شو صره ده بولدتک  
 ماهیتیه تیاترو حتمده کی نظر دقته دأر  
 بر قاج سوز سو یلکی دخی فائده دن  
 خالی کوره م :  
 طغارجقک بر نسخنه سنده کتاب  
 مطالعه سندن انه جق لذتی تصویر  
 و تحریر ایتمش ایدم . موازنه و محاکمه  
 مخصوصه مه کوره تیاترو تماشاسی  
 لذت جهتیله کتاب مطالعه سنده دخی  
 هدم ایتمکده در . زیرا انسان کتاب  
 مطالعه ایدر ایکن الدیغی لذت اکثریا  
 کتابده مندرج خصوصاک تعیین

سارو

ایلدیگی دأره خارجه چیقماز . چونکه  
 کتابده حروف و کلمات بر بر انسانک  
 نظر اطلاع دن یکدیگی و انسان حروف  
 و کلماتک بوتوارد و هرور دایمینه دقتله  
 مؤدایی استخراج ایلدیگی جهتمله فکر  
 ذاتاً کو چکلکه استحصال ایلدیگی مزایانک  
 خارجه چیقماق ایسترایسه بونده ده  
 ز یاده صعوبت کورر . تیاترو ایسه  
 بویله دکندر . تیاتروده ارباب  
 تماشایه القای مزایا ایچون تلفظ اولنان  
 کلمات کوز ایله کتاب صحیفه سی اوزرنده  
 مطالعه دن ده سهولتلی اولق اوزره  
 قولاق ایله استماع ایلدیگی کی او یونجیلرک  
 نیجه اوضاع و اطواری دخی تلقین  
 ایتمک ایستدکری معانی بی ده ازیاده  
 تفهیم امرنده یک یوک بر یاردم ایدر .  
 بو یاردم اول قدر یوک یاردمدر که اگر  
 انسان هیچ بیلدیگی بر لسان اوزره یاز  
 لش اولان او یونلری تماشا ایسه بیله  
 مزایاسنه البته یقین حاصل ایلمر . هیچ  
 بیلدیگی لسانی در میان ایتمکده نه حاجت ؟  
 اجرا ایدن او یونجیلر مهارتلی شیلر اولد  
 قدن صکره بوستون حروف و کلماتدن  
 عاری اولان پانتومیماری بیله اکلار .  
 بوندن ده فضله اوله رق هر وقعه نك  
 وقوع بولدیغی زمان و محله کوزه ایسه  
 کچک وساحه تماشا اوزرینی دخی اکا

کوره تهیه و تزیین انک هب استفاده بی  
 آرندیراجق شیردر . بو صورتله تسهیل  
 ایلدیلان تفهیم انناسنده فکرک برجهتی او  
 وقعه اوزرینه تفرع ایلمن نیجه خیالات  
 ایله اشتغاله دخی وقت بولور . بن بر  
 قاج یرده قرائت و مطالعه بی ایتمککه  
 و تیاتروی دخی کورمکه تشبیه ایدرک  
 بو بایده کی فکری می جامع اولق اوزره  
 «شیدن کی بودمانند دیدن» مضراعنی یاد  
 ایلیشیدم . بونی بوراده دخی تکرار ایلمر .  
 تیاترویبه برده شو نظرله باقارم که :  
 تیاترو هر مملکت متمدنه ایچون اوازم  
 ضروریه صره سنه کیزمش اولوب مدنیجه  
 بزم کی مرتبه کماله هتوز تقرب ایتماش  
 اولان یرلر ایچون ایسه بونک لزومی  
 بر قانده آرتار . معلومدر که بزده  
 او قومق بیلان و او قودیفنی اکلامنه  
 مقتدر اولان نفوس بربری اوزرینه  
 یوزده اون نسبتنی انجق بوله ییلور .  
 دها تحفنی ایسترایسه کرشونی ده اخطار  
 ایدهلم که بزده یازی یازان و یازدیغی اکلانه  
 بیلانر دخی اوچیک کده بر نسبتنی بوله مز  
 یا . مع هذا نظر ایهیتی بالکر او قوبانلره  
 حصر ایدهلم . خلق رقیات مدنیجه  
 مطلوب اولان درسی بالکر مؤلفات جدیده  
 مطالعه سندن المقله فالور ایسه مقصدک  
 بو صورتله حصول یک جوق زمانره

ادبیات



توقف ایدر . زیرا الحاله هذه اولدقجه  
 رواج بولان بر کتاب بیک بشیوزدن  
 نهایت ایکی بیک بشیوز نسجه به قدر  
 صاتیله بیلکده در . بوده بش سه نهده  
 انجق صاتیلوب یتر . یوز بیکار جه نفوس  
 ایچون مطالعه به ایدیلان شور غبت  
 هیچ مزله سننده عد ایدسه سزادر .  
 ایدمی بز او قومق یازمق بیلیمان نفوسی  
 تیاروده عبرتلی او یونلر ایه سیله تریه  
 ایتمکجه جدا چالیسه جق او اسه ق صنعت  
 طبعدن زیاده تیارو صنعتیه موقق  
 اوله بیلورز . زیرا هر دفعه سننده یدیشر  
 سکرز یوز نفوس تیاروده بولمق  
 شرطیله اون بش یکر می دفعه تماش  
 کاهه وضع اولسان بر او یونی اون اون  
 بشیک نفوسه کوسترمش اولورز .  
 واقعات تیارو صنعتنک برده ذم  
 و تقبیحه شایان جهتی واردر . بونی هیچ  
 کیسه انکار ایده مز که بن ده انکار  
 ایده بیله یم . بو جهت ایسه اصلاح  
 اخلاق دکل افساد اخلاقه خدمت ایده جک  
 اولان رذیلانه و مضر شیاری ساحه  
 تماشیه وضع ایتمکدن عبارتدر . بنم  
 مستحسن کوردیکم شی دولت و ملت  
 و مملکت و فاملیا محبتلرینی توسیج  
 ایده جک و اسلافک بر طاق مکارم و قوطانی  
 و محاسن حرکاتی نظر زده تصویر

کتاب  
صاحب

بش  
تار

ایله جک کوزل او یونلری ارا نهوشنیر  
 ایله خلدک مروت مردانه سنی و حسیات  
 حیثکارانه سنی منبسط ایتمکدر .  
 حتی نفیمن دن مقدمجه بعض کنجیلر  
 کورمش ایلم که تیارونک بویوله کی  
 ترقیا ته خدمت ایتمک عزمه دوشمشلر  
 ایدی . بنی ده دعوت ایلدیلر . دعوت  
 تازی نه اجابت ایتمکی انکسار شو قریبی  
 موجب کوردیکدن و فقط بن دا نما  
 هر شیئی ال کو چکنندن باشلامق عادتده  
 بولندیغمدن اول امر ده فاملیا حسیاتنه  
 وسعت و یرمک ایچون «ایواه» سرلو حملی  
 بر او یون دخی بن یازمش ایلم . فقط  
 تیارو هوسکاری بولسان ارقداشاریمک  
 بعض احوالی بنی بو ایشه تمایله دخولدن  
 منع ایلدی . چونکه بن مقاصدی  
 بر برینه قاتمق فکرنده دکل ایلم .  
 تیارودن استیفا ایله جک حظدرعهده  
 ایدیلان خدمته قارشیدر یلور ایسه  
 ایکسینک دخی ناقص قاله جغنی مطالعه .  
 سنده یم . ارقداشارک صورت حرکتلری  
 بنم بو مطالعه مک عکسنه کوردیکندن  
 بر قایچ کون صکره بن تیارونک او زاقدن  
 سیرجیمی اولقله آکتفا ایلمدم .  
 کلام ما نحن فیه چه ؟  
 جود ایله او اقسام کدک باشا

ایوه  
ایله  
ز

تیاروسنه عزیمتی قرارلشدیرمش اولد  
 یغیزی خیر و یرمش ایلم .  
 ساعت ایکی به قریب بر زمانده اشراک  
 بر ازینی بتور دگدن صکره بر ازینی دخی  
 فردایه بالتحلیق کراله دیغمز اتلره راکباً  
 کدیک باشایه کدک . سنانک صول طرف  
 فنده واقع بر نجی لوجه به کیروب او تور  
 دق . تیارو خلیجه غلامک اولدیغندن  
 براز و قیزی حضارک تماشایله کجور  
 دگدن صکره تمام پرده آچقلغه باشلامش  
 ایدی که بزم لوجه نک دخی قیوسی  
 آچیلوب ایچرویه بر پولیس کیردی .  
 واجد مدحت افندی نک کیم اولدیغنی  
 سؤال ایلدی . بن کندی می اراه  
 ایلدیک زمان «یورکز سزی ضبطیه  
 مشیری ایستور» دیمسونمی ؟  
 اوزمان ضبطیه مشیری کیم اولدیغنی  
 حالا تحظر ایده میورم . او ذاتی نه  
 اوزمان طاتور ایلم نهده حالا طاتورم .  
 هله توقیفم کبی بر شیئه احتمال بیله  
 ویره میورم یا بن ظن ایتم که ضبطیه  
 مشیری حضرتلری تیاروده در زده بنی  
 کورمک ایستبورلر . زیرا تیاروده  
 بویله یوک ذاتل طرفندن بعض کره  
 دعوت ایلدیلرک نائل التفات اولدیغم  
 بر قایچ کره ل مسوق ایدی . بو فکرله  
 مسیر پاشا حضرتلرینک هانکی لوجهده

اولدقزینی صوردم . پولیس «کنده  
 یسی باب ضبطیه ده در» دنجه دهم  
 بوزولندی . بونده مطلقاً بر فسالقی  
 اوله جغنی جزم ایتم . زیرا کجه  
 ساعت درنده بر آدمی باب ضبطیه  
 بیهموده اوله رق دعوت ایتمیه چکلرینی  
 بداهه کوردم .  
 خاطر یمه ینه در حال خواجه اسحق  
 افندی حضرتلرینک تکفیری مسئله سی  
 کدی «بو اولسه اولسه او مسئله دن  
 آزمه بر شی او ملیدر» دیدم . زیرا  
 افندی مشارایله حضرتلرینک بزی  
 تأدیب ایچون بعض محلاری تصدیق  
 ایتمکده بولندیغنی خبر المشیدم .  
 «ارتق قضایه رضا!» دیدم . کندی  
 اعتقادده اولان درستی کندی نظرده  
 ثابت اولدیغنی ایچون بویله یوک بر  
 عیب ایله تأدیب ایلمک بکا وجداناً  
 بر راحتمزلک و یرمیه جکنی دوشونهرک  
 پولیسه تبعیثله باب ضبطیه طوغری  
 یورومکه باشلاق . فقط احتیاط اولمق  
 اوزره برادر دن پالطومی المش و بو حالک  
 مراق ایله جک بر شی اولیه جغنی  
 بیانیله ایکی کله چکله چوجه نسلی  
 دخی و یرمش ایلم .  
 وجدانده و استراحتنه دقت  
 یورملیدر که تیارو قیوسندن چیق



قدن صکره پولیسک یانہ بلارنہ رہه وولور  
لریله بر قاج پولیس وضبطیه دها اتحاق  
ایلدکاری حالده بنده اصلا وهم و هیجان  
اوا یوب کو یار فیکر مله بریره کز مکه  
کیدیه ورشم کبی شن و شطارتلی ایلم .  
حتی کندیلر یله یولده شو وادیده بر قاج  
لقردی دخی تعاطی ایلم :

بن - بنم بوراده اولدیغیمی کیمدن خبر  
الدیکنز ؟

- بز سزی مطبعه کرده ارامشیدق .
- اوراده بوله مدیکر دیمک . زیرا
- بن ساعت ایکیده مطبعه مدن چیقدم .
- بز سزک اسکدارده واقع خانه کزه
- ده آدم کوندرک .
- عجایب ! نیچون ؟
- او یله یا ! سزی مشیر پاشا
- ایستیور . بو کون ساعت اوندنبری
- سزی ارامقده یز .

- بولیمه جتی بریره دکل ایلم اما  
نصلسه سز مطبعه یه کلدیککز زمان  
بنده تیا ترویه کلک ایچون چیقمشم .  
فی الواقع صکره دن خبر الیم که  
اواقشام یالکز اسکدارده بزم اوه دکل  
اوتده بروده بعض احبابک خانلر یته  
دخی ضبطیه کیدوب بزنی ارامشار .  
الحاصل بزنی طوغر بجه باب ضبطیه یه  
کو توروب ضابطه مأمور شک تار شو .

سنه چیقار دیلر . بنم احمد مدحت  
اولدیغیم خبر ویرلده کده ضابطه مأموری  
« تمام ! کو تورکز افندی یی حبسخانه  
عمومی یه ! مسافر ایسونلر ! » دیدی .  
بن و امره شاشدم . زیرا بولله کیجه  
ساعت او حله باب ضبطیه یه کتور یلان  
بر ادملک مسکنی حبسخانه عمومی اوله .  
جغنی حساب ایده بنیشیدم . شاشدیغیم  
شی اولکی سوزه کوره بو امری ضبطیه  
مشیرینک و یرمی لازم کسور ایکن انی  
کوره میشم ایدی .

باب ضبطیه دن قاقوب ینه او پولیسر  
ایله برابر حبسخانه کیره کلدک . قیوی  
اوروب عمرمه ایلک دفعه اوله رق کیر  
دیکم یرده آجی آجی دودوک سسلرینی  
دخی ایشیدنجه بکاییاغی بر اور کوندی  
کلدی . کندیمی ییلانلی بریره ظن  
ایتدم .

بن انتظار ایدر ایلم که بزنی تاقانلیلرک  
قاتلرک اولدقلری یرله کتوره جکلر .  
زیرا اوزمانه قدر حبسخانه لر حننده  
هیچ بر فکر معلومام یوق ایدی .  
نه دن اولسون که عمرمه حبسخانه  
دنیلان شینک همان قیوسی او کندن ییله  
یکیماش ایلم . حبسخانه لره دار  
بنده بر فکر اوله ییلور ایسه اوده تار یکلر  
دن و حکایه و تیارو کتابلردن الدیغیم

فکر اوله ییلور . بو ایسه مهمک زنجیرلر  
ایچنده ویر التارنده حفظ ایلدلسندن  
بشقه نظر منده هیچ بر شی تصور ایلیه من .  
بو کیجه ایشیدیکم حبسخانه عمومی اسمی  
بنده انجق بو دهشتلی فکری تأییددن  
بشقیه بر تأیری موجب اوله من .  
فقط دودکلر له استقبالی ایلدیکم حبسخانه  
عمومی یه کیردیکم زمان بو فکر ماده  
منقلب و متغیر اولدی . زیرا بزنی حساب  
و تخمینم کبی زیر زمینه وقانلیلر قاتلر  
یانته کو تورمدیلر .

حبسخانه اداره سنه مأمور اولان  
مدیر له ضابطلرک داره سنه کو توردیلر .  
اورایه واروبده بیوجک بر اوطنه یه  
کیر ییکده توفیق بکی کوردم که مؤخر  
« ابوالضیاء » دیه تکلی ایدن توفیق  
بکدر .

انی کورنجه ذهنده حساب ایلدیکم  
دهشتلر بالکیه زائل اولدی . شطارتلی  
بر صورتله سلام و یردم . کرک ضابطلر  
کرک توفیق بک ینه شطا رتله رد سلام  
ایلدیلر . احوالی سؤالی ایلدیم . یالکز بنی  
دکل یالکز توفیق بکی ده دکل کمال بکی  
نوری بکی ده توفیق ایش اولدقلرینی  
و حتی جتی افندی اسمنده طلبه دن یک  
کنج بر جوجق ( که یازی او کرملک ایچون  
بش اون کوندنبری کمال بکه انساب

ایشیدیدی ) انی دخی ارامقده اولدقلرینی  
سو یلدیلر .  
بو حاله بر معنا و یردم . سببینی  
سؤالی ایلدیم . ضابطلر هیچ بر شی  
بیلدکلرینی سو یلدکلری کبی توفیق بک  
دخی هیچ بر جواب و یرمدی . بوزمانه  
قدر او یقو وقتی دخی تقرب ایشیدیدی .  
بزده یتاغه فلانه دارر هیچ بر شی  
بولند یغندن او اقسام حبسخانه مأمورلری  
کندی یتاقلرینی بزه اکرام ایلدیلر . بو  
اکرام کر چکلدن بر اکرام عدالونیزی ؟ هم ده  
محبوس آدم لره اکرام ایلدنک لزومی تسلیم  
اولنماق لازم کلدیکمی حالده بو اکرام  
ظن ایدر ایسه م ییاغی بز علو جنابه  
دلالت ایلر .

احتمالکه قارتلرم بو اکرامک درجه .  
سنی تقدیر ایده منلر . فقط بن اوزمانه  
قدر او قومش بولند یغیم کتابلردن الدیغیم  
معلومات اوزر ینه پولیس مأمورلر نده  
بو مثللو اکرام دکل بالعکس لزومندن  
فضله تخیرلر کور یله جکی اعتقادنده  
بولند یغمدن مأمورلرک قرداشجه سنه  
بر طور متأثرانه ایله بزه یتاق تکلیف  
ایلدیشلری کور چکلدن بنی متعجبانه بمنون  
ایشلدر . بو نزاکتی ایتویوده مندر  
اوز زنده قیور یلوب یا مقلمی تجویز ایش  
اولسه ایلدی نه دیه جک ایلم ؟ هیچ ا



الینه هیچ اچونکه مجوسم .  
 یتاغمه کیردینک زمان احوالی کرکی  
 کبی دوشونمگه باشلادم .  
 عقله نهلر کلدی نهلر کلدی که تعریف  
 ایده هم . انسان هر شیدن تجرد ایدو بده  
 یالکز بر نقطه اوزرینه حصر فکر ایدر  
 ایدر ایسه امان یارب ! عقلنه نهلر کلیمور .  
 بو ایشک مطلقا موجبی اولق اوزره  
 کندیمده قباحت ارامغه باشلادم . فقط  
 نه قدر ایدم ایسه ماده هیچ بر قباحتی  
 بوله مدم . نه قدر ایدیمه اکلایه بیلک  
 اچون شونی عرض ایده می که وقتیه بر  
 فقره ایشتمش ایدم . ذانک بر یسی بر محله  
 مسافر لکه کتمش . او کیجه تخمه کاهله سی  
 وسارّه مثلوموز یارک از اسندن راحت  
 ایده مدییکی جهته صبا حلین ایر کندن  
 دها هر کس او یقوده ایکن اولدییگی  
 محلدن چیتوب بر جامه و بعده ایشنه  
 کوچنه کتمش . مکر او کیجه ذکر اولنان  
 خانه یه خرسر کیره رک بر خیلی اشیا  
 چالمشر . بیچاره ادجکز او یله بر سو ظن  
 التنه کیرمش که بوندن تبریه ذمت ممکن  
 اوله مامش .  
 « صبا حلین خلق او یقوده ایکن  
 فرارک نه معناسی وار ایدی ؟ . تخمه  
 کاهله سی جفا سندن قور تلق کبی بر  
 عذر بوسو طنی سندن دفعه سدا اوله

یلوری ؟ « دیه بیچاره بی شو فرینه ایله  
 حکم التنه المشر . بزم دخی بو یله بر قضایه  
 دوچار اوله بیایکلمک ایشنه وازجه یه  
 قدر دوشوندم . فقط او اراق مشغولیتک  
 فوق الحد کترندن ناشی هیچ بریره  
 کتاتکده اولدیمه نظر دفته الهرق  
 بوکا دخی احتمال ویرمدم . بونکه برابر  
 بوایشک خواجه اسحق افندی حضرتاری  
 طرفندن ایدیلان تکمیردن عبارت اولد .  
 یعنی ده حکم ایلدم . زیرا بوندن عبارت  
 اولسه ایدی دیگر آدمک دخی ایشک  
 اچینده بولماری لازم کلز ایدی . کیم  
 یلور نه قدر دوشوندکن صکره بر  
 اراق رخصتسز کتاب طبعی مسئله سی  
 خاطر مه کلدی . انجق بونک اچون  
 حبسه لزوم اولدیمه تسلیم ایده مدم .  
 واقعا کمال بک ایله توفیق بک بر قاچ کتاب  
 باصدیر مشر ایسه ده نوری بک ایله حتی  
 افندینک هنوز کتاب دخی باصدیر مامش  
 اولماری خاطر مه کلدی . نه قدر دوشو  
 ندیم ایسه ده ایشی بر درلو توجیه ایده مدم .  
 نهایت ذهنم یه تکفیر مسئله سی اوزرینه  
 کله رک بر حقوق دها مطالبات و ملا  
 خطا تندن صکره . اکر سبب جسم تکفیر  
 مسئله سی اواز ایسه بشقه بر سبب دخی  
 بولنه یه جنبه قناعت ایدرک متوالا علی  
 الله او یقور یه عالمدم .

صبح اولدوقده ضابطار بزم هر کسله  
 و حتی بر بر بزمه دخی اخلاط و مکالدهن  
 ممنوع اولدیمه خبر ویردیلر . بنی  
 او کیجه اچینده یا تدیغمز او طه نک بر طرفنده  
 واقع غایت کوچک اوشاق او طه سی  
 کبی بریره کوتوردیلر . بن حبسخانه لر  
 احوالی هیچ بیلدیمک جهته او کیجه  
 اچون یتاق و ییه جک تدارکنه یسه ضا  
 بطلرک اخطاری اوزرینه مباشرت  
 ایده بیلدم . راز صکره مرسل نام او شاغمز  
 یأس و کدر علایمی چهره سبکهنی آغاز تمش  
 اولدیمه حاله کیش بولندیغندن یتاق  
 و ییه جک تدارکنی اکا سپارش ایلدم .  
 فقط او کون ایکنندی زمانی تقرب  
 ایلدییکی حالده هنوز قباحتسزی یا بزه  
 صورق و یا خود بزه خبر و یرمک اچون  
 هیچ بر طرفدن چاغریشمز نظر دقتمی  
 جلب ایشیدی .  
 نهایت یتاق کلدکن صکره انی  
 کوز لجه سروب اچینه کیردم اوتوردیم .  
 زیرا مذکور اوضه ده اوتوره جق هیچ  
 بر شی یوق ایدی . یتک تعریف « جدران  
 اربعه مع السقف » دکلیدر ؟ ایشته  
 بورانی جدران اربعه ایله برده سقندن  
 عبارت بر او طه ایدی . ایشته کوجه  
 الشمس اولان بر آدمک بوم بوش قلنی  
 نه قدر کوچ شی اچور سندن دکل

ایشسز لکدن چاتلامق درجه سنه کیش  
 اولدیمه ننه ییا جیمی دوشونور ایکن  
 برکت و یرسون که توفیق بک مجموعه  
 فنونک بر سنه لکینی حاوی بولنان بر جلدینی  
 ارسال ایلدی . او قومغه باشلادم .  
 اکر او کتاب کلامش اولسه ایدی  
 بنم اچون او کونک ساعت ودقیقه لری  
 کچه کچه تجز تو کتیز ایدی . ز بر بعض  
 وقتلر مطبعه مده ایشلر اچینده بو غلق  
 درجه سنی بولماقزم اوزرینه « بونه الهی  
 سورسه ک؟ دینانک ایشنی غمی صرتمه  
 یوکلندیم ؟ بو قدر مشغولیتک ده معناسی  
 یوقدر . قالقه یم او یه کیده یم . تمام  
 بر هفتقه قیودن طیشارویه چیتیم یوب  
 راحت ایده یم » دیه او یه کلور ایدم .  
 لکن بر هفتقه دکل بر کون ییله راحت  
 ایده مز ایدم . ارتق او قومق یازمق  
 بنم اچون بر طبیعت ثانیه حکمنه کیرمش  
 اولدیمه ننه . حال ایجه یا بر کتاب  
 و یا خود بر قلم الهرق مشغول اولور ایدم .  
 ایشته شوندن اکلار سکر که توفیق بیک  
 کوندر دیک کتاب نه قدر مقبوله کچمشدر .  
 بو کتاب ساره سندن . او کون قولایلقله  
 کچه بیلشیدی . او کیجه و حتی  
 ایزلی کون دخی کیدی . فقط حالا  
 بزیر بر کمنه چاغروب ده سبت مجبو  
 سیمز ی نه صورتی و نه سولیلدی .



بزه قوشلق واقشاملق اوله رق هر سئل  
 طعام كتورن . توتون كتورن . بشقه  
 بر شنی كتورمن .  
 كتوره جکی بشقه بر شنیك حبسخانه به  
 دخولی ممنوع ایش . او رالق بو  
 ممنوعیته بر معنا ویره مدم . حتی کندی  
 کندیمه شدیداً اعتراضلر دخی ترتیب  
 ایلمدم . « او بشقه شیئه حقیقه احتیاج  
 وار ایسه اوده بوتکننای اضطرابده اوله  
 ییلور . انسان ایچون بویله بر فلا کتده  
 بوکا احتیاج صحیح واردر» دیدم . فقط  
 پک چوق دکل بر ازو وقت صکره کلام که  
 بو ممنوعیت عادتاً کرامت کبی بر شیدر .  
 زیر او ممنوع اولان شی انسانی بولندیغی حال  
 اوزرنده منسبایدیرک اگر انسان حال فلاکت  
 ایچنده ایسه انی برقات دهها تو ساعدن  
 بشقه بر شیئه خدمت ایتمز . هر سئل  
 هیچ برشی كتوره من دیدک . خبر بیله  
 كتوره من . اک زیاده ممنوع اولان  
 شی ذاتاً بودر . نهایت ضابطلر  
 بر کون بر غزته كتوردیلر . بزم توقیف  
 ایلدیلر کیزی یازمشلر . حتی غزته جی  
 دیور که بونلرک قباحتلر بنی دخی ییلور  
 ایسه کده سویله میز . ظنمه قالور ایسه  
 بو غزته دخی بصیرت ایلدی . قباله  
 حتمزی بن بیلدیکم و بیله مدیکم حالده  
 غزته جینک نصل اولوبده بیله بیلدیکنه

تعجب ایلمدم . بلکه حالده متعجبم .  
 المده کی مجموعه فنوندن بنی ال  
 زیاده اکلندیرن بحث فلاسفه قدیمه نك  
 ترجمه حالری اولدی . هله سقراطک  
 ترجمه حالی او قور ایکن کندیسنی  
 اعدامه حکم ایتمدکاری یره کلوب ده  
 قاریسنک « آه! سنی پک یهوده یره حکم  
 ایتمدیلر . هیچ قباحتك اولدیغی حالده  
 حکم ایتمدیلر » دیمسنه مقابل فیلسوفک  
 « وای قباحتم اولوبده بنی قباحتمک  
 جزای سزاسی اوله رق محکوم ایتمدینمی  
 ایستور ایدک؟ » دیمسی بکا عادتاً بیوک  
 بر تسلی ویردی . بن بو بحثی اولدن  
 دخی ییلور ایلم . انجق درجه حکمنی  
 موازنه ایده مامش ایلم . کندی نظرمده  
 کندیمک جدا بری الذمه اولدیغمی  
 کوردیکم حالده قباحتلی اولمق اوزره  
 محبوس بولندیغمی ده کورنجه بو سوزک  
 حکمنی اکلام . هله حال محبوسیتده  
 مظلومیتمک مدار تسلیت اوله بیلدیکنی  
 کوردیکم زمان عادتاً استغراب ایلمدم .  
 بزم استنطاق و محاکمه مزه دائر حالاً  
 هیچ بر اماره یوق . صباحیلن کیفیتی  
 بر قاج ضابطه سوائ ایلام . بینه بیلدکاری  
 جوانی ویردیلر « جام بزم نه اوله جقمیزی  
 بیلر ایسه کیز باری بزم کبی بویله  
 بولندکاری بردن و هله قالدیریلوب

دخی پک بیوک بر جزا یرینه قائم اوله جق  
 ایلدی . زیرا کثیرالعیال اولدیغم حالده  
 عائلهم خلقنی سعی دستله بسیله یوب  
 الملك امکی ایسه انجق پای نیچنده پاره  
 ایده ییلور ایلدی . شو حالده حتی  
 فضله اوله رق ایسته دیکم کبی سر بست  
 سر بست اقامت ایتمک اوزره بروسه یه قدر  
 کتمک دخی اداره می بر بادو بنی بر یشان  
 ایتمک کفایت ایلر ایلدی .  
 نه ایسه ینه جناب حقک بر لطفی  
 اولدی که او خبری الدیغم زمان بو  
 مطالعات بردن یره ذهنی استیلا ایتمدی .  
 خبرو پردکاری نفیه هانکی طرفدن ونه  
 صورتله کیده جگمیزی اکلایم ایستور .  
 مشم کبی اطرافی تحری یه باشلام .  
 بو رالق بزى او طه لر مرک او کنده کی  
 صالونه چیقاردیلر . سائر ارقداشلر مز ایله  
 اوراده کورشدک . همینک اغزنده  
 « نفی اولیور مشمز! نفیه کیدیور مشمز! »  
 سوزلری کز ایلدی . هر کسده بر کورلردی  
 بر تلاش!  
 ارقداشلرک احوالنه دقت ایتمدم .  
 نفی خصوصنده کی قید سزاق و اهمیت سز  
 لک یالکر بنده اولیوب انلری دخی غایت  
 لاقید بر حالده بولدم . ارا مزده بر  
 تلاش وار که تشبیه ایلمک لازم کسه بونی  
 کاخذ خانه نه کیدن قالدیلرک عر به لره تمکنده

کتور یلان و اوج کون کچدیکی حالده  
 هنوز اسلملری یله صورلمان سائر  
 منهلر نه بیارلر؟ البته بونی اولسون  
 ییلور سکر! » دیدم . متعجب قالدیلر .  
 بوکاده بر جواب ویره مدیلر . هر حالده  
 بزه دائر حرف واحد بیلدکار بنی یمینارله  
 قسمتلرله تأمین ایلدیلر . فقط ارادن بر  
 ایکی ساعت دهها هرور ایلدکده ضابطلر  
 میاننده بر فصلیلدی بر تلاش کورلمک  
 باشلامدی . بو فصلیلدی بو تلاش بنم  
 نظرا همیشه آچدی . سببنی صوردم .  
 حالا جواب ویرن یوق . بن ایسه بزى  
 محاکمه یه جلب ایده جگمیزی انتظار  
 ایلدیورم . برده نصلسه بر یسی نفی  
 ایلدیه جگمیزی خبر ویردی . تحف  
 دکلیدر که بو حال بکا بادی امرده تعجب  
 بیله ویرمدی . کویا کندیمک شایان نفی  
 اولدیغمه قانع ایتمده اولدن بری انتظار  
 ایلدیکم شی واقع اولیورمش کبی بر صورتله  
 تلقی ایلمدم .  
 هله شوراسنه حالا استغراب ایتمکده یم که  
 اوزمان نظرمده نفیک اهمیتی تبدیل هوا  
 اهمیتی قدرده یوق ایلدی . چونکه نفی  
 دنیلان شنیکده ماهیتی بیلر ایلم . باقلسه  
 بنم ایچون استانتیولدن چیقده بروسه ده  
 اوتور . هر ده استدیتمک کبی اوتورده  
 سر بستسک دبه جک اولسه لر بیله بو



نتیجہ حال ایچندہ بولاش اولدیغیه  
مپیدرکه بوتیجه نك اهمیتنی تقدیر  
ایده میهرک برمنوال معروض هیچ بر  
شیئہ معنایره میه جک بر حال یقیندیله  
بولندم .

« نفی اولیور مشنز . نفیه کیدیور .  
مشنز . » سوزلری بنم ایچون عادتالاف  
بی معنا کی ایلی . شو قدر وار که نفیه  
نیچون کیدیورز ؟ زهیه کیدیورز ؟  
بونی مرآت ایدیور ایسه مذه انی ده خیر  
اله جق بر آدم بوله میورم . اوراده بز  
مرسلی کوردم که اغلیور ایلی .  
کندیسنی بر اعلا تکدیر ایتدم . زیرا  
او حالده اغلامه نك وجهنی بوله میور  
ایدم . اغلامه نك وجهنی اولسه کندیم  
دخی اغلامسی لازم کله جکنی دوشنور  
ایدم . بزمن یناقاری فلانی طو یلادیار .  
مرسل برزده چاشور تدارک ایتمش .  
بر قاج ده کتاب کتورمش . جله سنی  
اسکله به ایندیردیلر .

مکر در حال استانبولدن چیقارلقلمز  
ایچون اراده سینه شرفصدور ایتمش .  
حتی واپور مخصوصله تبعیدمز لازم  
کلور ایکن حاضرده واپور اولدیغی  
ایچون بزنی اسکندر یه به طوغری  
کده جک اولان مصر واپورنه قویغیه  
قرار ویرمش . سرکه کی اسکله سنه

تاخر ایلدکاری زمان کوستزدکاری  
تلاشه بکرتک لازم کلور . بونی بر یولجی  
تلاشنه بکرتک بیله ممکن دکلدر . زیرا  
اولاد وعیانندن و مملکت واجبابندن  
موقه اولسون آیرلقده اولان یولجینک  
چهره سنده البته بر درجه به قدر حزن  
وتأسف علامتلی کور یلور . بزده  
ایسه بو علامتک عکسی کور یه ییلور  
ایلی . دیدم یا ؟ تلاشمز بر آن اولوصولی  
ایچون مشتاق و متحسر اولدقاری مسیره  
جان آتمق اوزره تلاش ایندن قادینلرک  
حالته بکریه ییلور ایلی .

یمن ایندر مکده اوانده والدهم همشیره .  
لرم وچولقم چوچقم ( که هر برینی  
بشقه بشقه بر صورت فوق العاده  
سورم ) ایشم کوجم حیاتم حریم  
خاطرمده بیله یوق ایلی . بونک وجهنی  
شمدی دوشونوب بولقدیم . اگر برمعین  
جنایتم اولوبده اوزون اوزادی یه  
محا کاتدن کچمش اولسه ایدم محاکات  
مذکوره نك انتاج ایله جکی جزابنی نه  
کبی محرومیتره دوچار ایلیه جکنی ده  
اولدن اوزون اوزادی به دوشونورک  
حکم الله کیردیکم کون مطالقات  
مذکوره نك جله سی بردن ذهنه هجوم  
ایله ییلور ایلی . شو مقدمانن هیچ  
بر بسنی کچیرمکنزین کندیمی دفعه

لدر ایندک یاغزده سیرجی اوله رق بز  
قاج یوز کشی وار ایلی . اسکله یه  
ایندیکمز بونک بر قاج مثلی دخی اوراده  
بکله مکده ایلی . ازاده بر قاج دوست  
چهره سی کورور ایدم که مو تا بکرنی کبی  
صاب صاری کسبشتر ایلی . بونلری  
کورمک دخی بزمن شطارتیزی منع ایتمز  
ایلی .

بلکه شمارتمیزی آر تدیرر ایلی .  
کندیلرینه وداع مقامنده ایتدیگمز تمنار  
هر کون یولده راست کلدیکمز زمان  
مرحبا مقامنده ایتدیگمز آشنالقدردن  
فرقی برشی دکل ایلی . ایشته تا اسکله یه  
قدر بویله بر نشاط تامله ایندک .

بزی واپور . کوتورمک ایچون  
غایت کوچک بر صندال کتورمشار .  
درت کور بکسی اولوب بز دخی بش کشی  
اولدیغمز حالده صنداله بنجه دوشنجی ایچون  
اوتوره جق برقالدی . بنه جگمز واپور  
هانکیسی اولدیغنی صوردم . کوروب  
او کوندکن صکره دومنک یکه اینلرینی  
بن الهه الوب صندالی واپوره قدر بن  
سوق ایلدم . سوقزه مأمور اولان  
ضابطان ونقرات اخر بر صندال ایله  
کادیلر .

بعضی خالص احباب واپوره کلوب  
وداع ایلدکاری صکره ده بزمن جودت

دخی کلدی . بکرنی کهر یا کبی صاب  
صاری ایلی . بو حالنی تعیب ایلدم .  
قورقه جق مرآت ایله جک تأسف  
ایله جک برشی اولدیغنی اکلادتم .  
تحف شنیدر ! بن حالا اعتقاد ایدیورم که  
قورقه جق مرآت ایله جک تأسف ایله .  
جک شی انجق جرم و جنایت اوله  
ییلور . بر آدمک جرم و جنایتی اولدیغنی  
حالده محکوم ایداسه دخی تأسف ایتامک  
لازم کلور .

واپوره کلان احباب هر بریمزک  
زهله نفی ایلدیکمیزی و سبب نفیز نه  
اولدیغنی بزمن سؤال ایدرلر . انی کیم  
ییلور که جواب ویرسون ؟ تا استانبولدن  
حرکت ایلنجیه قدر هر بریمزک زهله  
کیتدیگمیزی اسکلا یه مدق . نه بونی  
اکلادق نه ده مدت نفیزمی خبراله ییلدک .  
سرای برونی دوندکن صکره ایلی که  
سوقزه مأمور اولان ضابطانک اک  
بیوی اولوب اوزمان یکباشی رتبه سنده  
بولنان بحری بک توفیق بک ایله بنمردوسه  
نوری بک ایله حق افندیگ عکایه و کال  
بک دخی قبر یسه کیتدیکنی خبر ویردی .  
مدت اقامتیزی صوردق . جدا ییلدیکنی  
سو یلدی . دیرکن قبا حتمزده  
صوردق .  
رسماً قبا حتمز غزته جیک ونشمریات



مضرده بولنق دگی ایش! ایشته بنی حدت مراق یاس و سبار بوم قوله شیرک یکی بردن اوزمان یقاله دی .  
 بن بدرک تعطیلندبری غزته چی دکل ایدم . بقوص بکک ریاستی التنده تشکل ایش اولان اداره عز یزیه قومپایه سنه اوچ بیک غروش معاش ایله ترجن اولشیدیم . حتی بروقت بصیرت غزته سی ترکیه بیلدیکمدن بمشله بزه « ارمی کاتبی » عنوانی دخی بوندن طولای و یرمشیدی . شو حالده غزته جیلر نفی ایدیلور ایسه بنم نه دخی اوله بیلور ؟ نشریات مضرده بولنق بجه کلنجه : بن رخصتسن کتاب باصدم . نشریات مضر دکل مفید اولدیغی ایچون معارف نظارت جلیله سی بکایالکن رخصت و یرمش اولقله ده قالیوب حتی بعض آثارم ایچون مکافات یله و یرمشدر . بناء علیه کندیمک فی الحقیقه پک بوش یره کیتدیگی اکلادم ایسه ده ارتق ایش ایشدن کچدیگی کی درت آدمه بشیجی اولقدن قاجیق دخی بویه بر آجی زماننده رفقای بتون بتون زهرلیه جکندن هیچ رنگ و یرمدم . چونکه رفقا نك هیچ بریسنده ده قور یوق ایدی . ضبطیه نظارت جلیله سی بزم ایچون اطفای ایکیجی قاره دن بلیت

چقارمش اولدیغی جهته ینک ایچیک حتی کجه نك لطافتندن استفاده ایتک اوزره بعد الطعام کو کرته به دخی چیقدق . او کجه هوا غایت آچیق و اولدیجه مهتاب دخی بولدیغی جهته مر مره اورته سی صحیحاً نظرله حلاوت و یره جک برلطافنده ایدی . صانکه مجرد ذوق ایچون سیاحتته چقمش اوردلر کی بر قاج ساعت قپودانک یا ننده کز نیوب اکلندکدن و مر مره سطحی حقنده بر چوق شاعرانه سوزله یولچیری دخی منبسط ایلدکدن صکره یتاقلمز ه کلدک . پک صفای خاطر ایله او یقویه طالمش . ایرتسی صباح قباعه سلطانیه یه کلشز . بصری بک شهیدک سیاحتز بو رایه قدر اولدیغی خبر و یره ک واپوره یناشمش اولان بر بکک صنداله بیتمک کمزی تکلیف ایلدی . بشمز دخی بو صنداله بندک . بزى طوغریجه پسندیده نامیله قلعه سلطانیه ده قره غول بکلان بر کوچک واپوره کوتور دیلر . مکر بزم قدر بیوک متهلری قره ده کی حبسخانه لره کوتور میسوب بویه بکک سفینه لره محافظه ایدرلر ایش . بونی ده اوراده او کرندم اما شو بیوک تهتمزک حالانه اولدیغی قطعاً او کره مدیکزه تأسف و مر اق

ایدر ایدم . زیرا قباخمز فی الحقیقه غزته و کتاب یازمقدن عبارت ایسه بونک اول قدر بیوک بر تهجت اوله یله جکینه حالاً احتمال و یره ما مکده ایدم . مصر واپورنده محبوس اولدیغیزی اصلاً اکلماش اولدیغیز حالده پسندیده واپورنده حال محبوسیت ککندیسنی کوستر مکده باشلادی . سوقره ما مور ایکی نفر ضابطدن ماعدا سکن اون قدر دخی ضبطیه نفری اولوب بونلر کجه لری صبا ماره قدر بزى بکلر ایدی . لیکن حقاری انکار ایتملی یز که کرک بحری بک و معیتی نفراتی و کرک پسندیده واپور ری ضابطان وافرادی بزه هر حالده برادرانه بر نظرله باقره رق رعایتزده قصور ایتدیله .  
 حال محبوسیتک یوز کوستر مسیله برابر بو یکیده مسافر قالدیغیز چند کون ظرفنده ایتدیگیز ذوق و صفای ضابطلری دخی حیرتده براقه جق درجه ده ایدی . بزم قدر بیوک متهلرک چکله لری بیچاقلر آچماق لازم کلدیکی حالده یدیکمز او کمزده یدیکمز ارقه طرده بر مدولیت کامله ایچنده شن شطارتلی بولمقغیز کر چکدن شائیه جق احوال دندر . بر ازالق ضابطلر دخی سبب نفیمری بزدن صورمغه باشلامسونلری ؟ بن سبب

نفیمری اولجا ناردن او کر غمش رشاشمش بولدیغیم حالده بو کره انلرک بو سبب بزدن سوال ایلدک لری کورنجه نظر استخرا ام برقات ده اچلیدی . بن بو سوالک دخی حکمتنی صورمغه باشلادم . « ایشک ایچنده ایش وار » دیدیلر . بن حاله اولکی ایشی بیلورم که انک ایچنده ده هانکی ایش اولدیغینی اکلایه یله بم . نهایت سو یلنان سوزله قولاق و یردم . مکر بزى شهزاده ولی عهدده منسویت تهتمیله نفی ایشلر ایش ! فی الحقیقه بویه اولدیغی ده قطعاً بیلم یا ! حالایم ! اوزمان بویه بهو یلدیلر .  
 کندی کندیمه « ان الله مع الصابرين ! » دیدم . اگر اوزمانه قدر عبدالعزیز خاندن صکره وراثت سلطنت کیمه انتقال ایده . جکنی باری دوشونمش اولسه ایدم یورکم یا نمز ایدی . باری اوزمانه کلنجه یه قدر رفیقارمله اولسایده بر بجه کیرشمش اولسه ایدم ینه یورکم یا نمز ایدی .  
 واقعا بومسئله یه دأثر فرانسز جه اولدرق بر قاج رساله چقمش بولمسیله انی هر کس او قودیغی ککی بن دخی او قوش ایدم . فقط ایشته شمیدی له الحمد هر شی بر طرف اولش بولدیغی جهته کم و انکاره حاجت قالمسز بن طوس



TDVISAM  
Kütüphanesi Arsivi  
ZE 1093

طوغری سنی سویلهیم که اگر بورساله لر  
 کندلی دولتیم حقدنه اولوب ده مثلاً  
 پر و سیا و فرانسه دولتیری حقدنه یازلمش  
 اولسه ایدی نه اهمیت ویره جک اید  
 یسهم بونلره دخی عینله او اهمیتی  
 ویرمشیدم . زیرا بن دولت و مملکتیم  
 ایچون نه دوشونمکنده ایسهم انی عمومیت  
 اوزره دوشونمکندن هیچ بر ذاتک  
 شخصنه مخصوص افکار و مطالعانه  
 قطعاً بولمز ایدم . بو صورت بنی طا  
 نیانلرک جله سنجه معلوم و معارف  
 اولدیغنی بقیناً اعتقاد ایده یلورم .  
 نه حاجت ! بن جریده عسکر به محرر  
 لکنندن استعفا ایلدکن صکره کندیمی  
 حکومت ایشارندن بوسبتون چکمش  
 و او یوزدن حاصل اوله جق الملرک جله  
 سنی صحیفه خاطر دن سلیش ایدم . آحاد  
 ناسدن بر احد کبی برد کنجی کبی یشامق  
 عزمنه دوشمش ایدم . حتی بو حرکت  
 دخی حسابسز محاکمه سز بر حرکت  
 دکل ایدی . او زمان خدمت ایلدیکم  
 فزت لرده بوکا دایر بر چوق بندلرم  
 چیقیدی . اساس فکریم ته ون عالمک  
 مدار معیشتی خزینه دولتده ارامسنی  
 یا کاش کورر ایدی . بر آدم چالشق  
 زحمتی اختیار ایلر ایدم . کندلی باشنه  
 چالشدیغی زمانده یشابه یله جکندن

عبارت بر حقیقتی اخوان زمانه اکتلافی  
 ایسترایدم . هم ده یالکر قلبه دکل  
 فعل و حرکتله دخی ماده اثباته چالیشور  
 ایدم . بو یاده شفاهاً بحضرت ایدرک  
 کندیلرینی تشویق ایتدیکم ذاتلرچو  
 قدر . البته ویریلان کاغدی او قویه  
 بیلکدن عاجز اولان بر مرتبک سعی  
 دستله ایده التی یوزدن بیک غروشه  
 قدر باره قرانمقده بولندیغنی درمیان  
 ایدرک بعض کنجیری اوچوز غروش  
 معاش ایله بر دایره ده کاتب اولمقدن  
 ایسه مرتب اولمغه تشویق ایلر ایدم .  
 بوندن مرادم کنجیره صنعت فکرینی  
 صوقق ایدی . الحاصل خزینه دولتله  
 بار ولقدن کندیمی بالکلیه چکمش  
 و حکومتدن بکا کله یله جک مسعودیت  
 قبوسنی کندم ایچون بوسبتون سد  
 و بند ایش اولدیغیم حالده دیکر طرفدن  
 بزه اسناد ایدیلان اول یسوک منسویت  
 بنم ایچون یاقیشق یله آلمز ایدی و البته  
 جغنی عالم دخی ییلور ایدی .

ایشته بویله مدت عمرمه خیال  
 و خاطر مه کلدیکی کبی الی آخر العمر  
 کذلک خیال و خاطر مه کلیمه جک  
 اولان بر مادهیه اشتراک بنی وله و خیرت  
 درجه سینه واردیردی . حتی لطیفه  
 بوللو اولوق اوزره بوحاک رفیقاره

دخی آچدم . کمال بک دیدی که « اوت  
 ایچمده الیز یاده سکا یازیق اولدی ا »  
 حالو که بن بکا یازیق اولوب اولدیغنی  
 دخی ارامبورم . بویله بر حکمک بکا  
 یاقیشق آلوب المیه جغنی حساب ایدیورم .  
 استانبولده پیدا ایلدیکم معارفه یالکر  
 یاز بیلغمدن طولانی بزه آفرین دیانلرک  
 توجه و التفاتنه منحصر اولوب بوجک  
 رجاله منسویت پیدا ایتکه ذاتاً قومک  
 قدرتمک خار جنده بولنان یازی مشغولیتی  
 مانع عدا ایدر ایکن برده بنی بویله ایش  
 ایچنده کی ایشلر ایچنده فرض ایده بیلک  
 انکا بنی بر درلو ذهنم قبول ایده میور .  
 ماهه الاشغالم جدا و حقیقه یالکر مطبعه  
 مک ایچنه منحصر اولدیغنی حالده او یله  
 اوج اعلائی افلاک سیاستده بالا پرواز  
 اوله بیلک احتمالی کندیمدن اوزاق کو  
 ریورم . بر شی سویلهسم انا نور  
 میسکن ؟ الکیسوک میملره سزنی تأمین  
 ایدرم که استانبولده ایکی سنه مدت  
 قالمش اولدیغیم حالده بر کون فرصت  
 دوشور و بده یا بر جمعه سلاملقدن یا بر  
 الایده ذات شاهالنهک یوزینی کورمکه  
 موقق اولمش آدم دکلم .

بونلر شمده کی حالده حکمی قالمش  
 اولان بر زمانک بند شمده کی حالده هیچ  
 بر حکمی قالمش اولان و قوقواق اولدیغنی

ایچون هیچ بر حرفنده مبالغه یله  
 احتیاج بوقدر . مراد اخوان زمانه  
 بر عبرت و یرمک قضیه سندن عبارت  
 اولدیغنی ایچون کندیلرینه اخطار ایتک  
 ایستورم که ایشته بویله اصلاً خبردار  
 اولدیغنی شیار ایچنه ادخال بر نفی ابدی به  
 قدر کیتک دخی سرگذشت احوال بنی  
 آدمده بولنور . بن استانبولده هر نه  
 دوشومش تصور ایتمش ایسهم انی مؤ  
 لغاتمه یازمشدر . انیم که مؤلفاتم  
 ایچنده بر حرف بنم بویله بر آدم اولدیغمه  
 دلالت ایتز . هر سطر ی بکا اسناد  
 او انان شیک عکسنی اثبات ایچون بر  
 شاهد عادل مثابه سینه قائم اولور . بو  
 حقایقی دخی بر ارق رفیقاره آچدم .  
 ذاتاً منبسط و شطارتلی اولان رفیقاری  
 شو افاداتم دخی بر اعلا قهقهه ایله  
 کولدیردی . حتی بن یله کولدم . زیرا  
 ایش ایچنده نی ایش دیدکری شی ارتق  
 ایش ایشدن چکمش صورتنه منقلب  
 اولدیغنی ایچون اغلامش یله اولسهم  
 فائده و یرمه جک ایدی . باری کولمک  
 ایله استفاده یه چالشق لازم کالیدی .

بسیار ایلده واپورنده اوج درت کون  
 او توردق . بومدن قوق و صفا و یرمک  
 ایچمک و طاووله او یشامق و کیتک ایلری  
 اوزرنده چناستبق یا یق و بر اراق دخی



کتاب او قونق ایله گجوردک  
 بحر یه لیلر جناستیق ذنیلان تعلیمی یالکز  
 آرمه جیلق ایچون ایلدیلور اعتقادنده  
 بولندقلرندن بنم ایب اوزرنده اجرا  
 ایلدنیکم بر قاج جناستیق حرکته شا.  
 شدیلر قالدیلر . بعضیاری کیمچیلکمه  
 ذاهب اواق ایسته دیلر . بو صورتک  
 هر کس ایچون لزومنی وعمرنده دکر  
 وکی کورمیان مملکتلر مکاتبنده دخی  
 اجرا ایلدیلکنی اکلاتجه یه قدر باشمه  
 حال کلدی . کجه یلدیزلر باقرق  
 دب اکبرک ایکی یلدیزدن النان استقامتله  
 شمال یلدیزی بولق ومدکور یلدیز  
 واسطه سیله پوصله نك درجه صحتنی  
 تطبیق ایتمک وافق ایله شمال یلدیزی  
 اراسنده کی زاویه دن بولندیلر نقطه نك  
 قاج درجه عرضنده اولدیغنی استخراج  
 ایتمک کی مباحثی کیمچیلر صرف  
 کیمچیلکه عاند خصوصاتندن عد  
 ایدرک کندی تعبیرلرنجه بر باشی بوزو .  
 شک بوناری اوگر می نه دن لازم کلد .  
 یکنی بر درلو تعیین ایده منزل ایدی .  
 اکلام که انسان فونک آهنگ عومیسنی  
 ولو که مقدمات صورتله مختصراً  
 اولسون کوروب احاطه ایشیمجه ذهنی  
 بوسبتون بالجزید هر شی عومیت  
 اوزرده محاکمه دن حاجت قاه بختدر .

ایشته پسندیده واپورنده بو صورتله  
 امر از اوقات ایتمکده ایکن برده بر کون  
 در سعادتدن بحری بکته بر تلغراف  
 کلدی . مالی حایه واپوری صورت  
 مخصوصهده ارسال اولندیغنی بیانله  
 منفیاری یعنی بزی اکارا با محل  
 نفیلرینه کوتورمکدن عبارت ایدی .  
 تلغرافدن بران صکره واپور دخی کلدی  
 چاتدی . در حال واپوره نقل ایتمک  
 تدارکاته مسارعت ایلمک .  
 بوراده بر تحفلق واقع اولدی که  
 حکایه ایتمدن کچر ایسه م سرکدشت  
 ایچنده مطلقاً عمداً بر نقصان بر اقس  
 اولورم . شو یله که :  
 بکلک فلیقه یه بنوبده حایه واپورینه  
 چیقدیغیر زمان ایر یجه قاره یقیلی ارمنی  
 چهره لی قیافتی هیچ بر شیئه بکزه من  
 بر ادم کوردم که بزی سیر ایدیلور ایدی .  
 بو ادمک کیمچی ما کینست سفره جی  
 کی بر شی اولدیغنی قابندن قیافتندن  
 حال وشانندن پک بدیچی ایدی . کند .  
 یسنده یولچی قیافتی ده یوق ایدی .  
 حاصلی بو ذاتک اوراده پک لزومسز بر  
 آدم اولسی نظر دقت و اهمیتنی آچدی .  
 بر ایجه دوشوندیم . بونک جاسوس  
 اولسندن بشته بر شیئه ذهنم یاتدی .  
 کیفیتنی فرانسزجه اولدق کال بکه

TDV İSAM  
 Kütüphanesi Arşivi  
 No 2E.1093

آچدیم . احتمال ویره مدی . حالبو که  
 بزم فرانسز جه یه حریفک ده ازیاده  
 قولاق قبار تمسی بتون بتون ظنی تأید  
 ایلدی . بو ازالق بحری بک یا نمه  
 کلدی . نه قونوشدیغیزی صورتی .  
 اصلا تلغردی بی اسیر که مدم . شو آدنده  
 جاسوس حال وار « دیدم . کندیشی  
 کرد بکزاده لرندن پک مرد بر چوجق  
 اولدیقتن اودخی سوزینی اسیر کمدی .  
 « اوت ! جاسوسدر . هیچ لزومی اولدیغنی  
 حالده کوندرلمش . کویاسز فرانسزجه  
 بر شی سویلر ایسه کزانی اکلا یه جق »  
 دیدی و صنعتجه الک بیوک مهارتی کند .  
 یسینی ضا قلامق صورتی اولمق لازم  
 کلدیکنی حالده انی دخی بجره میان شو  
 مهارتسز جاسوسی میرومی ایله کمیدن  
 طیشارویه چیقاردی .  
 اگر هوا مساعد اولسه ایدی بو  
 حایا واپورنده دخی پک زیاده راحت  
 وصفا ایده جک ایدک . زیرا اکثر عسکرلر  
 کی بونک ضابطانی دخی پک انسان  
 ادهلر اولوب اول امرده بزم حایزه  
 زیاده سیله آچیش اولدقاری حالده  
 صکره بزده فتورسزلق کوزملاری او .  
 زرینه بزه زیاده سیله ایضندیلر . مکر  
 بولر بزی اویله چوقلق کوکرته به  
 چیقارماغنی امر ایشلر . سبی ایسه

شاید چوققلیق و ملاحظه سزلق ایله  
 کندیشی یاسه قایدی رازق ذکره آتار  
 حایزه قیابارز مطالعه سی ایس . بشقه  
 درلور ووجهله اعزاز من خصوصنده  
 ضابطانه صورت مخصوصهده توصیدلر  
 ایشلر . حالبو که ضابطلر بزده اویله  
 حایزه قیاجق مرتبهده یاس و فتور  
 کورمه لرندن کوکرته به و کوپری او .  
 زرینه دخی چیمغه مساعدده کوسستر  
 دیلر .  
 نحوست طالع لرنیک سائمه ایجاباتیه  
 سوریلوب کیدن بش کشینک نحوستی  
 کی یه دخی تأثیر ایدر ایسه استغراب  
 اولنه جقمی ؟  
 کایبولی بوغازندن چیققدن صکره  
 روزکاری موافقجه بولدقاری ایچون  
 قیودانلر براندا یلکنی یایمغه قرار  
 ویرمشلر ایدی . یلکن راندا سرزننه  
 مر بو ط اولوب انبارده محفوظ اولدیغنی  
 جهتهله چیقاردیلر یرینه طاقدیلر . شو  
 حالده کوکرته به قدر ایندیرلمش اولان  
 راندا سرشنی تکرار پوقارویه قالدیرمق  
 لازم کلدی . تمام یرینه ایصال ایدیه .  
 جکی ائتاده خللاط قومسومنی ؟  
 او فوجه سرن تکرار اشاعی به ایندیگی  
 ائتاده بر ننه ک باشنه راست کلوب بیچاره  
 بابایکت کوکرته اوزرنه فریشتی .



بو حال جمله مزی پریشان ایلدی .  
 امدادینه قوشدق . الدن کلانی اجراه  
 قصور ایتدک . فقط زیاده سیله زده نمش  
 ایدی . قالدیردیلر قاره سنه ایندیروب  
 یتاغه یاتردیلر . اعاده عاقبت ایندوب  
 ایتدیکنی خبراله مدق .  
 برده او جاقدر فضله سی بولنان کور  
 کولنی طیشارویه چیقاروب دکره  
 دوکک ایچون تیوردن معمول بریوک  
 قوغده یه طولدیره رق کوکرته اوزرینه  
 چکده کبری معلومدر . بو عملیاتک حین  
 اجر اسنده دخی مفره دینک ذاتا آشمش  
 بولنان محوری قیریلهرق اشاغی به دوشن  
 قوغه بر آتشیجی نفری ده ا زده لمش .  
 شو ایکی وقوعات فلاکت ایچنده  
 بولمقده اولدیغیمز آخر طادینی دخی بزه  
 غیب ایتدیردی . هله بن پک زیاده  
 متالم اولدم .  
 مدلاو آچیلرینه طوغری کلدیکمده  
 طالعبار بیودکجه بیومکه باشلادی . واپور  
 ایسه هم نارین هم ده بوش اولدیغی جهته  
 او قدر یالیا اوردی او قدر صاللا ندی که  
 ارقداشلر اولو کبی یاتدیلر . بن هر نه  
 قدر قیودا نک یا نندن آیرلدم ایسه ده تمام  
 مکعب الشکل بر صندیفک اوزرنده اوتور  
 مقده ایکنر بالیاده صندیقی ایله برابر  
 تکرلیدیکی کورنجه بو حاله کیسک

فرق بش در جعدن زیاده یالیا ایتدیکنی  
 حساب ایتدیجه طوغریسی دوچار اولدیغیم  
 خوفی بر درلو کتم ایدم .  
 ایشته بویله چالانا نه چاقانه بر صورت  
 مده شهده اولهرق ردوسه قدر کلدک .  
 مکر بزدن اول بربری اردی صبره بر  
 قاج تلغراف اورایه ارسالری اخبار  
 انلش ایش . بوندن بشته بر چوق اهر  
 نامه مکتوبلر دخی بزمله برابر کش  
 اولدیغندن بزدن اول سوقزه مأمور  
 بحری بک نیشارویه چیقهرق متصرف  
 بلده وقلمه محافظی ایله مذاکره انلش  
 فرمانرمرده قلععه بندایدیلر کلمر مزرح  
 اولوب اوزمانه قدر امثالرک قلععه بندلکی  
 قلععه ایچنده تدارک ایدیلان بر خانه ده  
 اقامتدن عبارت ایشسه ده بزم بویله واپور  
 مخصوص ایله کوندرلک کلمر اهمیتیمی  
 آرتدیرمش اولدیغندن قلععه ییکباشیسی  
 بولنان عطا افندی بزنی درون قلععه ده  
 محافظه ایدمه جکی جوابنی ویرمش .  
 بزم ده یوز مزی کورمدکبری حاله  
 پک تهلکه لی ادملر اولدیغیمزنی حکم  
 ایشلار . فرنگ یا خود قاری قیافته  
 کیروب فرنگستانه قدر قاجیه جگمزی  
 تخمین انلشار . نهایت صورت محافظه  
 مزه او زاده بر قرار ویریله میسوب تا  
 استانبولدن تکرار استبدان ایدلمش

حالبو که کرک فرمان همایونده و کرک  
 اسرنامه برده و نسر برانلرده قیاسیمز  
 نشریات مضره ده بولمقندن عبارت اولوق  
 اوزره کوسستزلمش ومدت نفیمز دخی  
 «اصلاح نفس ایتدیجه یه قدر» اولوق  
 اوزره تعین اولمش . بوده انسانک  
 عمرینه قدر سوره یله جکی بولوق پک  
 اوزون بر تخمینه محتاج دکلدلر .  
 نه ا بسه بزم بورالردن خبرمز بوق آ؟  
 واپورردوس لیمان قدر کیردی . بزنی  
 چیقاریق ایچون اشارت ویردیلر بزه  
 توفیق بک ایله برابر ارقداشلری وداع  
 ایدرک چیقدق . طوغریجه حکومت  
 قوناغنه کوتوردیلر . متصرف پاشانک  
 قارشومنه چیقاردیلر که او زمان متصرف  
 معشوق پاشا حضر تلری ایدی .  
 یتیمه وارمش رذات اولوب عالمک پک  
 چوق کرم وسردینی کورمش اولدیغی  
 جهته بزنی کوزل قبول ایتدی . حتی  
 اوراده بزه برده یتیمک یدیردیکی کبی بر  
 ایکی اقسام اقامتگاهمزه دخی طعام  
 کوندردی . حال و خاطر سؤالندن صکره  
 اوراده دخی سبب نفیمز صوراسونمی؟  
 بن هنوز سبب نفیمز اولوق اوزره دهیمده  
 قطعیاًر شیشه قرار ویره ماش اولدیغیمدن  
 ایجاب ایدن جوابلری توفیق بک اعطا  
 ایلدی . نهایت بزنی درون قلععه یه

ادخال ایلدیلر .  
 اولجه یازمش ایدم که بن بوقلمه یه  
 بغداد سفرنده دخی اوغرامش کرمش  
 عجایب وغرایبنی کورمش ایدم . بوکره  
 نه زمان چیقه یله جکی کسندیم دخی  
 بیلدیکم حاله منفیا و محبوسا کیریشم  
 اولکی کیریشه اصلاقیاس قبول ایتیه جکی  
 رعنا ییلورسکر . بتون مملکت خلقی  
 اسکله یه چیقمشلر بزنی تماشایدرلر ایدی .  
 انجیق بریولجی نی تماشایتمکله واپور  
 مخصوص ایله ککش اولان محبوسلری  
 تماشایتمک اراسنده اولان فرقی کیم  
 بوله مز؟  
 بزنی طوغریجه قشله یه کوتوردیلر .  
 عسکری بزدن اولجه حاضر لاشلار .  
 زیرا بزم کبی منفیلری عسکر میاننده  
 شهیر ایتک و شاید قلععه قبول ندن چیقوب  
 قاجامق ایچون بزنی نفراته بللمک عادت  
 ایش . بونک ایچون مخصوصا دیزلمش  
 اولان عسکرک اوکندن کچدک . نفرلرک  
 چهره مزی عاداتا از برله مک ایچون دقتلی  
 دقتلی باقشاری البته هر یوز که تأثیردن  
 حاله قائمه حق اولان بر باقیش ایدی .  
 شهیرایشی دخی بتدکدن صکره  
 بزنی ردوسک الک مرتفع بر موقعنده  
 واقع زندانک ارقه طرفنده بر خانه یه  
 کوتوردیلر که ایکی اوطه سی برده کوچک



صفه سی وار ایدی . محافظه من  
ایچون اون قدر ضبطیه قوی دیلر .  
واقعا بوقدر محافظک محافظه سی التند  
یشاقق پکده ذوقه کیدر برشی دکل  
ایسده بزه حالا قنور یوق ایدی . بنا  
علیه خانه مزه کیر کیرمز برازمفروشات  
تدارکنه وفامیلایارمز استابولدن  
جلب ایتمک صورتیه قیام ایلدک . بو  
عزمز اوزرینه کرک ضبطیه وکرک  
عسکر بیگباشیری همان شمیدین  
یوتدارکاته حاجت اولدیغنی خبر  
ویره رک بو خانه نک بزه مسکن دائمی  
اولمیه حغنی اشراب ایلدیلر ایسده  
بزهنوز حکومت و پولیس وضابطه  
لسانک بویله اینجه مؤدارینی اکلایه جق  
قدر عالم اولدیغمزدن عزمزی اجرادن  
کیو دوئمک .  
استابولدن چیقار ایکن جودت بکا  
یکرمی ایرا ویرمش وتوفیق بکک دخی  
بر خینی پاره سی موجود بولمش ایدی .  
بوناردن صرفه باشلاق . برماصه بر  
قاچ صندالییه بیک سفره سی وسار  
بومقوله فالزمه بی هاپیه ایتدیر رک  
( ایدرک دکل . چونکه بزه قیودن  
طیشاری به چیمق بساقدر ) خانه مزنی  
بیانی دوزلوب یازی به یله باشلاق .  
فکر مزک نه قدر مستریج اولدیغنی بوندن

اکلار سکر . زبیر افکر مستریج اولدقدن  
صکره یازی یازیله مینه جینی درکاردر .  
بن ذاتا زتکین بر آدم اولوب قیام  
سعیله یشاققده بولندیغیم جهته منفا  
چالشه رق یازدیغیم یازی استابوله  
بالار سال هم بوراده اون بش نفر قدر  
فامیلیام خلقنی وهم ده منفا ده کنیدی  
یسلیه یه بیله جگمی ده یولده ایکن  
حساب ایشیدم . بناء عایه خانه مزده  
براز یرلشور یرلشن عادتاً جدا بر اهتامله  
یازی به قویولدم . بر قاچ بار چه شی باشلامکه  
انلرک بر یسی دخی ( اولوم اللهک امری )  
سرلو حه سیله بر کوچک حکایه اولوب  
لطائف روایات سرلو حه لی جزو  
میانده طبع اولمشدر .  
بوخانه ده اوچ کون قدر اوتوردق .  
واقعا اوچ کون مدت قیودن طیشارویه  
چیمقسزین بر کوچک وفنا خانه ده  
اقامت ایتمک طبعه خینی ثقلت ویرمش  
ایدیسه ده استابولدن ردوسه و اوخانه یه  
کلنجه به قدر کچوردیکمز زمان پزی  
متهلمک حالنه اولدیجه آلسدیرمش  
بولندیغنی جهته بوخانه ده کی صورت  
معیشتری تکدیگر یوزه طائلی کوسترمک  
ایچون توفیق بکله بر بر ییزی تسلی ایلر  
ایدک . موسم هنوز نستان او اسطی  
یعنی بهار اولوب خانه مزک بر جهته

چاق ایله مفروش و اوزری چارداق  
و آصمه ایله مستور کوشک و مهتابیه کی  
بر محل اولدیغندن اوراسنی بساقسیر ایله  
بالتزین اقساقملری اورا جفده وقت  
کچوره جگمزی بر بر یوزه اکلاتور  
ایدک .  
بز بومطالعات و خیالات ایله فلاکت  
حالمز ایچنده لذت ارامقده ایکن ذکر  
اولنان خانه یه دخونزک دردنجی کونی  
اولمی ایدی که قلعه بیگباشیری عطا  
افندی النده بر تلغرافنامه سر عسکری  
اولدیغنی حالده کلدی . تلغرافنامه بی  
بزه ویروب اوتوندی . ردوسدن وقوع  
بولان استیذانه جو اباچکلمش بر تلغرافنامه  
اولوب خلاصه حکمی «مدح و توفیقک  
اورا جده بر محفوظ یرده حبسیله کیسه  
ایله اختلاط و مخابره ایده ماملرینه زیاده  
دقت اولتمی » صورتدن عبارت ایدی .  
بیگباشی حفر تری بو محفوظ محکم  
زندان اوله بیله جگنی و متصرف پاشا ایله  
بو صورتیه قرار ویردکرینی دخی شفاها  
خبرو بر مسومنی ؟  
ایشته بو حوادثی الدیغیم زمان بر کره  
کوزلم اوکنده دنیا قول قول دوئمکه  
باشلادی . هینتین اشاقق به طوغری  
بر فائق ایتمک باشلادیغنی حسن ایتدم .  
اوزمان بیگباشی به بالاعتدار قصورمه

قالماسنی رجایلیدیکم کی بوراده دخی قازلم  
افندیلرم حضراتنه اعتدال ایله قصورمه  
قالماسنی رجایلیدیکم عراض ایلرم که  
اوزرمه کلان بوفائقک خوفدن منبعت  
یک تهلیکله بی بریشی اولدیغنی کسندیر  
کسندیرمز همان بر یسوک قدح عرق  
طولدیروب شبهه سزالی دره سندن  
زیاده و یوز دره مه قریب اولدیغنی  
خالده انی بر دن ایچدم . اوچ بش  
ثانیه صکره بوده بیغنی دوندیردی  
ایسده تزیید ایلدیکی جرأتم واصل اولان  
خبر عظیم اوزرینه حاصل اولان  
یاسمه کوزلن مقابله ایده ییلدی .  
اندن صکره بیگباشینک اوکند دوشدک .  
عادتاً مقتله کیدر کنی بر یاس نام ایله  
بوریدک . کیتدک . واقعا بویله بر  
دهشتلی فکر دخی بکا بر قاچ کره  
کیشیدی . صکره دن تعاطی افکار  
ایدرک اکلادیغمه کوره رفیق توفیق  
بکه دخی کیش . انسان قیامتک در جاتی  
بالحا که کندی نظر نه دخی ثابت  
کور میوبده تهمتی کندی خیلاتدن  
عبارت قالدیغنی زمان اوتیه ت اوزرینه  
کندیسی ایچون تعیین ایده جکی جزا  
دخی انجق محکمه خیالاته حواله اولوبور .  
خیال ایسه نه کنیشدر ! انسانک خیال  
خانه سته نه کار ! فقط قضا بر کره واقع



اولدی . ارتق قضایه رضادن بشقه  
السدن نه کلور ؟ ایشته اور تلغرافی  
الدیغمز زمان هر قضایه انا هر قضایه  
جدأ رضا کوسترهك بیکباشینک اوکنه  
دوشدک . زندان تعبیر اولندان محله  
قدر کلدک .

کیردیگمز محله یالکز بر تماشا ایچون  
کیره جک اولسه کر بونک حقنده زندان  
تعبیرینی پک نابجا کور رسکز .  
توار یخنشاسانه معلومدر که عثمانلیلرک  
قنچندن مقدم ردوس قلعه سی شوالیه  
دینلان مجاهدین دین نصارا الرنده  
اولوب انلرک دخی «غران متر» دیدکاری  
بر رئیسلمری وارایدی که بیاغی مستقل بالرأی  
قرال صورتنده اداره امور مأمور  
ایدی .

ایشته الخاله هده ردوس زندانی  
دینلان محل بو غران مترک وقتیله  
کندیسنه اقامتگاه اتحاد انلش اولدیغی  
سرایدر . واقعا هرور زمانه بوسرای  
دلارا خراب اولدیغی کبی مؤخرأ حرکت  
عظیمة ارض ویانی باشنده بر ججخانه تک  
بر هوا اولسی صدماتی الله بتون بتون  
یقیلوب سنکره دخی حبسخانه اولق  
اوزه غایت مین و مستحکم بر صورتده

تعبیر ایلدیش ایسه ده محل مذکورک  
موقعی هب اسکی موقع اولوب ارتقاعی  
ردوسک هر طرفدن زیاده بولندیغی  
کبی لطافت موقعیسی دخی هر طرفدن  
زیاده در .

اصل پرائقه بند اولان قاتل  
وحیدودلرک قفوشاری اوزری کر  
اولوب بوکرک اوستی دخی ایر بیجه چاقل  
طاشی دوشمش غایت واسع بر طامدر که  
انک اوزرینه چقیلور ایسه بر کره اوک  
طرفی بکرمی بشدن قرق میله قدر مسافنده  
واقع اناطولی سواحلنی تزین ایدن  
طابغره قدر دکر اوزرندن غایت کوزل  
بر میدان نظارت آچار . دیگر طرفی  
ایسه ردوسک باغلیغی اولوب خارچندن  
منظره سی عاداتک لطیف بریپی زاؤلر  
حده سی قدر انظاره حلاوت و یرر  
نفس ردوس شهری اوزرینه اولان  
نظارتی ایسه عاداتا بتون شهری  
شاملدر .

لکن بن دعا ایدرم که سزبو موقعی  
کوره جک ایسه کر یالکز بر سیاح صورتنده  
کورکز . بزم کوردیگمز صورتده  
کور مکدن الله دوستلمری دکل جندأ  
دشمنلری دخی اسپر کدنسون . بز بو  
موقعه بر موقع فرحفا دیه کیرمدک .  
بر محبس بر زندان بر دیر یلر مناری دیه

کیردک وفی الحقیقه اوله بولدی .  
بز ه اقامتگاه اولیق اوزره تعیین  
ایلدلمری محل الی بغدای انباری  
اولیق اوزره غایت فنا یابلیش اویچ اوطه  
بر صغه برده مطبحدن عبارت اولوب  
اول قدر پدس هر دار بر باد ایددی که  
بونی بز نه قدر تعریف ایتسه کینه سزه  
اکلا ته میز . سز دخی ذهنکرده تجسم  
ایتدیرمک ایچون نه قدر چالشمش اولسه کز  
ذهنکری بیهوده یورمش اولورسکز .

عسکرلر بزم یتاقلری و تدارک انلش  
اولدیغمز بر قاچ پارچه شیلری بورایه  
کتوروب اورته یره ییغدیلر . چکلدیلر  
ایشلرینه کیتدیلر . بز توفیق بک الله  
بونلرک قارشوسنه کچوب دوشونمکه  
باشلادق . یانغیندن درت بش پارچه  
اشیاسنی قورتاروبده انلرک قارشوسنه  
کچهرک مایوس مایوس دوشونمکده  
اولان آفت زدهلرک حالی ووضعی ظن  
ایدرز که بزم قدر آجینه جق صورتده  
دکل ایددی . همده اوله مز .

او کون اقشامه قدر بو حالده دوام  
ایتوب همان یکدیگر مزه خطا با شق شقه  
ایده نامش اولدیغمز بغه یه حل ایدیه جک  
بر ماده دکلدن . اقشام اولدنده قلعه  
بیکباشینی کلوب بزم حال دیگر کومری  
کورنجه تسلی یه باشلادی . انجق مانده

نه بو حاله سببیت ویرنلرک بریسی ده  
کندیسی اولدی . اگر بزم صورت  
محافظه کرده اول قدر تلاش ایتماش  
اولسنه ایددی بز دخی اوزرمانه قدر نادر  
اولیان امثالز مثلاو قلعه ایچنده بز خانه ده  
اقامت ایده ییلور ایدک .

تی امثالزک کورمش اولدقلمری  
دهامله یه نظراً اقامت ایدیه جکمز خانه ده  
مستحفظه بیله حاجت قالمسزین یالکز  
قلعه قیو لرندن خارجه چیقارماقی  
شرطیه عاداتا یرلی اهالی کبی سر بست  
سر بست او توره ییلور ایدک .

مع هذا ادجکمز بز کوزل رعایت ایددی .  
او اقشام کندی خانه سندن طعام کتور .  
تهرک ساعت اوچه قدر بزمه برابر  
او توروب بغده کچه مزک خیر اولسی .  
تمنیایله چیقدی کتدی .  
کچه مز خیرمی اوله جق ؟ هیهات .  
او خیر الیالی اگر بر آن اول صحیفه خلا  
طردن بالکلیه سیله ییلور ایسه ک بز او  
زمان مسعود اوله جتیزه بونی ده اورایه  
کیرر کیرمز اکلادق . هر نه حال ایسنه  
قالقوب براز آرنه رقی یتاقلری سردلی .  
او یقونز کرده ؟ اورو مجکلرک هر بری  
انسان بیجه سی قدر . عقر بلرینکج کبی !  
اور کجه ان دیدکاری بر نوع ییاض  
کشتکله عاداتا خانکی حیوانلرکی



قولاقلمز خداسنه قدر کاورار و مطلقا  
 اوراده بزى بك ببانجى بولدقارينه  
 هبى اولميدور گمدور و سيم سپاه كوزلر  
 ينى بزه چور يوب احوالمرى نظر دقتله  
 تماشا ايديدورلر بو حيوانجى قارلر  
 اوزرى دست قدر تله اول قدر كوزل  
 نهش و ترسيم ايدلشدر كه صكره لرى  
 بونك تماشاسى بنم ايچون بر يوك  
 اكلنجه اولمشيدى فقط ابتدای  
 احوالده بونلرى كورمكدن حاصل اولان  
 دهشت نهر يقدن مستغنيدر يانه قدر  
 جام بوجكلرى وار ايدى ! همان  
 سينكلر قدر ديسم بالغه ايتماش او  
 لورم امان بونلر نه مستكره حيوانلر  
 در كچيدكلرى يرلده اول قدر مستكره  
 بر قوقو براقورلر كه انسانك معده سنى  
 بولانديرر سيلارلرجه پره و تخنه كهله  
 سنى آريجه ملاحظه ايتليدر بو قدر  
 حشرات ايچنده انسانك كوزلرينه  
 او يقوى كير ؟  
 ايرتسى صباح عسكركوردن دخى  
 استمداد ايدرلر اوزنه لغى تميزله مكه باشلا  
 دق عمرمه ايلك دفعه اوله رق خانه  
 امورى ايچون اوراده قوللرى صيغادم  
 تميزلورشى دكل كه ! فصل ايسه يك  
 بلا ايله يالكن بر كو چك اوله ينى تميزايد  
 ييلدك ايسه ده طوانى فلانى اولديغندن

و حشراتك ميليونلرى ايسه طوان كير  
 يشارى ارانده كزدى كندن بر قاج طوب  
 كاغد الهرق وايكى كون مقدارى خاليشه  
 رق مذكور اوله ينى بر اعلا كاغذ لادق  
 بر طرفنه مناصه ينى وانك اوزرينه  
 كتابلرمزى ترتيب ايدوب ديكر طرفنه  
 دخى بتاقلرمزى سر مش ايدك كورسه  
 ايدى كز يياغى بر محرر اوله سنه بگره تور  
 ايدى كز  
 شو اجراءآت بزى حشراتك هجوم  
 واز عاجندن ينه محافظه ايدمدهى مادتا  
 كچه او يقوسندن محروم قالدق جنلك  
 تدبيرى خاطر يميزه كلديسه ده بونك  
 تدار كننده كور يلان مشكلات بر قاج  
 كون بزى دوشونديردى نهايت  
 جنلكى كنديمز ايچوب ديكمه قرار  
 ويردك بوكا اوله توفيق بك باشلادى  
 لزومى اولان بزى بالبايعه مكعب بر جنلك  
 بيچدى و اولدقجه بر مهارتله ديكدى  
 واقعا بو جنلك بك كوزل او اشيدى  
 انجق طوانى دوز اولديغندن بر كچه  
 طواندن جنلك اوزرينه دوشن بر كور  
 بچه لن جنلك هر طرفنى كزدى  
 حالده طريق رها بوله مينجه بر طرفنده  
 بوزولدى قالدى توفيق بك دخى  
 جنلكنك طوانده تماشاسى طبعنه  
 لطافت و برميان بر حيوانى بر مدت

TDV ISAM  
 Istanbul Arşivi  
 10 2E.1093

سير ايتكه مجبور اولدى  
 توفيق بك شو حال بنم ايچون بر  
 تجربته مقامنه قائم اوله رق بن جنلكمى  
 بعينه تر به رده كى صندوقه دل شى كنده  
 بيچدم ترز يلك صنعتنه عمرمه برنجى  
 دفعه اوله رق باشلامش ايديسه مده  
 اولانجه دقتى صرف ايدرلر فصلسه  
 ديكه نيشكه موفق اولدم بو صنعتده  
 او يولغامق دنيلان عمليات بك قولاي  
 ايسه ده قيو يروب باصديرمق كوچ  
 اولديغنى اعلان ايدرم  
 جنلكى قورديمز زمان ضابطلر  
 ونفرلر و حتى توفيق بك بيله قهقهه  
 لرله كواشلر ايدى بن ايسه طواندن  
 جنلك اوزرينه كور بچه لن دوشر  
 ايسه طوتو نه ميوب اشاغى به قدر  
 اينه جكنى او حالده قاجوب كيده جكنى  
 حساب ايله متسلى اولور ايدم  
 فقط جنلك هر كوشه سنه مر بوط  
 اولان درت دانه ابي هر كچه ديوارلر  
 ربط ايتك خدمتى بر قاج كون صكره  
 ينى اوشديرمكه بوندن واز بيچدم  
 اندن صكره ايسه بزم جنلك جينيله  
 بر چنكانه چركه سى شى كنى آلدى  
 اما شكل و صورت ارايه جق بر موقعه  
 دكلر شمراته قارشو بزه شكل  
 و صورت لازم دكل مدار محافظه

لازم محافظه ايچون ايسه بزم جنلكك  
 شكلى اشكال سا تره نك بجه سنه مر جج  
 ايدى  
 تدارك ايلديكمن تجربه لر و لوازم  
 سا تره ايله يمك پشورمك وظيفه سى  
 بر كون بكا ديكر كون توفيق بكه انتقال  
 ايدر بر وظيفه اولدى مدت العمر  
 يمورطه پشورماش و حتى اقسامه نه ييه  
 جكنى دوشونماش اولان بر ادملك ات  
 آيرمق صوغان صويغى و طوغرامق  
 قاورمق طاندى طوزى يرنده يمك پشورمك  
 مجبور ينى بر كره ذهنك زده بولكن  
 بر كت و يرسون كه توفيق بكك ذكاي  
 مخصوصى بزم ايچون مطبخ امور انده بر  
 معلم يرينه قائم اولمشيدى  
 مطبخ خدما تنده لك اوزون ايش قيه  
 و صوغان قاورمق اولوب بونك توقف  
 ايدى كى يارم ساعتدن زياده زمان كند  
 يمى يالكنر الله قاشيق طاهه ايچنده كى  
 قيه بنى و يا خود صوغانى قار يشد بر قيه  
 اشغال ايدم مدتيكمدن ديكر ايه ده بر  
 كتاب آلوب او قور ايدم هو اصحباق  
 بن قان تره باشم الم و او سيم باشم  
 شيجى چراغى كى ات و صوغان قوقار  
 شمعى او حالى دوشونديكجه مادنا كوله  
 حكيم كلور لكن اوزمان كوله حكيم  
 كلر ايدى واغلايه جيم كلور ايدى



اسباب راحتی است که ماله وصل قور  
بولمش اولدیغیزی حکایه به مسارعت  
ایدیشمردن بو محنت خانه به در حال آلتش  
اولدیغیزی حکم ایدر ایسه کز یک بیوک  
بر خطاده بولمش اولورسکن . او رایه  
کیردیگمرک او چنجی درنجی کونی  
بیچاره توفیق او یله بر شدتلی خلیجان  
قلب یقاله دی که کوزلرندن سیل کبی یاش  
چاغلا دیغینی کورنلرک یورکی پاره لنور  
ایدی . کندیمه باققدن عاجز بولندیغم  
حالده بو بیچاره خسته نك امدادینه بشمک  
بکا فالنجه ارتق شاشیردم قالدیم . برکت  
ورسون که یک غیرتلی برادم اولدیغندن  
او حالده دخی کندیدی یوکنی بشقه سنه  
تحمیل ایتمکه راضی اولیور ایدی .  
واقعا یامزده حاجی عمر انا نامنده برده  
ضابط وار ایدی که بزمله برابر یاتار برابر  
قالقار ایدی . انجق بو آدمک بزه نه  
قدر معاونت ایده بیله جگنی اکلامکز  
ایچون درجه استعدادینی سزه خبر  
ویرهلم که بر دفعه « حاجی سن کعبه به  
کیش اولدیغک حالده عریجه او کوندکی؟ »  
دیه ایشدیگمر سؤاله عربجه او کرمش  
اولدیغنه دلالت ایتمک اوزره « نجس »  
دیه جواب ویردی . بر کره دخی  
حامده بکده بشمال اولدیغی حالده  
لوازم استبرائی کال دفته اجرابه اهتمام

ایتمی نه قیراطنده برادم اولدیغینی موازنه به  
مدار اوله ییلور ؟ قولرم اراسنده  
باییلوب کیدن بیچاره چوجغه بو آدمک  
نه یاردمی اوله ییلور ؟  
او حالده توفیق بکه نسلی ویرمک  
ایچون سونلیدیگم سوز قالدی . نهایت  
« توفیق بز بوبلادن قورتیلور ز .  
صکره شو حالی سکا حکایه ایلدیگم زمان  
استغراب ایدر سک » دیمش اولقغهمه مقابل  
« بز بوبلادن هیچ قورتیله جغمن یوقدر .  
بزم ایچون آخرتک قیوسی بوراسیدر »  
دیمسیله ایلورده اثبات مدعا به مدار  
اولق ایچون بوسوزلری بریره قید  
ایده جگمی کندیسنه سو یلدم .  
وکوستردیکی موافتت اوززینه بو قهره بی  
برکتبه قید ایتدم که حالا موجوددر .  
حامه کیتدیگمری خبر ویردک .  
او یله ایسه شو ایضاحاتی ده ویرهلم که  
بز مجبورسلر حامه کیدر ایکن معیتزده  
برعسکر بر ضبطیه ملازمی اولق اوزره  
ایکی ضابط وایکی ده چاوش اونباشی  
یا خود نفر ایله کیدر ایدک . حامده  
بر کیمسده مر جادیمک نه ممکن ؟ بز  
مجبوسمز بز بر کیمسه ایله اختلاط و بخار بدن  
منوعن . حتی بر کره بز باغ کوندرمش  
اولان بر عرب تاجر باغ کونیک اوززینه  
عربیجه بزلش بر دفتر صحیفه سی باغلاش .

بونی ضابطلر بخاره ورقه سی خانسیله  
همان الوب حکومتنه کوتورمشلر .  
ترجمه سی ایچون آدم بونقده خیلی زحمت  
چکدکاری حالده نصلسه بولوب کاغذ  
عادتا بر بقال دفتری اولدیغینی اکلامغه  
موفق اولمشلر .  
ارادن چوق وقت یکمکسزین  
توفیق بکده کور یلان خسته لکک دها  
بشقه بر درلوسی بزده دخی علامات و  
تأثیراتی کوسترمکه باشلادی . اما بر کره  
عمری ایچنده او چ ساعت بریرده قبالی  
اوتورمق مجبوریتی کورماش و دایما  
ایشی ایله مشغول اولغنه و کونک نصل  
کچدیگنی طویه ماضیه الشمس اولان بنم  
کبی ایچی ایچنه صیغمن بر ادمی نظر  
دقت او کتله لکز . او یله بر محبوبیت که  
بونک یاتنده پرانغه بندلک همان مومله  
ارانه جق برشیدر .  
زیرا اوتوردیغمن محک بر پنجه سندن  
کور یورز که مؤبدا پرانغه به آلتش اولان  
حیدودلر و قاتلر جمعیتله ساکن اوله رق  
کوندوز اقسامه قدر قوطو یا مبق و نعلین  
اعمال ایتمک کبی صنعتلره مشغول اولد .  
قتن صکره اقساملری دخی طنپوره  
ودار بوقه و ذیل چالارق اشرقی چاغره .  
رق ز بیک او یونلری او یثایه رق مادنا  
ذوق و صفا ایدیورلر . بر ایسنه آه

وانیندن بشقه بر شی ایله وقت کچون  
میورز .  
بن عالمده اختلاطدن ممنوعیت قدر  
کوج هیچ بر جزا تصور ایدم .  
فامیلیا ایچندن ناز و نعمدن آرلدیغم حالده  
بوزندان بلا ایچنده کندیدی کندیمی ده  
باقق مجبوریتی ! حاصلی بر هفته اون  
کون ظرفنده بو احوال بنی جائیدن  
بقدیروب او صاندیره جق درجه به  
کتوردیکی حالده برده بونک نه قدر  
دوام ایده جکی دوشونلیدیکی زمانکی  
تأثیراتی موازنه ایتلی . نه قدر دوام  
ایده جکی معلوم ده دکل ! برسنه بش  
سنه اون سنه ! احتمال که مؤبدا . . . .  
سنه هنوز اوتوز ! واقعا بو یاشده وفات  
ایدلرده وار . انجق وفات ایتمک ماسیقه  
طوغری کوز یومق دیمک اوله جغنی  
جهتله اوقدر کوچ بر شی دکادر .  
ماسیق کوز اوکنده اولدیغی حانده  
ماسیاتی اولوم قرا لغنی قدر قرا کلق  
کور بلنجه انسانی یأس و فتور تام استیلا  
ایتامک ممکن اوله میور .  
ماسیق کوز اوکنده اولدیغی حالده  
ماسیاتی اولوم قرا لغنی قدر قرا کلق  
کور بلنجه انسانی یأس نام استیلا ایدر دیک .  
اخرک سرگذشت احوالندن عبرت الملق  
استهیا نار ایچون بوسوز بر از دها



بسط و ایضا محتاج بر سوزدر . حکما:  
دن بر یسی دیمش که دنیاده انسان ایچون  
جدا سعادت عد اولسه بیه جک هیچ بر  
شی یوقدر . ظاهر حالده مسعودیت  
کبی کوز یلان شیلرک جمله سی حال  
محروریت و فلا کتده انسانی یادو تخطر یله  
بر قات دهها مأیوش ایده جک مصیبتلر دره  
بن اولی بو فکرده دکل ایلم . شمدی  
دخی بو فکرده بولتی ایسته م . زیرا  
بو فکر حیاتمزی لذتندیره جک برشی  
اولیوب بالعکس دماغمزی زهر لیه جک  
بر فکدر . لکن فلا کتم زماننده  
بونی راس حکمت کبی بر صورتله تلقی  
انلش ایلم . حتی اوزمان کسندی  
کندیله دیر ایلم که بو سوز یک طوغر یدر .  
دنیاده اکی بولک سعادتلی کورن ادم  
دنیدان اکی بولک آچیرله چیقار . مسعودیت  
دنیه یی کور مامش اولانلر ایچون بویله  
بر آجی تصور ایله من . حریف نه به  
نائل اولدی که نه بی ترک ایدیور که  
متحسر کتسون . محبت ماسوادن نفسی  
منع ایده بیلک هر زمان ایچون یک بولک  
بر مسعودیت عد اولسه بیلور . اگر بن  
فاملینا صاحب و فاملیسی افرادین صاحب  
واشندن گو جندن فوق الحد متلذذ  
و طر بقنده کمال سعی و اهتمام الله چا  
اشوب انی لزومی درجه سنده توسیعه

عبر تکش بر ادم اولسه ایلم ده موجود .  
دیم یالکر کندی نغسه منحصر و تک  
باشمه بر ادم اولسه ایلم شوراده الی آخر  
اشمرا و توره بیلور ایلم . بورداه الی آخر العمر  
اوتوره جق یالکر بن دکلم . بنی محنا .  
فضله به مأور ضبط یله آیده یوز اوتوز  
غروش ایچون بورداه بخله برابر اوتور مغنی  
کندی اختیار یله قبول اتمش لدر .  
بن دخی انز کبی اولور دم . لکن  
ایواه که ! حاله محسری اولدیغم مسعودیت  
سابقه دن مهجوریت یک آغر کلیور .  
شومطالعات مأیوسانه تأثیرات  
مادیه و معنویه سنی کوندن کونه آر تدر مغنه  
باشلادی . بر درجه به کلام که ایاقده  
طورر ایکن قورشون و حتی ییلدیرم ایله  
اورلشم کبی یره یقیلی و یرر ایلم . بر خلیجان  
قالب که معاذ الله ! بلدیله طبیی نامیله  
بر جاهل حریف کتور دیلر . بزه باقدی .  
فقط یایدیغی علاجی استعمال اتمکه  
متجاسر اوله مدم . زیرا حریفک یالکر  
اسمی حکیم ایلمی . اندن صکره بیکباشی  
رتبه سنده و عارف اقدی نامنده بر عسکر  
طیبی کندی . بو ذات چیدا حکیم  
اولوب بزم خسنه لکک مأیوسیت  
خسته لکی اولدیغی در حال کشف ایلمی .  
ذاتاده کیرلی برشی دکل یا !  
بزی معاینه ایلم کدن صکره

فرانسزجه اوله رزق صحیبه دخی باشلادی .  
محافظه مزه . مأور ضابط و نفرا تندن  
احتراز ایلمر ایلمی . بو ذاتک دخی ایلمک  
عراقی بزم قبا حتم نه ایلمو کبی او کرتمک  
اولدیغندن اول امر ده انی صور دی .  
قبا حتمی بیلدیگمه و قبا حتم نه دن طولانی  
معلوم اولدیغنه دا تر بورایه قدر قار .  
ثلمه و یرمش اولدیغم معلوما تک  
خلاصه سنی دو قتوره حکایه ایلمم .  
اندن صکره بزم قبا حتم نه اولدیغنی  
بن اکا صوردم . دو قتور بوسوؤ الملک  
ماهیتنی اکلایه بیدی . بیلدیکی شیلری الله  
عشقنه بزدن صاقلاماسنی یا نه رقی یا قیله رقی  
رجا ایلم کدن صکره حکومتک بزم ایچون  
نه فکر و نظالعه ده بولندیغنی صوردم .  
حقیر ده کلان او امرک در جاننی اکلایمق  
ایسته دم . اسر لده بر تهلمکه اولدیغنی  
ویالکر بزم فوق الحد بر دقتله محافظه مز  
مطلوب ایلمو کبی تأمین صور تنده خبر  
و یردی . لکن بن بو خبر لره اصلا  
امنیت ایله مدم . مطالعاتک کافه سی  
و هم و خیال اوزرینه مبنی اولدیغی خالده  
ارتق بن به یه امنیت ایله بیلورم که  
دو قتورک و یردیکی خبر لره امنیت ایله م .  
لکن دو قتور فی الحقیقه بکا بر نظر  
شقیقت و مریجه باقش . اندن صکره  
طوغر یجه متصرف باشایه کیدوب

«بو چو جغنی کونده بر قاچ ساعت چیقا .  
روب کزدیرمز ایسه کز هلاک اولور .»  
دیمش . لکن ابو سوزلرک نه تأیری اوله  
بیلور ؟ . کویا بزم حبسخانه دن طشاری به  
چیقار ایسه کز طبا بو رطوبچی ضبط مزه  
قادر اوله میه جق ایلمش ده بز قاچوب اطه  
بولانن بر محلدن سمت سلامتیه قدر واره  
بیه جک ایمشز !  
شمدی سز بو کا دیر سکره که نه بعید  
ملاحظه ! فقط حیفاکه بو ملاحظه  
حکومت محلیه ایچون یک یقین ایمش .  
آز قالدی که متصرف پاشا حضر تار یله  
قلعه بیکباشی عطا اقدی حضر تار ینک  
و هم لرینه قربان اولوب کیده لم !  
بو حقیقتلر بزه ال التندن و اصل  
اولور ایلمی . نهایت . بر کون متصرف  
پاشایی و بیکباشی بی چاغرتیق . آپدم  
اغزیمی یومدم کوزیمی ! امان یارب  
نهل سو یله دم ! یأسک صوک درجه  
سنه کیش و دوچار اولدیغی خسته  
لکک او لومه یک قریب اولدیغنی  
کوروب طور مقده بولنش اولان بر آدم  
نه سو یلیه بیلور ایسه بن انک ده باش  
قائنی سو یلدم . هم اغلام هم سو یلدم .  
نصلسه بر یسی یتش دیکری الی ییلاق  
بور که سوز شرعی تأیر ایشدیره یلدم .  
قلعه دبروننده واقع قوره غول بنا نه به



قدر (ینه محفوظاً) چخارمه مساعده  
 بیوردیلر . بر ایکی دفعه بو صورتله  
 چیشک صحنه پک بیوک یاردیمی اولدی .  
 اوزریمه کلان فالق بیاغی خفت بولدی .  
 بزکندی حالزینی نه کندیمز پک زیاده  
 شایان مرجت و سزاور شفقت کوردیکمز  
 جهته شاید در سعادتده هیئت و کلایه  
 بر سوزشلی استرحامانه یازار ایسهک  
 حالزه مرجت ایدیه جکنی دوشوندک .  
 بو ایثی ایکی ارقداش اطرافیه مطالعه  
 ایلد کدن صکره نهایت یازمغه قرار  
 و بردک . بن سو یلدم توفیق پک  
 یازدی . صکره کندیبی دخی بر قاتدها  
 تزیین ایدرک بر قاچ نسخنه تبیض ایلدی .  
 کر چکدن سوزشلی بر شی اولمشیدی .  
 کوندرک . فقط حقیقا که حاکم  
 اساسی پک یا کاش ایش . بو یا کاشلی  
 ایلروده دها بر قاچ دفعه ل بو مثلاً استر .  
 جامنامه ل یازدقندن صکره اکلایه یلدرک .  
 بر آدمه قوجه بر پادشاه غضب ایدر  
 ایسه غضب شاهانه به مقابل کیم سوز  
 سویلیه بیورد . بو باید هر کس معذو  
 ردر . هم ده جدا معذوردر .  
 امان یارب ! بر محبس ایچنده بولنانلر  
 ایچون کونلر نه قدر کج کیور ! مثلاً  
 محبوسنک اوزرندن کچن درت آیی بزم  
 ایچون درت سندن اوزون کلپور .

وقتلر بویله اوزانه اوزانه کچد کچه  
 ایلرکی زمانک تخمین ایلدیلن مقداری  
 دخی نظرلرده اوقدر اوزایور . هایدی  
 فرض ایدیم که بوزندان یلاده ایکی سنه  
 قالدقندن صکره مظهر عفو پادشاهی  
 اوله جنم ! یا بو ایکی سنه مدت نصل  
 کچه جک ؟ درت آیک صورت مرورینه  
 باقیلور ایسه ایکی سنه یه ممکن دکل  
 تحمل ایدیه میه جک . مع هذا مدت  
 محدود و همین دکل که ایکی سنه صکره  
 حقیقه جمعیمی حساب ایدیم ده متسلی  
 اولیم . احتمال که درت سنه ییتارم .  
 احتمال که سکر اون ! حتی مؤ بدأ بو  
 زندان ایچنده قالمق یله محتمل ! اوت ! . . .  
 بو خاطر لک دوام ایتدیکی ثانیه لک هر برنده  
 انسانک اولومه بیک کره راضی اوله جنی  
 کلپور !  
 فقط چاره یوق ! اویله قولای قولای  
 اولمک دخی انسانک انسنه دکل .  
 قاتلانملی . اما قاتلانمغه قدرت یوق  
 ایش . قدرت بوالی . یه قاتلانملی .  
 قاتلانمقندن بشقه هیچ چاره یوق .  
 انسان هر شیدین مجروم اولوبده  
 مجرومیتک دوام و تمادیننه دخی اطمینان  
 حاصل ایلدیکی زمان ادنا بر مساعده  
 ادخی اول قدر ممنون ایدیور که تعریفه  
 صیغیر شو یأس کلی ایچنده بری

بو یله ز یاده سیله ممنون ایدیه جک حالر  
 دخی وقوعه کلشیدی . از جمله بر قاچنی  
 تعداد ایدم .  
 طشره ایله مخاره مز اولوب اولد .  
 یعنی و فرار عزمنده بولنوب بولمدیغیزی  
 اکلامق ایچون حکومت حبسخانه بی  
 محیط اولان قلعه حندقری ایچنده آدم  
 کزله مک دیکلمک کبی بر چوق تدبیرلر ایله  
 حمزده ایجه امنیت حاصل ایلدکدن  
 وزندان ایچنده بتون بتون محصور قالمق  
 بزنی بالکلیه پریشان ایدیه جکنی بالتیقن  
 بویله بر عذاب طاقتکداز ایچنده اولدور .  
 مک ده روای حق اولیه جفنی حکم ایتک  
 مرتبه سنده مرجت ایلدکدن صکره  
 حبسخانه یه چوار بولنان بر کتبخانه یه  
 چیمق مرتبه سنده مساعده ایشیدی .  
 بو کتبخانه داماد شهر یاری وطوبخانه  
 عامره مشیری عطفقلو دولتو محمود پاشا  
 حضرتلرینک جد عالیلری طرفندن  
 تأسیس ایلدیش بر کتبخانه اولوب درو .  
 ننده پک جلد قدر غایت منتخب و نفیس  
 کتابلر واردر . هله حافظ کتب شیخ  
 عبدالله افندی بو کتابلری یالکر کتبخانه ده  
 حفظ ایتمکله قابلوب اسمارینی خلاصه لینی  
 صحیفه خاطرده دخی حفظ ایلدیش بر ذات  
 شریف اولدیغندن حکومتک شو مساعده  
 می نیم مرده اولان بر بیچاره لری یکیدن

احیا درجه سنده سو بیلر مشیدی .  
 هفته ده اون بش کونده بر کره بو کتبنا .  
 نه یه کتمکه و کرک مطالعه و کرک عبدالله  
 افندی ایله محاضره صورتیه استفاده  
 ایتمکه باشلادق .  
 شیخ عبدالله افندی ایتدیکنز  
 استفاده تک درجاتنی ارباب مطالعه یه  
 تفهیمه مدار اولمق ایچون شونی خبر  
 و یریم : بو ذاتک عریده اولان قوتی  
 اول درجه ده در که بر کون الله المش  
 و بزه ترکیه اوله رق او قومقده بولمش  
 اولدیغنی کتابک پک سلیس یازلمسی نظر  
 دقتمی جلب ایدرک « امان بو کتاب نه قدر  
 کوزل یازلمش . و یریکز شونی کوره می ! »  
 دیدیکمه کتابی الله و یره رک غربی  
 اولدیغنی کورنجه وافندی مشار ایله  
 طرفندن دخی « کتاب عریدر . فقط  
 بن استفاده کزی تسهیل ایچون ترجمه  
 ایدرک او قوم . سزه ترکیه صورتیه  
 تقریر ایلدم ! » دینلجه طوغر یسی کرک  
 توفیق بکه و کرک بکا حیرت کلشدر .  
 واقعا بر لسانده فوق العاده قوت پیدا  
 ایلدیش بر طاقم آدملر کورمش ایدینه مده  
 بویله عربی کبی بر کنیش و کوچ اساندن  
 بالبداهه ترجمه ایدرک ترجمه سنی ایسه  
 حادتا ترکیه یازلمش بر کتانی اوقیور مشخه  
 سنه صو کبی تقریره موفق هیچ بر کیمه



کور ما مشیدم .  
 بوندن ماعتدا بعض جمعہ کوناری  
 متصرف پاشا حاضر تازی درون قلعه ده  
 واقع جعفر افندی تکیہ سنہ کلد کجہ لطفاً  
 بزى دخی اورایہ جلب ایدر اولدی کہ  
 سکز اون قدر کنج ذا کر لک نغماتی  
 ویکرمی اوتوز قدر درویشلرک بر حرکت  
 منتظمه ایله ذکر ایدیشلری یورکاره پک  
 بیوک بر فرح ویر ایدی .  
 بزم بغداد سفری اثناسنده بن بوتکیه بی  
 دخی زیارت و تماشایم شیدم . اما او  
 زمان محل مذکور تکیه حالنده دکل ایدی .  
 قدیم بر مناستر خرابه سی حالنده ایدی .  
 بغداد سفری رفقا سندن ادهم پاشا  
 زاده جدی پک ایله بر لکنده ردوسک  
 شیوالیله زمانندن قاله بر طاقم آثار  
 حقیقه سنی کزوب و کوروب حتی جدی  
 پک بعض پک کوزلرینک رسمارینی دخی  
 الدیعی صرده بزى کردیر مکسه مأمور  
 اولان دلیل « شوراده اسکی و ویران  
 بر کلیسا واردر » دیه بزى اورایه دخی  
 کوتورمش وقیوسی دیوار اورولدیکی  
 جهتله بر یریمزه ارقه و پره رک دیوارک  
 اوزر نه چیقدن صکره اونه طرفه  
 دخی کنده بزى صارقیق صورتیله  
 اینلشیدی . بومعدک درونی او زمان  
 درلو درلو بالدیزی رسمار ایله مصور

اولوب جعفر افندی بوراسنی تکیه حالنه  
 قویجه تشبث ایلد کده بادانه ایله مذکور  
 رسماری ستر ایلدیکی کبی بر مناره و بر  
 قاج اوطنه و سار و علاوه ایدوب پک  
 کوزک بر زاویه حالنه کتور مشدر .  
 جعفر افندی تکیه سنه کیدلیدیکی  
 اتناده وقوعبولان بر غریبه بی سکایه  
 ایدلم که هر یرده هر زمان امثالی کوریلور  
 غرابدن دکلدر :  
 غالباً کریدن اوللی . حاصلی  
 طیشاریدن بر یردن ردوسه بردرویش  
 کلور . بش اون کونلر چارشوده جر  
 ایدر . چوقور مسجد دینلان بر مسجد  
 جوارنده خلقت حسن ظننه مظهر  
 اولش بر قبر اولوب حتی بر اراق  
 ردوسه کلان مصر یار بوقبرک تعمیر  
 ایچون برازده پاره ویرمشلر . درویشک  
 حسن حالی کورن بعض متخیران مملکت  
 موجود پاره ایله قبر مذکورى بر زاویه  
 صورتنه بالا فراغ زاویه دارلغی دخی  
 درویشه و یرمکی مناسب کورلر .  
 درویشک نظارتی التنده اولاق اوزره  
 تعمیراته مباشرت اولنور .  
 رده درویش افندی قبر مذکورده  
 مدفون اولان ذات شریفی هوسوز  
 چورومامش و حتی کفتی بیله صوبامش  
 اولدیغی حالده بولدیغی اعلان اینجی ؟

هر کسده بر حیرت ! بر جمعہ کونی  
 ایچون بیون مملکتی زیارته دعوت  
 ایلر . فقط متصرف پاشا و حاکم  
 افندی و سار اعیان مملکت حاضر  
 اولدقلری حالده مزاری آچه جغنی بیانه  
 بونلرک ورودینه انتظار ایلر . زیارتیله  
 تشریفه صبر ایدمه میان بر قاج ذاته یالکیز  
 ایاق اوچندن بر مقدار یرینی آچوب  
 کوستر . فی الحقیقه مدفونک جسمی  
 تمامیله موجود اولدیغی کوریلنجیه  
 مملکت ایچنده ولوله کورلر چیقار .  
 او جمعہ کونی بز دخی شیخ جعفر  
 افندی تکیه سنده ایدک . چوقور  
 مسجدده تمشد ایش اولان خلق  
 طرفندن خبر خبر اوزرینسه کلوب  
 پاشانک بر ایاق اول کلسنی استعمال  
 ایدرلر . زیرا مدفونک جسمی تمامیله  
 کورلسی اوزرینه کیسه ده صبر و قرار  
 قلبوب حتی دل قانلی طاقی « پاشانی  
 فلانی بکلیه میز مطلقاً آچه جقسکز »  
 دیه فرویشه جبر ایتمکه باشلارلر  
 و درویش هر نه قدر « چاریلور سکز »  
 فلان دیه تهدید ایتمک ایسترایسه ده  
 کجی و قانلیجی طاقی اولان دل قانلیلر  
 مرام آکلار شیار اولدقلری ایچون  
 « چاریلور ایسه ک بز چار بیله لم » دیه  
 درویشی دفع ایدرک کندیلری بالذات

قبری آچارلر .  
 متصرف پاشایه کلان خبر اوزرینه  
 بز دخی زیارته مسارعت ایچون یوله  
 چیقمش ایدک . اثنای راهده قادی  
 ارکک چولق چوقور بر جم غیر راست  
 کلوب احوالی سؤال ایلدی کیزده « چاپوت  
 چیقدی ! » جوا بنی الدق ایسه ده  
 چاپوت نه دیمک اولدیغی اکلایه مامش  
 ایدک . مکر چاپوت پاچورا دیمک .  
 ایش . مکر درویش دخی خلقی زیارته  
 دعوت ایلدیکی مدفونی پاچورادن  
 فلانن انسان جسماتنده بر بک اوله رق  
 تصنیع ایش ایش . دل قانلیلر مزاری  
 جبراً آچوبده زیارت ایتمکه مسارعت  
 ایلدکلری زمان بونک پامه برشی اولدیغی  
 اکلایه رق یقاله دقلری کبی میدانه  
 چیقارمشلر . مصنوعی بز دخی کوردک .  
 بیاغی شکل انسانه بکر تمش .  
 نصلسه درویش بر یولنی بولوب  
 کندیسنی دل قانلیلرک الندن قورتاره  
 بیلمش . حکومت دخی اولر ذیلی  
 جز یردن تبعید ایلدی که باقلسته بوده  
 حقننده عین عنایت اولدی . زیرا  
 اوراده قالمش اولنسه ایدی دل قانلی  
 طاقنک الندن یقاسی قورتاره من ایدی .  
 بزى احیاد رجسته سنده ممنون ایدن  
 احوالک برینی دخی طویخانه قائمقارندن



خالد بك افنديك عسکر مفتشلكي  
 صورتيله ردوسه كلسيدر . بوذات  
 هنوز كنج و فقط غایت ادیب و حلیم  
 و نازك بر عسکر اولديغندن ردوسه  
 كلوبده احوالمری تحقیق ایلدكده بزه  
 زیاده سیله محبت ایلدی . عاداتا هر  
 اقسام محل اقامتزه كلوب كاه طباوله  
 او یاقی و كاه قونوشیق و او قوموق  
 صورتيله امرار اوقات ایدر ایدك .  
 بزدن بشقه بر یسی اولسه ایدی قلعه  
 یكباشیشنك سوئ تدبیر ایله بزنی بوزندانه  
 ایدیرمق كبی بر فناقلده بولنسی اوزرینه  
 خالد بك واسطه سیله كندی بسندن اخذناره  
 قیام ایلر ایدی . حتی بعض ارباب اغراض  
 بونی بزه دخی توصیه ایدیلر . چونكه  
 خالد بك ایله پیدا ایلدیكمز حقوق همان  
 همان بو درجه ره قدر مساعد ایدی .  
 انجق بز او یله سودای انتقامی كریه  
 كور نلردن اولدیغی بزدن فضله خالد بك  
 قدر انسان كامل بر آدمی ده حق شناسلغك  
 خارجه نه چیمارمغی بتون بتون فنا  
 كوردك . بناء علیه كندیسته ذاتا  
 كوزل سوزلردن بشقه هیچ بر شی  
 سو بلك . میرموی اله ایسه انجیق  
 حق شناسلغك تلقین و ارا ته ایلدیكى  
 طریقه كندی .  
 مدت خیر مینه ایله القا ایلدكیمز

چاه فلاكت ایچنده بزم ایچون اك زیاده  
 موجب فرح اولان شی بر ماده معنویه  
 و روحانیه در كه انی براز ایضا حالیه  
 اوله رق ذكر و حكایه به مجبورم .  
 قرآن عظیم الشانده برایت واردر كه  
 انسان قسمنك جناب الهمدن قور قوسی  
 استعانه سی اك زیاده فلاكت و مصیبت  
 زماننده حكمنی كوستروب حال مسعودیتده  
 بولنا نلرده بو حكم جلیل لایقیله قوتنی  
 كوستره میه جکی صورتندن عبارتدر .  
 امان یارب ! بونه طوغری بر سوزدر !  
 بونه بیوك بر حكمتدر ! ذاتا دارینده  
 مدار نجاتمز اولان كلام الهك هانکی  
 فقره سی قوتده بوندن اشاعی قالور كه  
 بوده محض حكمت اوله مسون ؟ انجیق  
 انسان حكمت دینی و خصوصات و جدا .  
 نیه اك بو یله اك دقیق جهتلیرینه بر جوق  
 مشاغل جسمانیه و دنیویه اراسنده كالیله  
 دقت ایده میور .  
 بوندن مقدم زندان ایچون دیر یلر  
 مزار یدر دیمش ایدك . خوش بوسو .  
 زنی ایلك دفعه اوله رق بز سو یله مش  
 دكلز . بو يك قدیم بر سوز اووب  
 صحت و اصابتی دخی بدیدر . انسان  
 اورایه كیردیكى زمان بزوخ آخرته  
 كیرمش كبی اولبور . باخصوص بزم  
 كبی كیرر ایسه آخرته دهار زیاده مشابعت

پیدا ایلدیور . زیرا اوراده بزم ایچون  
 عالم ذیلان شی اطرافری محط اولان  
 درت دیوار ایله برده اوز مزده کی طوالله  
 محدود ایدی . یاغزده بولنان و بزمه  
 كوروشان آدملر ایسه اول قدر محدود  
 و محدود ایدیلر كه براز زمان هرور ایله  
 بونلره ده الشدقدن صكره عاداتا یاغزده هیچ  
 یوقش كبی بر حكم پیدا ایلدیلر .  
 ( بو يك غریب بر حقیقتدر كه یقینه  
 ایضاحاتی و یره جكم )  
 شمدی بو یله بر یرده فکری ایچنده  
 واسع اولان بر آدمی او تورت انهل دو .  
 شوئمز ؟ نهل تخیل ایتمز ؟ لکن نهل دو .  
 شوئسه نهل تخیل اینسه فکری عالم بی  
 نهایی بی نه قدر جولان اینسه برده كندی  
 حدود خریتنی تحدید ایدن حبسخانه  
 دیواری نظردهشتی او كنه چیقدیغی كبی  
 انسانك نظرنده روز روشن شب تاریك  
 كسیلوب كیدیور . او حالده ذهن یالكر  
 حبسخانه داخلجه اشتغاله باشلا یور .  
 انك ایچنده دخی یالكر كندیسنی كورنجه  
 در حال نفسیه اشتغاله باشلا یور . حالبو كه  
 انسان كندی نفسنك امدادینه بیسته به  
 حك بر حالده بولمق نه مشكل شی  
 اول انسان كه مشلا كورری اوزرنده  
 بولدیغی زمان دكره بر آدم دوشدكینی  
 كوره حك اولسده امدادینه بنشده

عرك امدادینه بنشه مامسنی بك بیوك  
 بر تأسف ایله كورر . ایکی ال بر باش  
 ایچون اولدیغی و حتی انسان كندی  
 ایکی انی یالكر كندی باشی ایچون دكل  
 بر جوق باشلری محافظه و صیانته مقتدر  
 كوردیكى حالده بو یله بر بلا ایچنده  
 كندی باشی ایچون دخی صخرینی مشاهده  
 ایدنجه عاداتا بو عالم وجوددن چیقمش  
 و بشقه بر عالم كیرمش و حالبو كه او عالمده  
 دخی كندی و ازلفنك هیچ بر اهیمتی یوق  
 ایش كبی ملاحظات انسانی بتون بتون  
 بشقه بر حاله كتور یور . بو حال بك  
 واقع اولدی . واقع اولدی اما درجه  
 حكم و تأثیری یالكر شو عرض ایلدیكم  
 مقداردن عبارت دكل ایدی . او حالی  
 لسان و قلم ایله تعریف و تصویره احتمال  
 یوقدر . حتی ذهن یله حقیقه تصو .  
 رندن عاجز اولیور .  
 بو حال بی استیلا ایلدكجه و بوبلا .  
 دن قور تلقی ممكن اولوب اولدیغی دو .  
 شوند كجه عاداتا بوكا هیچ بر امکان  
 و یره ندیكم زمانلر افكار جستجوم او .  
 كنه تجلیات : ربانیه حقیقه باشلادی .  
 ذهنده اولان حدثه دقت احتمالی كه بر ازالق  
 كمال قدرت و قوت ربانیه اك یسله بی  
 بورادن قورناره یله جكنی تسلیم ایده من  
 ایدم . كندی كندی دیر ایدم كه بی



بورادن قورئارمغه نه لزوم وار ایدی؟  
 کندیسسی بیلیمور که بن بویله جزانک  
 صوبک درجه سنه لایق اوله جق بر آدم  
 دکل ! .....  
 تصور انک دها الت طرفنی شمندی نه  
 قاله اله بیلورم نده قله ! زیرا در خاطر  
 ایتدیکم زمان حالاً توکلرم اور بر مکده در .  
 جناب اللهک لطفندن دخی امیددی  
 کسان بر بیچاره نک حالی الیه دوشومکه  
 محتاجدر . هله بو حال بن پک چوق  
 دوشوندم . هم ده او حال ایچنده ایکن  
 دوشوندم . نهایت ینه فکر سلیم دیانت  
 امدادیمه یتشدی ! زیرا افکار حکمت  
 او کنه (فانفذوا لاتنفذون الا بسطان)  
 صحیفه جلیله سی آچلوب طرف  
 جلیلر بو یتک انضمام اراده و خواهشیه  
 کلان وحکم قضا و قدر ایجاباتندن  
 بولنان احوال فوق العاده یرضا و تسلیمیت  
 کوسرتمه برک نفسنی بوندن خلاص  
 ایچون هر نه قدر جد و اهتمام ایش  
 اولسهک بی فائده اولوب بو قهردن ینه  
 حق سبحانه و تعالیکنک لطف و مخرجتیه  
 التجادن بشقه چاره اولیه جفتی یقیناً  
 کوروب اعتقاد ایلدکن صکره افکارمه  
 کلی بر انقلاب دها کلدی . بو انقلاب  
 ایسه بنی او یقودن او یاندر بر کبی  
 او یاندر بوب اطرافده بر طاق بکی شیار

آرامغه باشلادم .  
 زرده او دینجه لاقیدیده بولنان حکیمرمز؟  
 فکر جلیل الوهیت و دیانت بنم جدأ  
 و حقیقه و ماده امدادیمه یتشدیکی زمان  
 قار شومه چیمش اولسه ل ایدی صقلا  
 لرینی صاچلرینی یولار ایدم . کتابلری  
 اله کچسه ایدی چایر چایر تار و یاخود  
 چایر چایر اتشه یاقار ایدم .  
 بونلرک اباطیل هر یانی وقت یسمرت  
 و سهولتده افکار باغیله لری او کنده  
 ممانعت ایده جک هیچ بر مزاحم بولنمیوبده  
 کندیلرینی حاشا ثم حاشا مرتبه الوهیه  
 قریب بر مقام تکبر و تعظمده بولدقلری  
 زمان تفوه اولنش بر طاق بی معنا  
 تره اندر .  
 انسان کنددی عجز بنی تمامیه کور  
 مددکن صکره اللهک یوکاکنی کالیله  
 تقدیر و تسلیم ایده میه جک قدر قصیر بین  
 وتنگ اندیش اولد بنی اوراده تفکر  
 ایلدم . تمام کندیمی بولندیغم موقعده  
 بایه یالکن کوروبده ساده بر اللهله  
 قالدیغم زمان بو تفکر واقع اولدی .  
 در حال سجده کاه تو به واستغفاره یوزمی  
 کوزمی سورمه باشلادم . « کنددی واز  
 لغم کنددی اختیارمله اولدیغنی حالده  
 وار لغمی محافظه ایچون نه حق اوله بیلور؟  
 بنی واریدن سنسک یارب ! وار لغمک

محافظه سی ده سکا عا ندر . ذاناً بنی  
 بو عالمده مؤبد یار اتمک ! موقت یار اتمک  
 بو طو پراق او زرنده آته جغم آدیملر  
 معبوددر . بو هوای نسیدن نفس  
 ایده حکم مقدار محدوددر . انلر بتوبده  
 حیات موقوتهم ختامه یتجه بو عالمدن  
 چیقه جغم ! بونلرک ایسه هیچ بر یسی  
 بنم اختیارمله دکل سنک امر کله در .  
 بن نفسمده پک زیاده غروره مغلوب  
 اولدیغم ایچون بنی بوفلا کته لایق ایدن  
 قباحتلرک هیچ بر بنی طایه میورم .  
 حالبو که بنم ال یوک قبا حتم شمندی یه قدر  
 سنک عظمت قدرت و جلالکی هیچ بو  
 صورتده ملاحظه و تفکر ایده مامش  
 اولمغیمدر . سنک بنی بوفلا کته دوچار  
 ایتمک ککده بشقه هیچ بر حکمت او انسه  
 یالکنز بنی کنددی عظمتک ایچون دوشو  
 ندیر مده دعوتدن عبارت اوله جق اولان  
 حکمت کافیدر « دیندم .  
 مکر بکا کلان بو فکر عینله رفیق  
 توفیق بکده کلش . ایشته یوقاروده  
 وعد اناس اولدیغم ایضا حاتی شمندی  
 بوراده و یریم .  
 انسانیک فکر بنی تصور بنی تشکیل  
 ایدن شی مطلقاً مشاهدات و محسوسات  
 خارجیه سی اولمیدن که بر محسوسه محسوس  
 اولان و دأماً بر شیبی کوروب هر آن

دخی یکدیگر به تعاطی افکار ایدن ایکی  
 آدم کیده کیده فکر اتحاد ایدرک مادنا  
 ایکیسی بر وجود کی اولیورلر .  
 واقعا فکر اکثریا یالکنز مشاهدات  
 و محسوسات خارجیه الیه اشتغال ایتوب  
 بعض کنددی تصورات و تخیلاتیه دخی  
 اشتغال ایده جکی مسلم ایسه ده فکرک  
 کنددی تصورات و تخیلاتی هر حالده  
 اول خلاصه در که ینه اول محسوسات  
 و مشاهدات خارجیه دن استنتاج ایدلشدر .  
 مدت عمری ایچنده « لادن » دینلان اول  
 سیاه ماده نک ینه دن چیقار یلوب حاصل  
 ایدلدیکنی و ذها واضح اواق او زره  
 لادنک کندیسنی کور مامش اولان بر  
 آدمک لادن استحصالی حقند ه هیچ بر  
 تخیل و تصورده دخی بولنه مینه جفی  
 در کاردر . لادن کور دلدن صکره  
 کندیسنه بویله بر تصور حاصل اولور  
 ایسه او تصور لادن عبارت بولن ان  
 بر محسوسدن استنتاج ایدلش اوله جقدرد  
 ایددی ایکی آدم دأماً هاب بر نوع مشاهدات  
 و محسوساتده بولنه جق اولسه ل بونلرک  
 تصورات و تخیلات واقعیه سی مشاهدات  
 مذکورده دن مستخرج اوله جفی جهته اکثر  
 تفکر و تصورلرنده بر یرینه اشتراک  
 ایدیورلر .  
 توفیق بک ایله بر بویله بر حاله



گشتیدك . اول صورتده كه ايگيز بردن  
 آغز منزي آچوبده برشي سويله مك  
 ايستد يگيز زمان سويلد يگيز سنوزك  
 و بيان ايتك ايستد يگيز فكرك بر بزينه  
 تماي مطابقتي بك چوق دفعه لر  
 كوزلشدن . بناء عليه ايگيز برلكده  
 بولنديغيز حالده ايگيزك تصوراتي  
 دخی بر اولدقدن صكره ارتق بولنديغيز  
 یرده كندیمزي يالكن كورمكه باشلادق .  
 سالف الذكر فكر جليل دياتك  
 توفيق بكي دخی استيلا انلش اولديغني  
 خبر و یرمشيدم . ايگيزك آری آری  
 اوله رق دوشونديگيز وقرار و یرديگيز  
 بر شينه مجتمعا دخی قرار و یرمكده تأخر  
 ايتيه جگيز دركاردن . بناء عليه اولبايده  
 تعاطي ايلديگيز برقاچر كه ايله و یرديگيز  
 قرار اوزرينه همان قاقوب كمال اهتمام  
 وجد تام ايله آبدست الدق . بر خبلي  
 نماز قلدقدن صكره (دها استانبولدن  
 برابر كشمورش اولديغيم كتابلر ايچنده  
 بولنان و حالبو كه هيچ بروقت نظر  
 مطالعه مدن اوزاقدن قاليان) تفسير  
 مواكبدن سورة يس و فحی آچوب  
 او قودق . و هر حالده حفظ و حيايه  
 صمدانيه سنده بولنديغيزي انسانلخك  
 شعاري اولان بر عجز كلي ايله اعتراف  
 ايلديگيز جناب حقه قاندا تسليميله

نضر غلر نیازل ایلدك .  
 نه دیرسكن؟ شو حالده بزه بر قرح  
 كلدی كه كویا ايكي ساعت صكره  
 بو فلا كشدن قورتيله جغيز بزه بندش یر  
 ایلانلش كبی درومزده سو نيجه بگزن  
 برشيلر طويغه باشلادق . بو فری  
 بو انبساطی يكدیكرمز نه نصل تبليغ  
 و تفهيم ایده جگيزی بيله من ایلدك .  
 اندن صكره كچمش كنهلر مركز  
 جله سنه توبه و استغفار ايله بش وقت  
 نمازده دوامدن ماعدا مشايخ كرام  
 خالدیه دن اولوب ردوسده پوست نشين  
 ارشاد اولان علی طالب افندي  
 حضرتلر ينك دلالت و ارشاديله ذكر  
 و تسبیح دخی باشلادق . هر شیدن  
 حرمانم بوسلوك ايچون بك مساعد  
 اولديغندن بو طریق جليلده آز وقت  
 ايچنده برچوق مساوئل قطع ایلدك .  
 شو تریه معنویه نك بكا و یرديكي ذوق  
 انبساط و وجهله انكار و تعریف  
 ایده هم . اندن صكره ایدی كه فلاكت  
 مصیبتك او زمانه قدر نظرمن او كنده  
 قراروب طوران ز فیری قراكلغی بر سحر  
 لطیفك غایت حلوتلی بر ضیای صباح  
 ايله قاز يشرق عیون آرای نظار اولان  
 الهجه قراكلغنه بگزه دی . او غرامش  
 اولديغيز فلاكت بر زهر قائل اولسه

دخی بونی بزه شكر قانه رق ایچورمك  
 حكمنی الديره جنی دركار اولان خصوص  
 صبات مسروده دن ماعدا اقامت كاهمز ايچنده  
 دخی كندیمزي اكلنديره جك بعض  
 شيلر تدارك ایلشيدك . از جمله یريوك  
 اوله نك بزم ايچون هيچ برلومي اولد .  
 یعنی جهته توفيق بك اوراسنی و اعلا  
 كو كرجنك انخاد ایلدی . هديه  
 كتورلش اولان غایت جنس و كوزل  
 برچفت كو كرجنی اورايه صالحو یروب  
 بونلر ك تكثير تناسليه ايدیلان اشتغال  
 زمانمزي طاتليجه كچورمكه مدار اولور  
 ایدی . بونلر ك وقت سحرده ايتدكاری  
 حزين حزين نغمه لر وار كی ايله دیشی  
 اراسنپه نيجه اوضاع لطيفه ايله ايدیلان  
 نیازل نازل هر كسی منبسط ایده جك  
 احوال دن اولديغني تفصيل وايضا حه  
 محتاج كیفيتلر دكلدر .  
 برده وجودلر مركز حر كشدن عاداتا  
 زياده سيله محروم قاهره عمالت و بطانت  
 بزه تأثيرات سينه سنی ماده كوستر كه  
 باشلامسی اوزرينه رياضت بدنيه به مدار  
 اولق ايچون اولديغيز یره بر اعلا جنله  
 ستيق تريزه سی (اجل بشیكي ديمكه  
 حالا ديلم وار ميوز . يا خصوص اطرا  
 فز همان اجل ايله محدود اولان برخلده  
 بو اسمك تكرری مناسب دوشيمه چكي

جهته بو كا تام تغيير فيسی اولق اوزره  
 جناستيق تريزه سی سيمه ایلشيدك)  
 ترتيب ايدرك بونك اوزرنده اجراسی  
 ممكن اولان حر كاتی اجرا و بونكله دخی  
 اوقامزى امرار ایلر ایلدك .  
 حتی ضابطلر بر اراق تريزه ايچون  
 تدارك انلش اولديغيز ايبي اورادن  
 فرار بولنده استعمال ایده جگيز ذهباينه  
 دوشمشلر . بعضلر ك دخی بزجا بازلفه  
 رواج و یرر ايسهك قلعه ديوارینی آشمقده  
 سهولت بوله جغيزه قدر حكيم انلشمار .  
 انجق وقوعات و فعلیات دا تما بونلر ك  
 ذهبايني تكذيب انلشدر .  
 اوتوردیغيز یرك اوتوريله ميه جق  
 قدر فنا برشی اولديغني و بوراسنك  
 قابل يتوت اوله بيله جك بر صورته  
 افراغی ايچون بعض اسباب نظافت  
 و طهارته تشبث انلش بولنديغيزی  
 خبر و یرمشيم . ارادن برقاچ ماه  
 دها مروريله قيش كندیسنی كوستر كه  
 باشلادیني زمان قیومرك مضبوط  
 اولما سی و هر طرفدن كمال قوت  
 و سرعتيله كلان بورا و فورتنه نك  
 طوغر نيجه اقامت كاهمز ايچنده كیره چكي  
 دركار بولمسی بزمه برابر حكومتك دخی  
 نظر دقتی دعوت ایلدرك قبولك او كنه  
 ركوزل ستاره انشا ايتدرك . بو حالده



تر دبانك اوست طرفنده درت ارشون  
 قدر تر پيغنده بر صحنق قالدی .  
 بوراسنك چاقل ايله نقریشی دوشونلك .  
 زير اوردوسنده پك كوزل چاقل طاشي  
 چيقوب بونلری خانه لر ايچنده او طه لره  
 وصفه لره او قدر كوزل دوشرلر او  
 قدر اعلا شكلار ترسيم ايدرلر كه كوزله  
 الك كوزل كليلر لطافتی ويرر . بوكا  
 بزخی هوس ايلدنك ايسه ده اصل مطلوب  
 بونی كنديمز ياييق ایدی . لوازینی  
 تهیه دن صكره دن توفيق ايله برابر چاقل  
 طاشلرینی ترتيبه باشلادق . اوت! بو  
 عملیاته ترتيب ديلميدر . زير ا نوعما  
 مطبعه هر تبليرنك حروف ترتيب  
 ايتلرينه بكرر . بر چيق كونده وجوده  
 كتورمش اولديغيمز ايش كورنلرک نظر  
 تحسینلرينه مظهر اوله بيله جك درجده  
 ایدی .

حسبخانه ده اسكيوب يرلی حكمنی  
 الدقبسه اورانك اصل يرلیسی بولنان  
 يرانغه لیسرا ايله دخی الفت وانسیت پيدا  
 ايتمكه باشلادق . بادى امرده انسانق  
 علمینه اعلان حرب ايتش اولان قانلی  
 قاتل مقوله سی آدمرك صحتی بكا پك آغر  
 كلس ايديسه ده يواش يواش بونلره ده  
 الشدق دن ماعدا سرگذشت حاللرینی  
 حكايه ايتدیر ايدك . بونلر میاننده جدا

نی كناه بولنان آدمار دخی اولديغنی  
 كوره رك و يقور هوغونك يازمش  
 اولديغنی (میزه رابل) نام حكايه  
 مشهوره نك نصل پر حكمت بر اثر  
 اولديغنی اوراده و بو حال ايچنده  
 اكلام .

استعداد نوع بشرک در جاتی  
 كورمك وموازنه ايتك ايتيانلر بيوك  
 حسبخانه لره مر اجته له تدقیقات واقعه سی  
 اوراده اجرا ايتلیدرلر . خارجده وعالم  
 حریت ايچنده انسانق دینلان شی مده انه  
 ریا كذب عايش غرور كبی نيجه بيك  
 نقابل ايله اول درجده تستر ايتلیدر كه  
 انسانيتك چهره صافيسنی كوره بيلك  
 همان همان عديم الاحتمالدر . اون بش  
 بسنه مدت ايله و يا خود مؤ بدأ پرائغه  
 آتیش اولان بر آدمده ايسه پروا دینلان  
 شينك اثری بيله قايوب انده جوهر  
 انسانيت نه دن عبارت ايسه يالكر انكله

باقی قالدیغنی كوردم . از جمله حسن  
 رئیس استمده بریسی طانیدم كه طولو  
 ده جی و صندالچی طاقیدن یعنی باقلسه  
 طبقات نوع بشرک الك شی عدا اولنده جق  
 طبقه سندن اولوب قتل مهمتله دخی  
 اون بش سنه ده محكوم بولنديغنی حالده  
 فضائل انسانیه تامسه صاحب اولوب  
 حتی زندان ايچنده بر قائده اصلاح

نفس ده ايتشدر . اغزینه صودن  
 بشقه ايچکی قویمز . بش وقت نمازنده  
 قصور ايتمز . سمعت ایدن جنایتك  
 جزای ماديسنی چككمده اولديغنی حالده  
 جزای معنوی سندن قورتلق ايچون  
 ندامتدن خالی قالز . اوزی سوزی  
 طوغری . چالشقان . سائر رفقاسنه  
 نظر مرؤت و مرحمته باقار . قوطی  
 ونعلین اعمالی صنعتنده الك ایلرويه  
 كيدرک بر خيلى پاره قازانوب بونلری  
 دخی حسن استعمال ايدرک انا كبی يشار .  
 اولدقچه اوقور بر آدمدر .

بوکا مقيس حتی طاغدن ايتش  
 ز بيكز ايچنده كردل میاننده دخی غایت  
 مرده وسوزينك صاحبی ناموسلی آدملر  
 كوردم كه انسان بونلرک كرك عمداً  
 وكرك من غير تعمد اللرندن بر جنایت  
 چيغمش اولسنه جدا تأسفله ایدیور .  
 انجق بونلر میاننده اول ملاعین اشقیابی دخی  
 كوردم كه اجرا ايتش اولديغنی جنایتدن  
 ندامت شويله طورسون اكر بركون  
 اولوب شو تنكناى بلادن قوریلور ايسه  
 البته هنوز انتقامی الامامش اولديغنی  
 فلان وفلائی دخی اولدیروب ينه بورايه  
 كله چكنی از قداسلرينه وعده اندر و حتی  
 ايكیده برده حسبخانه ايچنده رفقيلرله  
 خوف ايدرک اوراده بيله آدم اولدورمكه

هوس ایلر . رفیقم توفیق بك بونلره  
 انسیتی بندن ز ياده آرديرمش اولديغندن  
 تمام حسبخانه نك ايچی الت اوست  
 اوله جق بر غوغا طهور ايدوب ده  
 حكومت وضبطله دخی عاجز قالدیغنی  
 زمانلر زندان ايچنه توفیق بك كير  
 و « ايتيكن اغار ا عيبدرا! » كبی نصايح  
 ايله حر يفلری كنديسی منع ايلرایدی .  
 حاضر سوز صره سی كلس ايكن  
 شونی ده خبر ويره يم كه بونلرک نعلین  
 و قوطی ياييق صنعتلرجه توفیق بكك  
 پك بيوك ياردمی اولمش و حر يفلری  
 بو صنعتده ترقيه سوقله كرچكندن  
 موفقیت دخی كورمشدر . بز اورايه  
 كيتديكمز زمان بونلرک ياندقلمی شی پك  
 قبا صبا معمولات عاده دن ايكن توفیق  
 بكك دلالتی سایه سنده بونلر معمولاتی  
 اينجلمه اينجلمه عادتا كاغد كبی اينجه  
 و اورو پام معمولاتك اشكالی كبی منتظم  
 ودلپسند قوطيلر و غایت ظريف نعلينلر  
 يايغه باشلادیلر . اوللری بونلرک اوزرينه  
 پك مستكره رسهار بازارلر ايكن ينه توفیق  
 بكك دلالتيله ترين خصوصنه دخی  
 بر صورت حسنه و يرديلر . حتی  
 ياندقلمی شيلر يالكر ردوشده صائقله  
 قايوب اسكندر به واسكندر ون  
 و مر سين و ازير كبی بخار و اوبرلره



کونوزلکه باشلادی . صوگ زمانلر مده  
 کوردک که انا طولیدن صورت مخصوصده  
 قوطی و نعلین تجاری کلوب طولیدن  
 بر خیلی مال قالدیرمشدر .  
 پرائغه لیلر ایله ایندیگیز الفتار میانده  
 مؤبداء کور که قونیلانرک مأیوسیت  
 حالری جدأ یورک یاره لیه جک برشی  
 اولدیفنی اعترافه مجبورم . بونلر میانده  
 یکریمی ایکی یکریمی بش سنه زنجیر  
 صاللامش آمدلر کوردم که امان یارب !  
 بومدک هیچ یوقدن اورته یه بر بابا  
 یکت ینشدیرمکه کافی بر مدت اولدیفنی  
 دوشوند کجه ذهنم پر یشان اولورایدی .  
 بعض کره بونلر شو ایکی طاش اراسندن  
 قورتلوق ایچون کندیلر نده هیچ بر امید  
 اولدیفنی تمهید ایتکه باشلا یه رق  
 خارجه کنندی حریتلرینه مالک  
 اولانلره اول قدر غبطه و عادتا حسد  
 ایدرلر ایدی که ثمر بف قبول ایتیز .  
 حتی دلی خلیل نامنده بر مؤبداء کندیسی  
 خلاص اولسه می دها زیاده نمون  
 اوله جفنی یوقسه عالم بویله مؤبداء زندانه  
 کیرسه می سینه چکنی صوردم . جدأ  
 جواب و یردی که کنندی خلاصندن  
 زیاده بونلر مالک مؤبداء حبسه کیرمندن  
 نمون اوله جقدر . حتی اسباب  
 موجه سنی دخی بیان ایلدی . دیدی که

« بنم قورتلوقمندن حاصل اوله جق  
 تأثیر بالکن بنده قاله جقدر . فقط بون  
 عالم بورایه کپرو بنده درت طاش اراسنده  
 بر عمر مدتی کچورمش اولانرک حالی  
 اکلامیدرلر که بن تشفی صدر ایتمش  
 اولهیم ! » بعض وقتلر دخی اولور  
 ایدی که بونلر ده امید دخی کورر ایدم .  
 هم ده بیانی قوتلی امیدلر ده بونلورلر  
 ایدی . بو امیدلر ده معذور وحشی  
 حقلی اولدق لرینی کرک بزه و کرک  
 کندیلرینه اثبات ایچون دخی « چیقمدق  
 جانده امید واردر ! نه بیلورسک ؟  
 البسه الله بر قپو آچار » دیرلر ایدی .  
 دقت بیور ییلور می ای قارئلرم ؟  
 دقت بیور ییلور میسکر که نه کبی آدملر  
 ایچنده یز ؟ حسن رئیس کبی بونلردن  
 بعضلریله دوستلق دخی عقد ایلدک .  
 دوستلق عقد ایلدیگیز محبوسلر میانده  
 برده ردوسلی یانی وار ایدی که انسان  
 کوزل بر روم ایدی . بر مسلمان  
 اولدورمش و اوراق استنطاقیه و محاکمهی  
 تقدیم ایداش اولدیفنی حالده هنوز  
 حکمی کلامش اولدیفندن پرائغه لیلره  
 مخصوص بر لطیفه اولوق اوزره  
 « اولغلان یانی ! بونک اصولی اقتضا  
 سجه کله جک فرمان سنک آصیلوب  
 اصلامی مقتولک ورته سی اختیارینه

ترک ایلر . حر یقار ایسترلر ایسه سنی  
 صاللاندرلر « دینه یوزینه برابر سوبلد .  
 کلری سوزی بو قوللر ایشیدر و او  
 حالده بیچاره حر یفک چهره سنده  
 نمایان اولان نیجه نظر خراش علامتلی  
 دخی بو کوزلر کوررایدی . نهایت الامر  
 یانینک فی الحقیقه صلب ایدلدیکنی دخی  
 کورمیه لمی ؟

امان اللهم ! بنم او کونکی حال  
 نه ایدی ! کویا بیچاره بی بعض موادک  
 استیضاحی ضمنده حکومته دعوت  
 ایدیلورلر مش کبی بر صورتله الداته رق  
 کوتوردکلری زمان کندینی کوردم .  
 هر زمان حکومته ایاغنده پرائغه  
 اولدیفنی والرری باغسز بولندیفنی حالده  
 کیدر ایکن بو دفعه پرائغه بی چیقارملری  
 و قوللرینی باغلاملری هانکی حکومت  
 حضورینه کیتدیکنی کندیسنه  
 اکلاماش اولور می ؟

اوف ! حالا شمدی یازار ایکن بیله  
 بو کیفیت فیجه نیک یاد و تخطر یله اوزر مه  
 فئالقار کلور . قارئلر مک بو فقره اوزرینه  
 بنم قدر تأثیر ایدیه چکلرینی بیلسه ایدم  
 بونی هیچ یازم ایدم . ایچق انسان  
 طامدیفنی بر جانینک جنایت واقعه سنی  
 جزاسنی کورمستندن اول قدره تأثیر اولمز .  
 بن ایسه طامدیفنی بر وحی رفاقت ایتمش

بولدیفمز بر آدمک انعامندن طولابی  
 بشقه جده بر صورتله تأثرده حقلی بنم .  
 بر قانچ کون بک بیدمدم . همان  
 کوزلر یه او یقودخی کیرمدی دیسه م  
 جائزدر . بو حال یانکن بکا دکل بون  
 حبسخانه خلقنه تأثیر ایلدی . واقفا  
 پرائغه لیلر « یانی صاللانندی ! یانینک  
 رتبه سی بیودی ! » سوزلرینی ممکن  
 هر تبه شطارتله سونک ایسترلر ایدی .  
 اما اوچ درت کون مدت حبسه سخانه نیک  
 ایچنی استیلا ایدن سکوت عمومی بونلرک  
 درجه تأثرلرینه دلالت ایدر ایدی .  
 برده زوجه سنی اولدورمش کر پهل  
 بر روم وار ایدی که هنوز محاکمهی  
 تمامش اولدیفنی جهته یانینک باشنه  
 کلان مصیبتک کنندی باشنده دخی کلسندن  
 غایت قورقشیدی . بیچاره آدمکیز !  
 بزدن بشقه استمداد ایده بیله جک آدم  
 بوله مد یغندن عقلی چله سندن چقد قجه  
 بزه کلوب کنندی عاقبت احوالی اوزرینه  
 رأی صورار ایدی . بزایسه مقتوله نیک  
 ورته سی کنندی چوققلری اولدیفنی  
 جهته اولادک پدر جانی بی اعدام  
 ایتدیره مبه چکنی تأمین ایدرک بیچاره  
 تسلی و برز ایدک  
 حاضر سوز کر بدلی به انتقال ایتمش  
 ایکن هر قومک صورت جنایتی ده خبر



و یرهم که باقکز و یقور هوغونک  
 (میزه رابل) حکایه سنی و شیلارک (ناموس  
 بلاسیله جانی اولاش بر آدم) سرلو ده سله  
 صورت مترجه سی قرق انبار سرلو حله  
 چچوعه مزده مندرج بولنان مقاله سنی  
 و یقور هوغو و شیلار کبی اعظمه تلقین  
 ایدن اسباب میاننده دهانه غریب لری وارد  
 افندیم! بوکر به لی روم دولکر در  
 همده پک اوسته و سرمایه صاحی و حتی  
 از میرده ولانده بر طاقم بیوک نیلاری  
 کوتور و اوله رق در عهدیه قدر چیمیشور  
 بر آدم ایمش . سار همشهر یلری کبی  
 یازین اناطولییه کیدوب اجزای صنعت  
 وقیش کلدکده مملکتنه عودتله چولغی  
 چوجغی یاننده امرار وقت ایدر .  
 بر ازالق بو بیچاره آدجکزر زوجه سندن  
 شبهه باشلار . نیجه علامتار شبهه سنی  
 تقویه ایلدیکی کبی قارینک سؤ حالنی  
 کورن بر طاقم دوستلری دخی کیفیتی  
 بشقه جه کندیسنه اخبار و اعلام ایدرلر .  
 حریف غایت ناموسلی بر آدم اولدیغندن  
 عقلنی باشنه طو پلامسنی زوجه سینه رجا  
 و اخطار ایلر ایسده هیچ فایده سی اواز  
 قارینک فحشسی عادتاً صورت علانته  
 چیمه زق مملکت ایچنده هر کسک دلنده  
 داستان اولور . بونک اوزرینه  
 حریف دسوطخانه یه مر اچمتله قاریندن

آیرلق ایستر . بو باندیک چوق اصرار  
 ایلر یانار یاقیلور ایسده دسوط افندی  
 استیجاسنی اسعاف ایتمیش خانه بیتمقدن  
 خانه یایق اولی اوله جنی قاعده سینه  
 تطبیق حرکت ایلر . زواللی کر به لی  
 بو بلا ی طاقکدازه بر مدت دهه  
 تحمل ایلر . نهایت بر کون بغچه سنده  
 بالطه ایلر بر ایش کورر ایکن ارتق رذالتی  
 یوزه چیقارمش اولان قحبه قاریسی  
 حریفله بر غوغا ده اچیتاروب بوغوغا ده  
 قوزی کبی حلیم اولان قوجه سینه غلبه  
 ایچون کیلار له آفته ک ایتمیکنی حکایه یه  
 باشلار . و «سکا شو یله ایکی اعضا  
 دهه طاقدم» دبه پارمقرینی باشنه  
 کوتوروب بر طاقم علامت کریمه کوستر .  
 نهایت حریف بر درجه یه کلور که  
 غیرت و ناموس ایله کوزی دنیایی کور .  
 مامکه باشلایوب ائنده کی بالطنی قارینک  
 قافه سینه اوردیغی کبی اول فاحشه بی  
 لایق اولدیغی جزاسنه دوچار ایلر .  
 انجق بو قدر معذوریت بو قدر مجبوریت  
 بیچاره بی پنجه قانوندن قور تارمغه کفایت  
 ایدرمی ؟ نهایت اون ایش سینه مدتی  
 قلمه سلطاننده امرار ایچون حکم  
 کیشدر . ایشته بوده و یقور هوغو  
 و شیلار کبی ار باب قلم و قریحه یه اذنی بر  
 ترین ایلر ( ناموس بلاسیله جانی

اولمش بر آدم) و یا خود (میزه رابل)  
 کبی بر بیوک اثرک زمینی تشکیل ائده جک  
 مواد صحیحه صر ه سنده در .  
 بو رایه قدر حکایه ایلدیکم و خالبو که  
 احوالک تفصیلاتنه و بنم اختیار ایش  
 اولدیغیم اختصاره نسبتله بیکده بر یسنی  
 نقل و حکایه ایده مامش اولدیغیم آجی  
 زمانلر ایچنده یازیدن خالی اولدیغیمی  
 دخی صورت مخصوصه دهه اخطار  
 ایتملی م . بن یازیدن هیچ بر زمان  
 فارغ اولمزم ایدم . و اولمزم . زیرا  
 بیوک بر فاملیا خلقنک مدار معیشتی یالکز  
 بزم قلم سعینه مختصر اولدیغندن اگر  
 بن یازی یازمزم ایسدم اوراده کندیمک  
 پک بیوک بر ضرورت و احتیاج ایچنده  
 سورونه جگمکن قطع نظر استانبولده  
 مقدس بر والده ایله قدسیتلری والده لک  
 مرتبه سینه واران ایکی همشیره و زوجه م  
 و چو قلم و سار فامیلیام خلقنک  
 کافه سنی دینمکدن بشقه بر صورتله سد  
 رفق ایده مز لر ایدی . بنا علیه هر  
 طرفی فلاکت احاطه ایش اولدیغی  
 پریشان بر زماننده بقیه شعور مله دنیا یه  
 ایکنجه کلش و اچیق بلش و اخذ تار کبی  
 بزواج پارچه آرون ماعدلر قرق انبارک  
 دخی ایلک اون جزو لرینی یازدم و حسن  
 ملاح نامیه تصور ایش اولدیغیم بیوک

حکایه نیک یلاننی دخی ترتیب ایتمکده  
 باشلادم .  
 مشکلات شونده که یازدیغیم شیلری  
 آچیقندن آچینه استانبوله کوندره من  
 ایدم . زیرا محرابر اتمز حکومتک نظارتی  
 التنده جریان ایدوب آچیق اوله رق  
 و یردیکمز مکتو بلری او قودقندن صکره  
 قیاهرق کندیلری کوندر لر ایدی .  
 کذلک استانبولدن کلان مکتو بلر دخی  
 بو صورتده آچیق اوله رق کاور ایدی .  
 سبب نفیز نشریات مضره ده بولمق  
 صورتی اولدیغنه کوره ینه نشر ایلک  
 اوزره یازدیغیم شیلری آچیقندن آچینه  
 فصل کوندره بیلورم ؟  
 بر ایسه محرابر اتمزی قبالی یورتمک  
 ایچون دخی بر یول بولمیش ایلک .  
 بو یول توفیق بکک جسارت و اقتداری  
 ایله بولندی . بکا قالسه ایدی طوغریسی  
 یابن زنجار بوکا موفق اوله من ایدم .  
 بعض واسطه لر بولوب قبالی اوله رق  
 و یره جگمز مکتو بلری پوسته یه و یرمکه  
 و استانبولدن دخی انلر نامه کله جک اولان  
 مکتو بلری زه ایصال ایتمکده ارضای  
 ایش . ایشته غایت ایجه کاغد اوزرینه  
 فرنگ قلمله قریحه المعنی کبی یازدیغیم  
 یاز یلری بویه قبالی مکتو بلرا ایچنه یوزاق  
 استانبوله کوندر لر ایدم که جودت دخی



بو نلری کندی نامه اوله رق طبع ونشر  
ایدر . وقارئین کرام ائندیلرک رغبت  
مخصوصه صدری سایه سنده هم استانبولده  
قامیلیان هم ده ردوسده محرر منی بونلرک  
حاصلاتیه تیش ایلر ایدی .

آثار عاجزانه مک بوراجه مظهر  
رغبت اولمقده بولندیغنه دائر جودتک  
بکا یازدیغی مکتو بلرور طاقم دوستلرم  
طرفدن کلان تبریکنامه لر تحسینامه لر  
بنی او حالده ممنون ایده جکنه بالعکس  
متأثر ایلدیکنی خبرورر ایسه م تعیب  
ایلر میسکر ؟ واقعا نافع ماده من بو یوزدن  
حصوله کلدیکی جهته درجه تشکرندن  
عاجز ایدم . حتی زندان ایچنده بولندیغم  
زمان بو تشکره دها زیاده مواظبت ایده  
جک دقیقه لر یک صیق صیق کاور ایدی .  
انجق کوکلم ایستایدی که آثار مذکور ه بی  
نشر ایلدیکم زمان بن کندیم دخا - بابمک  
میاننده بوانیم . تحسین ایدیله جک  
ایسه و جا ایدلسون . بعض محلری  
مؤاخذه اولنه جق ایسه و جاها مؤاخذه  
اولسسون . انلرله بحث ایدیم .  
هنر مباحثه دخا بکا بر طاقم آثار ساره  
ایچون فکر یولی آچسون . زندانده  
بولدیغم زمان ایسه ایدیلان تحسینلری  
ومؤاخذه لری صانکه مزایم ایچندن  
حسین ایدیلورشم کی بر حاله کاور ایدم .

حتی بر اقشام پوسته یه انتظارا غایت  
ایچ . صقیدیسی ایله وقت کچورر ایکن  
پوسته دن ظهور ایدن غزته لر میاننده  
زمان غزته سنی الوب ایچنده بز «ایواه»  
سر لو حله بر تیارو او یوننک سلا نیکده  
او یناندیغنه وار باب تماشا طرفندن  
فوق الحد حسن رغبت مظهر اولوب  
القشلا ندیغنه و محرری تبریک ایدلدیکنه  
دائر بر فقره کوردم . بو کا دخی ظاهراً  
ممنون اولوق لازم کلدیکی حالده اغلامق  
درجه سنده متأثر اولمیه می ؟

انسان قسمی خود اندیشدر ! هر  
فعل و حرکتدن کندیسنه مخصوص  
بر فائده بر لذت آرار . حتی الک بسوک  
محسنلر حسبه الله ایتدکری احسانلری  
دخی بتون بتون حسبه الله ایده مز لر .  
احسان ایتسکدن حاصل اولان لذت  
معنویه و روحانیه ایله ذوقیاب و شیرین  
مذاق اونوق ایچون ایدر لر . بو کا  
بویله جه اینا تمیلدر . مکر بن دخی خد -  
مت تألیف و تحریرده بولمقدن استفاده  
ماده دن ماعدا برده استفاده معنویه  
بکر ایشم . او استفاده معنویه ایسه  
آثارم اخوان بیتنده انتشار ایلدیکی زمان  
بیم دخی اول میاننده حاضر بولمقلغم  
صورتیه حاصل اوله جق ایش .  
زمان غزته سنک او فقره سنی او قدریم

زمان ایسه بیم او یوننک عالمک الدینی  
لذته ممنون اولوق شهبوله طورسون  
بالعکس غمطه یله ایتدم . «آه ! بن  
زندان فلاکت ایچنده آه و این ایدیم ا  
خلق ایسه بیم محصول فکرمله متلذذ  
اولسون ا» دیه حیقلندم .

آثارخی هر هفته بر ادرم جودته قبالی  
مکتو بلرله کونرددیگی یازمشیدم .  
اشجو قبالی مکتو بلردن بز قاچ دانه سی  
الله کچدی . انجق بونلرک ایچنده بعض  
استرحام صورتلریله مطبعمه و کتابلر  
امورینه دائر تعاطی معلوماندن بشقه  
هیچ برشی کورلمدیکندن بر از وقت  
صکره قبالی محابره مژک واسطه لری دخی  
ینه حکومت مأمورلری اولدی . هله  
الحاله هده خارجیه نظارت جلیله سنه  
زینت بخش اولان دولتلو صفوت پاشا  
حضر تلری معارف ناظری اولوب ده  
الذقده «بونلرک کوزل مفید شیلدر .

مدحتک بو بولنده کی خدمتی شایان تقد -  
یردر «دیه هر نه یازار ایسه م آچمقدن  
آچمقه ارسل ایتمکنکم اسبابی تسهیل  
بیوردقدن صکره یک راحت ایتدم . اون  
بیش کوندن اون بیش کونه ردوسدن  
حرکت ایدن نیجه پوسته سیله بر پاکت  
یازی کوندر می کندیمه لایغیر پروظیفه

عد ایدرک او یولنده دوام ایلدم .  
دها بقدادده بولندیغم زماند بیری  
بنده بر امل حاصل اولمشیدی که اوده  
بزم مملکتده اصول تحصیل اصلاح  
ایتمک قضیه سندن عبارت ایدی . حتی  
بوندن مقدم دها زیادم تفصیلات  
و ایضا حالتیه در میان ایش بولدیغم وجهله  
بن کندی مطالعات و تصوراتجه ملتکز  
جداً ترقی و احیائی تعیم معارفه متو -  
ققدر اعتقادنده بولندیغمندن و تعیم  
معارفک برنجی موقوف علمیه ایسه  
اصول تحصیلی تسهیل ایدو کندن بغداد  
دده مکتب صنایع شاگردانی اوزرنده  
ذهنجه تصور ایلدیکم بر چوق صورتلری  
تجربیه باشلاش و خواجه اولک برنجی  
و ایکنجی طبعلرینی و مؤخرأ استانبولده  
نشر ایش اولدیغم او چنجی طبعی دخی  
بونلر ایچون یازمش ایدم .

زندانه کیردکیا وقت او قدر چوق که  
بتک تو کتمک بیلور . یازی یازمغه ده  
کافی . کتاب او قومغه ده کافی . او تو -  
روب دردینه اغلامغه ده کافی . بونکله  
بر اینه وقتک بتوب تو کتمه چکی بوقدر .  
بو آرائق تسهیل تحصیل ایچون دردست  
بولنان تجرب به لری اکیال صورتی دوشو -  
ندم . بزى محافظه یه مأمور اولان عسکر  
ضابطلری هر آیده بر کره دکشورلری



ایندی . بو فکر بکا کلدیکی زمان ایسه  
 اجدانغا ایتمنده بر ملازم محافظه مزه  
 تعیین ایلدش اولدیکندن وانک دخی  
 مصطفی ایتمنده بر همشیره زاده سی بولوب  
 بعض خدمتلا ایچون اراقده اورایه کلوب  
 کیتمدیکندن شو چوجنی او قوتیق ایچون  
 اجدانغا رخصت ایستدم . آدجکمز  
 مع المنونیه مساعده کوستردی .  
 چوجق اون اون بر یاشنده انجق  
 اولوب هنوز هیچ بر حرف او کر نماش  
 و ذکاسی ایسه متوسط درجه ده بولمشیدی .  
 ایلدن بدأ ایله چوجفه درس و یرمه  
 باشلاق . تبحر به لرمک صورت کذرانی  
 دأما یازار ایدم . هر کون کوردیکم  
 نشانه ترقی تبحر به لرمده موفق اوله جقمی  
 بکا وعد ایلدیکندن مننونیم کو کره  
 چیقار ایندی . درسز دهها الف بادن  
 عبارت بولندیغی حالده بو چوجفه نه لر  
 او قوته جقمی دوشوند کجه و مطالعات  
 واقعه مک جمله سنده موفق اولور ایسه م  
 وطنم و ملتیم ایچون نه فائده لی برایش  
 کورمش اوله جقمی خاطره کتورد کجه  
 دیالر بنم اولور ایندی .  
 حاصلی جمعدن جمعه به قلعه ایکنه  
 باخاصه یا تکیه به کیتمک جامده یقینانجق  
 کتبخانه ده کتاب قارشدیرمق کبی مسا  
 عدات واقشاملری ضابطار و ضابطه لر

و بعض اطنائاً تنزلاً تشریف بیوران  
 حکومت مأمور لر به الفیت کبی حالر  
 فلا کتیز آجینسه بران لذت قانیدیگی کبی  
 مطالعه و تحریر و بالخاصه مصطفی ایله  
 او غراشمق دخی بنی خیلدن خبلی به اشغال  
 ایله بیلور ایندی . بو حالده زندان بند  
 لک فلاکتی اولجه دخی عرض انیش  
 اولدیغم و جهله بر زهره تشبیه ایدر  
 ایسه کز مساعدات و اشتغالات  
 واقعه دخی بر نوع شکر دیمک اولوب  
 زهری شکر ایله ایچمکه باشلامش اولدق .  
 فقط حیفا که فلک بو قدر جق مسعودیتی  
 دخی بزه چوق کوردی . باقکن زهر  
 فلاکتیز ایچنه قار یشان جزوی لذت  
 مساعدات بالکلیه چیقار یلوب اشدقن  
 صکره اغز مرک طادی نه قدر قاچدی :  
 متصرفن بولنان معشوق پاشا مأذوناً  
 در سعادت عزیمت ایلدیگی زمان  
 محاسه جی انک یرینه قائم مقام قالمشیدی .  
 بن کالیله امین دکلم یا فقط روایت  
 واقعه به کوره بوذات ردوسه متصرف  
 اولغی قورمش و بونک مدار حصولی  
 اولق اوزره دخی بزى تضییق اتمکی  
 ذهمنده بولمش . بزیم قهر مز ما نترم  
 دکلی یا ؟ اکا موفق اوله جقارک مدوح  
 اوله جقاری دخی در کاردر .  
 بیرام کلشیدی . ردوس کبی منهای

بحرین اولان یرلرده مهملری بیرامدن  
 بیرامه هب تحت محافظه اولدقاری  
 حالده قلعه خارجه چیقارمق و کزدیرمک  
 عادت ایش . حالاً مأموریت تفتیشیه  
 ایله ردوسده بولنان قائم مقام خالد بک  
 افندی دخی بزه مرحمت ایدرک شو عاد  
 تدر استفاده ایچون حکومتنن بالاسنیدان  
 بالذات کندیسسی دخی برابر اولدیغی حالده  
 بزى قلعه خارجه چیقار دیلر . ایشامه  
 قدر کزدیر دیلر .  
 شمعی سز دیر سکز که او کون کیم  
 بیلور نه قدر ممنون اولمشزدر . فقط بن  
 سزه دیرم که ممنون دکلم بالعکس بک  
 محزون اولدم . بتون مملکت خلایق  
 کیش قوشانمش چو جقار اوزغش برغش  
 بیرام محلنه چیقمش . بونلرک هپسی  
 خر درلر . بو برالای ازارک ایچنده  
 اسیر اولان یالکن بزى . انلرک حریتلری  
 تحدید ایدن شی عادی کونلرده مشاغل  
 مخصوصه یومیه لرندن عبارتدر . بو کون  
 بیرام اولق مناسبتیه او مشغولیت دخی  
 بر طرف اولجه جمله سی حر مطلق قالمش .  
 بن ایسه واقعه قلعه خارجه قدر چیقار  
 رایش ایسه بده حالاً حر دکلم . حالاً اسیرم .  
 زیر ایاغزده ایکی عسکر ایله ایکی ده ضابطیه  
 وار! ولو که بونلرده یاتمه اولسونلر .  
 حکوم دکلی یم ؟ محبوس دکلی یم ؟ هر

خالده اسیرم .  
 بیرام خلق او کون ایشامه قدر  
 کولوب او ینایوب اکنوب ایشام خانه  
 لرینه کیتمدکری زمان او کون نه قدر  
 مسعود اولدقاری ینی فاملیا اعضایی  
 بر بر نسه حکایه ایله جکر . یا ایشام  
 اولو بجه بزیه کیده جکم ؟ دار فلا کتم  
 اولان زندانه دکلی ؟ یابن او کونکی  
 وقوعاتی کیم حکایه ایله جکم ؟ .....  
 اوف! بیک کره میلیون میلیار کره  
 اوف که فلاکتزى بتون بتون زهر لیان  
 برشی ایشته بو فاملیا حسرتی ایندی .  
 بزیم فاملیا مرک بعض احوال فوق العاده  
 قدیمه سی میانده ذوی القربایه زیاده  
 محبت جیلمتی دخی موجود اولوب بز  
 بونی مقدملری مسعودیت جمله سنندن  
 عد ایدر ایکن بونک دخی اک بیوک بر فلا  
 کت اولدیغی زندانه کوردک و دنیا ده  
 اولادو عیال صاحبی اولماغی مؤخرأ  
 انلردن مفارقت لازم کلدیگی زمان در کار  
 اولان فلاکتی کور ماملک ایچون ایسته میان  
 فیلسوفه اوراده حق و یردک . هر زمان  
 تعظیماً النی هم ده کال محبتله بزقاج دفعه لر  
 او پوب بزیمه کوزیمه سور دیکم  
 والده دن بدأ ایله تا صرمه کبی صاحبز بنی  
 الله طارادینم و کال محبتدن ناشی یرنه  
 والده مک اسمیله تسمیه ایلدیکم کو چک



قزیه وارنجیه قدر هر برینی بر ایشقه  
 صورته سودیکم فاملیام خلقی بر بر  
 حاضر مه کلورلایدی .  
 کلورلایدی ؟ چیتقد قری وار  
 میدر که حتی تکرار کیکه لزوم فالسون ؟  
 غرابته با فکزه که فاملیام ایچنده ال  
 زیاده سودیکم فاملیانک اول و اخری  
 بولنان والدم ایله کوچک قزم اولدیغی  
 حالده فلاکت کنیدی حکمنی بحق ایضا  
 ایتش اولق ایچون بو ایکی قیمتدار  
 وجودی دخی المدن المش . والدم  
 « آه ! اوغلم ! مدحت مدحت ! » دیه  
 حتی مزولا ییتاقده یا تدبغی مدت بنم  
 برکیرلی کوملکمی یا نندن آرمیوب  
 « مدحتک قوقوسی » دیه انی قوقالار  
 ایش . بنم خیالده صار یله رق وفات ایتش .  
 سبب موتی ایسه بنم حسرتمه طیانها مق  
 اولمش . قزم دخی او اراق باغ جنا نه  
 طوغری جناح معصومیتنی آچوب پرواز  
 المش !  
 برکت ویرسون که بو خبرلر بکا  
 او فلاکت تأثیراتی ایچنده وارد اولدی .  
 گلش اولسه ایلی احتمال که بن دخی اناره  
 پیرو اولور ایدم . زیرا هنوز بر حیات  
 اوللمی خلیاسیله یالکز حسرتاری دخی  
 بنی اول قدر مضطرب ایدر ایدی که  
 نعل یقه صیغیر .

ایشته بیرام کونی هر کسن فاملیاسی  
 نزدیکه جودت ایدم الوبده بن نریه  
 جودت ایدم جگمی دوشوندیکم زمان  
 بروم سرلادی . کوزلردن آجی آجی  
 بر قاج طامله یاش کلدی . چیتقد یغمده  
 چیتقه جغمده بیک بشیمان اولدم .  
 هله او اقسام اقامتکاهمه کلدیگم زده  
 بو حزنمک نه در جهره واردیغنی ممکن  
 دکل تعریف ایدم . بزنی تسلیتدن  
 هیچ بروقده خالی قالین او کوزلور کلی  
 خالد بکینه بر تسلیت موقته اولق  
 اوزره اکثر یا بزم کئی مقضوب پادشاهی  
 اولانلرک بیراملده عفو و اطلاق ایدلد .  
 کلرینی در میانله تسلیه ایتکه باشلادی .  
 حالبو که بز بو مثالو سوز لری جلوس  
 همایون شهر آینده دخی ایشتمش مایوس  
 اولشیدک .  
 ایشته کیجه حالیه یأس و کدرم  
 بر قاتنها آرمش اولدیغی حالده ایرتسی  
 صباحینه طیشاری به چیقار لغه حاضر لنیور  
 ایدک که ضبطینه طاوور اناسی مصطفی  
 انا تاشله کلوب زنهان قپوسندن  
 خارجه چیتقه مقلمن امر بنی کتوردی .  
 بو امر دخی محاسبه جی افندی طرفندن  
 ویراش . حتی او نوریدیغی خانه زندانله  
 قارشو قارشویه اولوب بز ایسه ایرتسی  
 کونی قاقمام افندی به کیدرک بیرام

سریفی تبریک ایتک قرارنده بولدیغم زدن  
 بو قراری کنیدیسنه دخی عرض  
 ایلدیگم زدن کویا دولخانلر یینه زور  
 ایله کیره چک ایتش کئی قپورلایدی  
 قیامش . امرک حکمنی یالکز بیرام  
 کونی قلعه دن خارجه چیتقه مقلمن عبارت  
 دکل ایدی . قلعه ایچنه چیتقه ده  
 منع اولندی . یا نمزه فرد واحدک  
 کیرمامسی امر ایددی . امره اول  
 قدر اهمیت ویرلدی که حتی تعلیم  
 و تدریسی هرشیدن دهها زیاده لذتله بنی  
 مثلذ ایدن مصطفاجغی دخی درسدن  
 منع ایلدیله . چوجق ایسه بیاغی  
 ترقی المش و تحصیل لذتی المش ایدی .  
 او یله بو نموعیتدن مایوس اولدی .  
 یا بز نه اولدی ؟ بونی فصل تفصیل  
 ایدم ؟ زندانه ایلک کیدریمز کونکی  
 حالز بوکا اصلا قیاس قبول ایتز .  
 او کون بز هجج برشی اولماش فرض  
 ایدیکز . نه اولدی ایسه بو کون  
 اولدی . زیرا فلاکتی حس ایتدیر .  
 میه چک اولان مشغولیتن بردن بره بر  
 طرف اولدیغی زمان اورتهلق یالکز  
 مصیبتنه وانک تأثیراته قالمقدن فضله  
 محاسبه جی افندی حضرتلرینک شو  
 معامله متحکمانه لری دخی یوزکلری  
 بشته جه بر آخری ایله صرلاتدی .

هاله بو معامله اوزر نه خالد بک  
 تأسیف بزدن زیاده اولدی . امرک  
 شدتی تخفیف ایله قلعه داخلنه مخصوص  
 اولان اولکی مساعدا تک تکرار بنی  
 محاسبه جی افندی بک چوجق رجاء  
 ایلدی ایسه ده موفق اولمندی .  
 بو تضییقک تأثیراتی بروجه مفردات  
 ممکن دکل تعداد ایدم . مثلاً اولکی  
 دقت محافظه دن بیک قات شدتلی اوله رق  
 بر محافظه ایله جامه کیدوبده اوراده  
 معارفه پیدا المش اولدیغم زور لری  
 کوردیکم زمان مر حبالش مقمن بیله  
 ممنوع اولدی . اما مبالغه ایدیورم  
 ظن ایتیکز ! جدأ ممنوع اولدی .  
 بزنی کورنلر ایله قارشودن بر بریزه  
 باقیشور عادتاً مر حباله دیه مز ایدک .  
 روایت واقعه یه کوره محاسبه جی  
 افندی حضرتلری بزم معشوق پاشا  
 زماننده چارشو تکیه جام جامع کتبخانه  
 قهوه خانه فلان کپی هریره سلمه السلام  
 کیتکده و کیرمکده اولدیغم زدن وحال  
 بوکه کیمسه ایله اختلاط و مختار به  
 ایدمه مامکله مأمور بولدیغم زدن بحثله  
 اورالقی ردوسه گلش بولانان جزا بحر  
 سفید والیسنه مقدمات لازمه بی بسط  
 ایدرک مع التحسین شو یولده برده امر  
 المش ایش .



زندانه ايلك كيرديكمز كو نئي حالرك  
 بوفلا كستدن طولاي حاصل اولان  
 اضطرارمه يا سمره اصلا قياسي قبول  
 ايتديكني خبرو يرمشيدم . بوني اثبات  
 ايچون شوني ده خبرو يريم كه استانبولده  
 توقيف ايدلديكمز كوندن تا بو كونه قدر  
 ياسله كنديمزه قيمي خاطر و خيالازه يله  
 كلامش اولديغي حالده بو فكر فيجيع  
 دخي بزه شو حالده واقع اولدى . شو  
 يله كه :

محال ساره يه نفى ايديلان رفقنا -  
 خردن بريسنك مسموما وفات ايلديكي  
 اغزدن اوله رق بزه بو ائناده خبرو بر  
 لسونمي ؟ واقعا بزم كبي برقاي مس كيني  
 زهر لكة دخي تنال ايدايه جكني شمدي  
 بك اعلا تسليم ايتكده يم . انجق اوزمان  
 بو فكر صوابي زده بولهلم ؟ رفقيزك  
 تسميي روايتي بزم دخي بر منوالن محرر  
 ايكنجي بر ضبط و تضيق التنه النديغمز  
 زمانه تصادف ايدنجبه ارتق بزم ده بو -  
 بلايه دوچار اوله جهمز فكر يني رده هيچ  
 بر مدار قالمدي .

شو صورت فيجيعه بي توفيق بك ايله  
 بن بشقه بشقه و آريجه تصور ايدرك  
 هيچ بر ييز ديكر ييزه بو بانه كي مطالعا -  
 قمرى بز زمانه قدر آچمه مقتدر اوله مدق .  
 رده بر كون توفيق بكك خد ميجيم نقره

يكرمي در هم آفون مبايعه سني سپارش  
 ايلديكي ايشندم . حريف آفونله  
 نه يياجني سوال ايلد كده توفيق بك  
 ارايجي فشنكي يابوب اكلنه جكني درميان  
 ايلدى .

ارايجي فشنكي؟ هيچ آفونله ارايجي  
 ياپيلورمي ؟ خد ميجي بي كوندرد كدن  
 صكره بن ده يانه كيدوب آفونله نه بيا -  
 جغني صوردم . بكاده ارايجي فشنكي  
 يياجني جوابي ويردي ! فقط بن ضبطيه  
 نقرى محمدجك دكلم ! ايشي دشكه با -  
 شلادم . نهايت بشقه سنك زهر يله  
 او اكدن ايسه كندى زهر مزله اولك  
 اوله اولديغي اكلتدي . حتى آفونله  
 تلف نفس ايدر ايسهك آفونك قوه  
 مسكره سيله متلذذا وفات ايدنه جكمزى  
 دخي اخطار ايلدى . بلايه تحمل ايدمه -  
 رك كنديسنه قيمي شان اولوب اوليه جغني  
 حفته توفيق ايله برخيلي سويلشلك  
 انجق ايچنده بولنديغمز بلايه بلايه موتدن  
 بشقه هيچ بر شي اولديغندن بو بابه  
 ايديله جك تحمل هر حائده بو بلايه  
 تحملدن عبارت قاله جق ايدى . نتيجة  
 كلام توفيق بك مروج بن مدافع ضو  
 رنده بولنديغم حالده بزم قوه مدافعه  
 توفيق قوت تروييجي مقابله حاجز  
 قاهره او بزي اقتاع ايلدى . انكيز

دخي برا رجه اولكه قرار وردك !  
 رومان باز ميورز اسركندشت احوالي  
 حكايه ايد ميورز . شونى ده خبر  
 و يريم كه انسان ايچون سين حاجنده  
 اولمه راضى اوله ييلك يك كوج بر شي  
 دكل . آرايه بر محاسبه جييك غرض  
 خود ائديشانه سي كيرر ايسه ايكي عجمي  
 چو جق بك قولايله فدا اولوب كيدنه  
 ييله جسكر . بزم دخي فدا اولمق لغزه  
 رمق قالمشيدى . بركت و پرسون كه  
 متصرفز معشوق پاشا حضرتلر ينك  
 در سعادتدن عودتلى دخي بزده كي بو فكر  
 فيجيعي تعقيب ايلدى ده قورتلق .

«قورتلىق» ديشم نظر دقتكزي  
 آچسون ! يعنى على العاده محبوس حالنه  
 عودت ايلدك .

متصرفك كندى اغزندن النديغمز  
 معلومانه كوره در سعادتده قدماي  
 وزرادن بعض ذوات شفقت سماتي  
 زيات ايلديكي ائناده بزم حالزى استفسار  
 ايلد كارنده نه قدر اضطرار ايچنده  
 بولنديغمزى عرض ايتديكي زمان « انلر  
 بر شمار چو جغيدر . انلر ايچون اك  
 موافق ترينه فلقه يه يقه رق مكتب  
 حراجه سي كبي اياقلى نه دو كك ايدى »  
 لئاقيله اول قدر تضيق ايلدك كمن  
 مطلوب عال اوله ييد جغني حفته بعض

وصاياده بولمشلر . بو توصيلر حيايمزه  
 حيات قانع مرتبه سنده ائنادمزه  
 يتششدر . چونكه بزي محاسبه جى  
 تضيقندن اولكي حالز دن دها وسعتلى  
 و مساعدتهلى بر حاله قويمى . يعنى  
 يانمزده مستحفظ بولمق شرطيله هر نه  
 زمان ايسر ايسهك درون قلمده كز مكه  
 چيقه ييلك درجه سنده بزه بر حررت  
 ويردى .



ردوسه ووردن اون ماهه و بلكه  
 بر سنده قدر هب رفيم بولنان توفيق  
 بك ايله بركنده اوتوردق . اما بر  
 صورتده كه درجه سنى قارنلر مك بيلسى  
 ايستم .

اولا شونى اخطار ايديم كه بزهر  
 شينه الله ييلك شانندن اولان انسانلر دن  
 بولنديغمز جهته بزم دنيايمز شو زندان  
 اولديغنه او بزم بارقز معيشتكاهمز دخي  
 بوداره ايدوكنه لايقيه قناعت ايلد كدن  
 صكره اوراسنى ممكن مرتبه تعمير و تطهير  
 ايتد يرمشيدك . توفيق بك ايله او طهر -  
 مزى آوردق . ايكنيز دخي در سعادتدن  
 بر جوق كتابلر و اشياى سارزه كتوب تذكه -  
 يعنى او طهر مزى او قدر مكمل يياقلمز  
 اعلا ايدى كه حادثا دنياك هر طرفه



اك بختيار محبوسار دخی بردن بختيار  
 اوله مزل ایدی . خدمت زده بولنان  
 محمد نام بر نفر ضبطه به آشیلوق  
 وظیفه سنی تمحیل ایلدک . چاشیرلرمزی  
 دخی دسپنوا سنده براختیار روم قاریسی  
 هر هفته کلوب آلور ویرلینه تمیزلینی  
 براقور ایدی . حاصلی نظافتزه  
 طهارت مزه سوز اولیوب حتی ردوس  
 ایچنده اک کوزل یشایان ز اولدیقمزه  
 حکم ایدلسه یا کاش ایدنامش اوله جق  
 بردرجهده ایدک .  
 هله بن اول قدر راحت ایدم که  
 تعریف ایده هم . استانبولدن چودت  
 بکا قاج پاره کوندر رایسه چقیله برابر  
 توفیق بکه ویر ارتق هیچ بر شیئه  
 قار شماز ایدم . زیرا ذاتا استانبولده  
 ایدکن دخی اوله جیمده پاره  
 بولندیر مق خانه اداره سنه قار شق بنم  
 ایشم اولیوب یالکز استانبولده دکل مدت  
 عمرده هیچ براقشام ایچون جانم نه ایسته به  
 جکنی دوشونش و یا خود خانه اداره سی  
 ایچون فلانجه شیک شو یله یاییسی لازم  
 که جکنه دأر برامی و یرمش آدم دکلم .  
 بو حال ردوسدهده واقع اولنجه نه قدر  
 راحت ایده جکم ملاحظه به محتاج  
 قالور . قوشلق ایشاملق اوله رقی طعام  
 حاضر . هر شی حاضر . چاشور چی

قار ننگ کله جکی کونه وارنجه به قدر  
 هب توفیق بک دوشونوب اوکون دها  
 صیاحلین « برادر چاشیرکی دکشدر .  
 چار شافارکی بورغاندن سوک حاضیرلا  
 زهرا بوکون قاری کله جک » دبه اخطار  
 ایدر .  
 اون آی بو صورتله راحت راحت  
 بشادقدن صکره آیر لقلقیزک نه قدر خسیس  
 برسبه دینی اولدیغنی کورسه کر ظن  
 ایدرم که انکییزی دخی تعیب ایدر سکر .  
 خدمتی جز بولنان محمد غایت ناموسلی  
 و اولدیقمده تحف بر آدم اولوب ارالقمده  
 بر توفیق بک کند بیسه لطفه ایدر ایدی .  
 لطیفه لر یو به یو به بردرجه به واردی که  
 محمد یوزندن اکلنک عادتا حریمی بر طاقم  
 ضابطر ایله بوغاز بوغازه کتورمکه  
 متوقف قالدی . برصباح یتاغدن هنوز  
 چیقمامش و اوکیجه طائیلغندن ناشی  
 کال تأسفله المدن براقه بیلمش اولدیغم  
 کتابی همان یقالیوب او قومده  
 بولتمشیدم . محافظه مزه مأمور اولان  
 ضابط ایسه قلعه بیکبا شینک دامادی  
 بولنان بلانم صالح افندی ایدی .  
 کندبسی بر از وقار ایجه ضابط اولدیغندن  
 بزم مجده « محمد اسن ایسته بو ضابطک  
 هر امر نه اطاعتله مکافسک » کی سوزلر  
 سو یلیرک واک طرفین « خیر ابن

TDV İSAM  
 Kütüphanesi Arşivi  
 No 2E.1093

عسکر دکلم . ضبطه ییم ا کندی ضابطه  
 اطاعت ایدرم . انلرک بر سنی طاینام .  
 ضابطک ده قانونه موافق اولان امر نه  
 اطاعت ایدرم . بشقه سنی طاینام «  
 یولو الدیغیز حیوا بلر اوزرینه دخی  
 بر حوق اعتراضلر ایدرک اکلنور ایکن  
 او صباح توفیق بک محمد ایله اوله بر  
 صورته اکلنکه باشلادی که تر کچکز  
 اکر توفیق بک سوزلرینه جدا حواله  
 سمع اعتبار ایدر ایسه یالکز صالح افندی ایله  
 دکل قان بیری بولنان قلعه بیکباشینی ایله  
 دخی بوغاز بوغازه کلسی لازم کلور ایدی .  
 برده بونک اوزرینه توفیق بک بئله  
 استشهاد ایدرک « مدحت ! صالح افندی  
 شو یله بر لقردی سو یله مدیمی ؟ » دبه  
 صالح افندی طرفیندن محمد حقنهده  
 سو یلنمش بر لقردی و ارامش ده محمد اکا  
 اینامپور مش کی کیفیتی بنم شهادتله دخی  
 تأیید و اثبات ایتمک ایسته مسونمی ؟  
 لطفه بک بودرجه سنی چوق کور .  
 دیکمدن توفیق بکک انتظار ایلدیگی  
 وجهله تصدیق جوانی و یرمه دم .  
 بک ندن مطلقا تصدیق جوانی المتی  
 ایچون اصهار ایلدی . دیرکن ایش  
 لطفه لکنن چیقوب بر صورت جدیه  
 پیدا ایلدی . او « اوت ! صالح افندی  
 یوله بر لقردی سو یلیدی » دعوا سننده

ون دخی « سولدی » جواننده اصمرا  
 ایلدم .  
 نهایت مباحثه منازعه به محاده به  
 چیف مسومی ؟ امان یارب ! بر یریزه  
 طولومه جبارک یله افرینه باشیمه جق  
 اولان سوزلری سو یلدی . حتی مضا  
 ره به قدر قالشقی . نه بزم محمد جک  
 ارامزه کیره رک مانع اولدی . لکن اندن  
 صکره بر سنه دن زیاده زمانه قدر ارتقی  
 بر یریزک وزینه بالقی امکانی قالدی .  
 تحفظه باقیکز که یاغده بش پاره  
 اولدیغنی کی توفیقندن ایسته مکده عنادم  
 مانع اولدور . نصلیسه بردانن بش  
 التون استقرض ایدرک مفارقت اسپانی  
 تمبه ایتمکه باشلاق . زندانک حوالیسی  
 ایچنده بهینه بقیوان قوبایه سی کی یالکز  
 برنک قوبایه دن عبارت بر اوله و ارایدی که  
 بر چوق زمانلردن یری تعمیر کور مامش  
 اولدیغندن عادتا خرابه مشرقی ایدی .  
 در حال اوله بی تعمیر و اشیاچی و کتابچی  
 اورایه نقل ایدرک هر نقدیر بو اولهده  
 جتیار بولندیغنی خیر و یرلیدی ایسه ده  
 جتیلردن شیطانلردن اول قدر پروام  
 اولدیغنی جتیلر کو یا جن بی کبدم  
 ایشم کی تک باشمه اولهده اقامه  
 باشلادم .  
 حاضر سوز صره سی کلش ایکن



سویده حکایه ایندهیم . او طده فی الحقیقه  
 جن کورندی . با فکز فصل . بر کجه  
 او بقوده ایدم . کجه پارسی او یاندقه  
 یتاخم ایچنده بدن بشقه بر وجودک دها  
 یاغده اولدیفنی حس ایلدم . ها!  
 شونی خبر و یرمدم که او طده جن  
 بواندیفنی بکا خبر و یردکاری زمان جنگ  
 برقر اولدیفنی دخی خبر و یرمشر ایدی ده  
 بن دخی « دها اعلا دکلی ؟ حاضر سرده  
 بیکارلق وار . اگر جن خانمه کندنی  
 عبودیتیزی قبول ایتدیره بیلور ایسه ک  
 شوزندانده فالدیقم مدت صفای خاطرله  
 عمر سوررز » جوابینی و یرمشیدم .  
 یتاق ایچنده بدن بشقه بر وجود اولدیفنی  
 اکلا دیقم زمان خاطرله شوقره کلسوغی ؟  
 بن یاغده می وجوده ارقه می دوغش  
 بواندیفنی جهته کندیسنی کوره مز ایدم .  
 لکن یاندیفنی برده یواش یواش ارقه می  
 او وجوده طوقندیردجه بونک بر وجود  
 اولدیفنی حکم ایدمه جنگ بولده بر صورت  
 تماس حس ایلرایدم . اما یاغده کی یاصتیق  
 کچی برشی اولوبده صرتم ااکاماس  
 ایدیورمش کچی برشی دکلدیر . عادتاً  
 انسان وجودی والسلام . حتی نفسی  
 یله فرق ایتکدهیم .  
 کندنی کندیمه « صاقن کر چکدن جن  
 قزی کلس اولسون ؟ » دیه ایچمه دوشو .

ندم . برارالق اگر جن قزی ایسه دست  
 رغبتی اوراغنی ده فوردم . لکن زیاده  
 ترده ایلدم . هله برارالق دها اولدی که  
 خوف مقدماتی دخی بنی استیلایه  
 باشلادی . نهایت شو وجود هرته اولور  
 ایسه اولسون بنم یتاغده یاغچی اوله جنی  
 جهته بوکا مدافعه زومنه قرار و یردم .  
 دوشوندم که یاندیفنی یردن بردن بره فرلا  
 بوبده او وجودی قاریوله دن اشاغی به  
 تکرار ایسه هم مطلقاً اکا بر شاش قنلق کله  
 چکندن او حالده بوغازینه صارلق  
 درجه سنه قدر فرصت بولتی بنم ایچون  
 ممکن اولور .  
 بو قرارک اجراسنی قوی اعزم ایدرک  
 یاندیفنی یردن فرلامقله برابر وار قومقله  
 او وجودی دخی قاریوله دن اشاغی به  
 فرلامقلغم بر اولدی . بالذیر کولدور  
 تکرلندی . بر یاغره بر ولوله قوباردی که  
 معاذالله !  
 مکر غایت ابری بر کلب ایش که  
 اکثر یا قومک او کنده طولاشور ایدی .  
 بزم او طه برتک قوبله ده عبارت بواندیفنی  
 خبر و یرمدکی یا ؟ حولیدن ایلک آتدیقمز  
 آدیپده او طه مه کبرر سکرز . او طه ملدن  
 ایلک آتدیقمز آدیپده دخی حول به چیغار  
 سکر . اقسام ایسه قوی آچیق فالدیفندن  
 کوبک او طه به کبرمش . وجودی یک

نازک اولدیقندن او یله برکوشده بورور  
 لوب یاغمه دخی تنزل ایتدیرک بر مناسب  
 بر آرایه آرایه نایزم یتاغک ایچمه قدر  
 کبرمش .  
 ایشته جن علامتی اوله رقی کوردیکمز  
 شی شوندن عبارت اولوب مذکور  
 او طه ده ایکی سنه دن مجساوز برمدت  
 ظرفنده صفای خاطرله او توردم « صفای  
 خاطرله ا » دیدیم زفان هب زندان ایچنده  
 ممکن اوله جق بر صفای خاطرلی نظر دقته  
 آلماسکر .  
 مع هذا بو او طه به چیقد قلدن صکره کندیمه  
 ترتیب ایلدیم صورت معیشت کر چکدن  
 صفای خاطر عد اولنه بیلور ایدی . با فکز  
 سزه حکایه ایدیم . سزکده خوشگزه  
 کیده چکنده شبه ایتیم . فقط بویله بر صفای  
 خاطرک کیسه به میسه بر اولسنی ده  
 ایسته م :  
 طریق تحصیل تسهیل ایچون  
 مصطفی نام بر چو جق اوزرنده باشلامش  
 اولدیفنی تجرب به بنی خبر و یرمشیدم .  
 محاسبه جی افندی حضرتلر ینک تضییق  
 اوزرینه بو چو جق غیبوت ایتدی .  
 اناطولی به مخی زه به ایسه بر طرفه کشش .  
 خالو که محاسبه جی افندی دخی از زمان  
 ایچنده تبدیل مأمور بته برینه چیدی  
 افندی ایسته برار ناود خلعت دخی

کلییدی . ارناودرک اخلاق مردانه  
 و عالی جنابا نه سنه بوذات دخی مشرتک  
 اولدیفنی جهته . تصیرف باشانک بزم  
 حمرده کوسرتدیکی مساعدا نه جانی  
 صفاق شو یله طور ستون . دها زیاده  
 توسیعی دخی ازجان وذل ارزو ایدمه جنگ  
 قدر مروتلی و صاغلم یورکلی برآمدنر .  
 ذاتاً اوزمانه قدر سیقت ایدن تبحر به لر  
 اوزرینه بزم او یله عار فراری قبول  
 ایدمه جنگ محبو سلردن اولدیفنی تحطق  
 ایشیدنی . هله بن کندیمک فرار ایدمه  
 یله جکمه اصلاً احتمال و یرمه مدم . فرار  
 ایدوبده زه به کیده جنگ ایدم ؟ وطنم  
 داخلنده هیچ بریره کیده مدم . زه به  
 کشش اولسمه طویلور جزای تشدید  
 ایدریم . وطنم خارجه هیچ چیقه م .  
 چو نکه باغ ارمیدن بکا وطنم مرجع  
 اوله جق قدر یورکده بر وطن محبتی حس  
 ایتکدهیم . دیار اجنبیه به کیدوبده  
 سورومکده نه معنا وار ؟ نصلسه غضب  
 پادشاهی به دوچار اولمش بواندیفنی حالده  
 حقهده کی غضبی برقاتده تشدید ایتک  
 کار عاقل اولدیفنی و مادامکه بخلاصم  
 ایچون اصلاح نصیرن شرط قولمش  
 مادی معنوی اصلاح نفس ایتدیگمز  
 انبیا الهینه عنو و صفیح پادشاهی به مظهر  
 اولمه جالشیقی لازم کله چکشی دوشور



ندمیه چك قدر احق دكلم . جدا اولسون  
 یاز یورم . استانبوله كولدوب  
 باصندلر وب صتا یورم . هم فالیدای  
 بسلیورم هم كندیم بشا یورم . فلاكت  
 ایچنده کی شو نهمته بیك كره تشكر ایتمك  
 لازم كلدیكى خالده بونی ده زدا یچدون  
 تگمه له مك نعمت شناسله صیفیه جفنی  
 دوشوندم . نومطالعاتم ایسه یاسدن  
 حاصل اولمش بر تسلیت دكل ایدی .  
 جدا نعمت شناسانه وشكر كذارانه بر مطا  
 له ایدی .

بوفكر ومطالعاتك ایجابا تنه توفیق  
 معامله دن آیزلشیم جدمونك دخی امنیت  
 كامله سنخی تأیید الملش اولدیغندن مسنا  
 عداتمز بردر جه یه واردی كه آرائنده  
 بر كره بیرام اولدیغی خالده دخی ضبطیه  
 ایله قلعه خارجه چیقایلور اولدم .  
 بو ایسه الحق بزم حتمزده كلان امرلك  
 عاداتا مساعده ایده میه جکی بر عنایت  
 اولوب حكومتك شو فدا كارانه عاطفتنی  
 كورد كجه یوقاروده کی مطالعاتم بر قاندها  
 قوت بولور ایدی . یعنی شمندی جدا  
 تم شكرا اولیله بر یلادن قورتلش اولدیقم  
 خالده اعتراف ایدرم كه بزه یوقدر مردك  
 كوسترن حكومت قارشو ارتق فراری  
 تصور بیله هیچ بر کیسه نك قبول ایده  
 میه جکی آچقن اوله جفنی وجدام

قطعیا حكم ایلدی .  
 ایشته نومساعدات ایچنده ایدی كه  
 تمسیرل تحصیل ایچون باشلامش اولدیقم  
 تجر به بی هم ده اولكیدن دهوا وسیع  
 بر ضرورتله تکرار اجرایه باشلام . زیزا  
 مصطفانك بر قاج ماه نظر فنده پیدا الملش  
 اولدیغی قوت هر كسك نظر دقت  
 واستغرابنه چار پیشیدی . بر قاج ذاتلر  
 وبالخاصه علو جنابنی مر دلكنی مایه  
 خلقنده اولان صفوتنی عزم اولدیجه  
 اونوته میه جغم مناو او غلی یوسف اغا  
 عربنی وفارسی مقدماتنی كورمش اولان  
 « ادهم » اسمنده کی او غلنی بزم دست  
 تریه وتعلیم حزه ویردیله .

بوندن بشقه محاسبه جی جیدی  
 افندی دخی اون سکن اون طغوز یاشارنده  
 «شکری» اسمنده براو غلنی یانمهو یردی كه  
 بو ذات بر رشیده دن با شهادت نامه چیتمش  
 وحتی بر قاج مهوریت دخی ویرمش  
 ایسه ده تحصیلك ناقص وافکاری پك  
 قیالی برشی ایدی . لکن بونده كور  
 دیکم اخلاق حمیده بی هیچ بر كنده  
 كور ماش اولدیغی اك اول اعتراف  
 ایتلی یم . با خصوص كه بو چو جفنیك  
 بیكا اولان رفاقتی كند بیسینه قونداش کی  
 بر مناسبت پیدا الملش وردوسدن استانبوله  
 كوندردیم یاز یلك عاداتا كافه سی بونك

قلندن چیتمش اولدیغی وسر كذشمك  
 بوندن اشاغیسنه تمامیه كندسی دخی  
 مشترك بولدیغی جهتمله اسمنك خاطر ده  
 بوانسنی قارئلم افندیلرمدن رجا ایلم .  
 الحاصل بر بش التي قدر چو جقدر دن  
 عبارت اوله رق زندانده بر مکتب  
 آچدق . مکتب ایسه بنم كندی او طه  
 مدن عبارت ایدی . بونلك بعضاری  
 الفدن باشلادیلر . بر طاقیرینه اصوا  
 املا دن درس ویرمه باشلاد  
 صکره عربی وفارسی  
 چیقیدی .

مبارکین الدینم لذتی والله هیچ برشیده  
 بوله مدم . ریکرمی قدر چو جقمارك یکر  
 میدنی ده آیری آیری سور ایدم . هر  
 برنده سویله چك بر بشقه حال كورر  
 ایدم . تعلیم ایچون بالمجبوریه ایتمک  
 تكد بر لردن چو جقدر دن زیاده .  
 اولور ایدم . هله  
 اولدی .



اصول تحصیل بقون وطم ایچون تعیم  
ایتمک قضیه سی اولدیغدن کور دیکم  
مقدمه موقیفات ایله اصلا قناعت کتو  
ره میدرک تدقیقنا تمده داغما تعمق ایتمکه  
جالشور ایدم .  
دیفم او طه نك او کنده طولی  
آد بندن عبارت  
طاش

ینه ایشلیوب ارتق ایدن صکره هر کون  
حلیات شاقیه برر ایکیشر ساعت دوام  
ایدرا اولدم . وجودنک قون موازنه سنی  
بولدی . اوراسی ایسه کوجو جک بر  
باغچه حالنه کیردی . ایلمک سنه سی  
تمام اوتوز بر نوع چچیک دیکدم که بو نلری  
صولایوب باققدن یک یسوک لذت الور  
ایدم . بر قایچ دانه کل فدانی لیون اغاجی  
بر اصمه و سائره دخی یتشدیردم . هله هند  
مدکلری بر بنایدن دیکدم که اصمه  
ار یلور وینه اصمه  
کرک بو نلر  
ان

صباحلین ابر کندن قالمارم .  
صبح ذکاسیله سو او قودیفکر کتاب  
صحیفه لری جسامتده اون التي صحیفه  
یازی یازوب بعهده ایستدیکم کتابی  
او قومغه باشلارم . بکده جام ایستر  
ایسه بقیه به چقارم . نهایت بر ساعت  
قدر صکره شکر ایله ادهم وانلردن  
دخی ایکی ساعت صکره سائر چو جقلم  
کلیکه باشلارم . شکر ایله ادهمک  
فرانسزجه درس لرینی دکشدر دکن  
صکره شکرینک فنون درس لرینی ده  
ویریم . زیرا اکا حسابدن بنا ایله  
فنون درسی ویرمه دخی باشلامشیدم .  
بعده قهوه التي حاضر اولور .  
بو ایسه مصرفی کندی کیسه مزدن  
ویرلمک اوزره محاسبه جی افندی نك  
خانه سنده پیشمر مصرف کندی کیسه مز  
دن ویرلدیکنی قید ایدیشم محاسبه جی  
افندی حفته برامناک اشراب ایتمک  
دکلدر . بیچاره ادبچکر «چو جقلمک  
حق تعلیمی بوندن یک چوق زیاده دکر»  
دیه یزدن مصرف القسزین صباح  
اقشام طعامی کوندر که یک چوق غیرت  
اتمش ایدن سنده بوکا طر فردن بالکیز  
شکر له مقاله اولمشیدی . بو قیدی  
ایدیشم کنده بی کیمده بار ایتمک

عزمنده اولدیغی اکلایق ایچوندر  
یکی بکدن صکره سائر صنفلرک  
درس لرینه دخی باشلارم . اقشام  
ساعت اونه قدر بو نکله اشتغال ایدم .  
اونده بقیه عملیاتی زمان کلدیکندن  
اون بر بقیه قدر دخی بو طاقلی مشغولیت  
دوام ایدر . نهایت چو جقلم کیدر .  
بزر شکر ایله برابر قالورز . اغلی  
اقشام طعامی بر لکده ایدرز .  
ساعت یاریجه طوغری احباب سو کون  
ایتمکه باشلارم تعجب ایتمکیز . احباب  
ظاهر ا کرک توفیق بک کرک بزم  
اوطه سلاملق کبی ایشلر . همده  
نصل احباب ؟ رنگ رنگ !  
بوندن اول اسمی سبقت اعش اولان  
شیخ عبدالله افندی کلور . او بکا شفا  
شریف وقاضی میر کبی یک زیاده  
متلذذ اولدیغم درس لری ویرر .  
رشدیه معلی اولان ذات کلور بزا کا  
ریاضیات درسی ویررز . بونلر ساعت  
ایکی به قدر بتر . بقیه احباب  
استعداد لرینه کوره بر محبت آچارلر .  
باز کیمه لری بو محبت اوج بقیه قدر  
دوام ایدر . زیرا صباحلین ابر کن  
قالققی ایچون ابر کن نامغه احتیاج  
واردر . خلق کیندن صکره بن  
نماغه کیروب بارینکی یازه جقم شکرک



ماخذني الله الهرق واني اوتوي رزق  
 او بورم . اكر فيش اولوبده احبلك  
 دخی استعدادی مساعده ایدر ایسه  
 التي كسبك بر استعدادیل یاریسی جو بر  
 ملك بر طرفه دانه طاولا او یتساق و بو  
 او بونلك حاصلی اوله رق بول یتس  
 التوت اور نه به دو كوله رك یتك كسی  
 اكلجه لاله ساعت بشی التي بولورز .  
 بعض كره دخی شرفیلر چا غرازق  
 اكلوروز . حاصلی بختیار لغز  
 بر درجه به كلدی كه عادتا ردوس ایچنده  
 اك اكلجه لی محل بزم اوله اولدی .  
 واقعا ارالقه بر كره حال اسارت  
 ینه عقله كلوب ذهنی پریشان ایدر  
 ایدی . انجق فكر شكران بونی تعقیب  
 ایدرك كلوب در حال پریشانلغی منع  
 ایلر ایدی . پریشا نلق قانلیا حسرتی  
 واستا نبولده می احما بك اشتیاق و حر  
 یتك محدودیتی کی شیلردن كله یلوب  
 شكران ایسه ردوسده اك كوزل یشایانلر  
 بز اولد لغزی ملاحظه دن كلور ایدی .  
 كندی كندی دیر ایتم كه « فرض  
 ایت كه بورا به مأمورا كلسك اذانا  
 بوراده بم قدر ایشی چوق اولان كیمسه  
 یوقدر . جلد اولسون هیچ بر شینه ده  
 احتیاجك یوقدر . ملكك ایچنده  
 اك بیدوخ سینك اارتق بو كاشكر

اتمامك كمران لغتدر . بولغی كفران  
 ایسه عادتا مله مستدر .  
 طوغریسی یا ! بر ادرم جودتك  
 اوزمان بالنسبه چوجقلنی و عجبلكی  
 ایله برابر استابولده هر شینی یولیه اجزا  
 ایدرك بكا ضرورت چكدی مامسی بی  
 آخر عمره قدر كندیسنه مستدر  
 اللشدر .  
 طار غنلغزك اوز زردن بر سنه  
 قدر زمان چكدی كدن صكره موقیق بلك ایله  
 بارشندق حتی بو مضالجه بی اولا كندیسی  
 اجرا ایدرك بنا علیه حسن خلقده بكا  
 سبقت ایش ایدی . ذاتا اوزمانه قدر  
 دوام ایدن طار غنلق دخی جدا بر لوشكو .  
 نلك عذ اولنه مر ایدی . زیرا بر بریمز  
 ایله شحریرا محابره ایدرك ینه هر مذا كره .  
 مزی اجرا ایلر ایدك . نه ایسه فلاكت  
 رفیق اولان و مناسبلری نه قدر اولسه اخوت  
 درجه سنده بولمق لازم كلان ایکی آدمك  
 بویه طار غنلقه زمان كچور ملری هر كس  
 ایچون وسيله تعیب اولدیغی حالده  
 بوفسالق دخی اور نه دن قالعه رق كرك بز  
 و كرك بری سونلر نمون اولدیلر .  
 ملككلی ایله لان مناسبتر بر درجه بی  
 بولشیدنی كه اهالی بزی ارتق اوله متقی  
 و محبوس کی بر طرله كور میوب عادتا  
 العجبلی اك بول بر مشهوری کی تاقی

۱۲

TDV İSAM  
 Kütüphanesi Arşivi  
 No 2E.1093

125. s. kesiktir.  
 127. s. yordakta.